

Elbląg zasługuje na MOCNE
wsparcie w pozyskiwaniu
środków europejskich.

Materiał KKW Trzecia Droga PSL – PL2050 Szymona Hołowni

Jan BOBEK
Miejsce 2.

PSL
TRZECIA
DROGA

Kandydat
do sejmiku
województwa
warmińsko-
mazurskiego

237240tr-a-M

PIĄTEK-CZWARTEK
|29.03|04.04|2024|

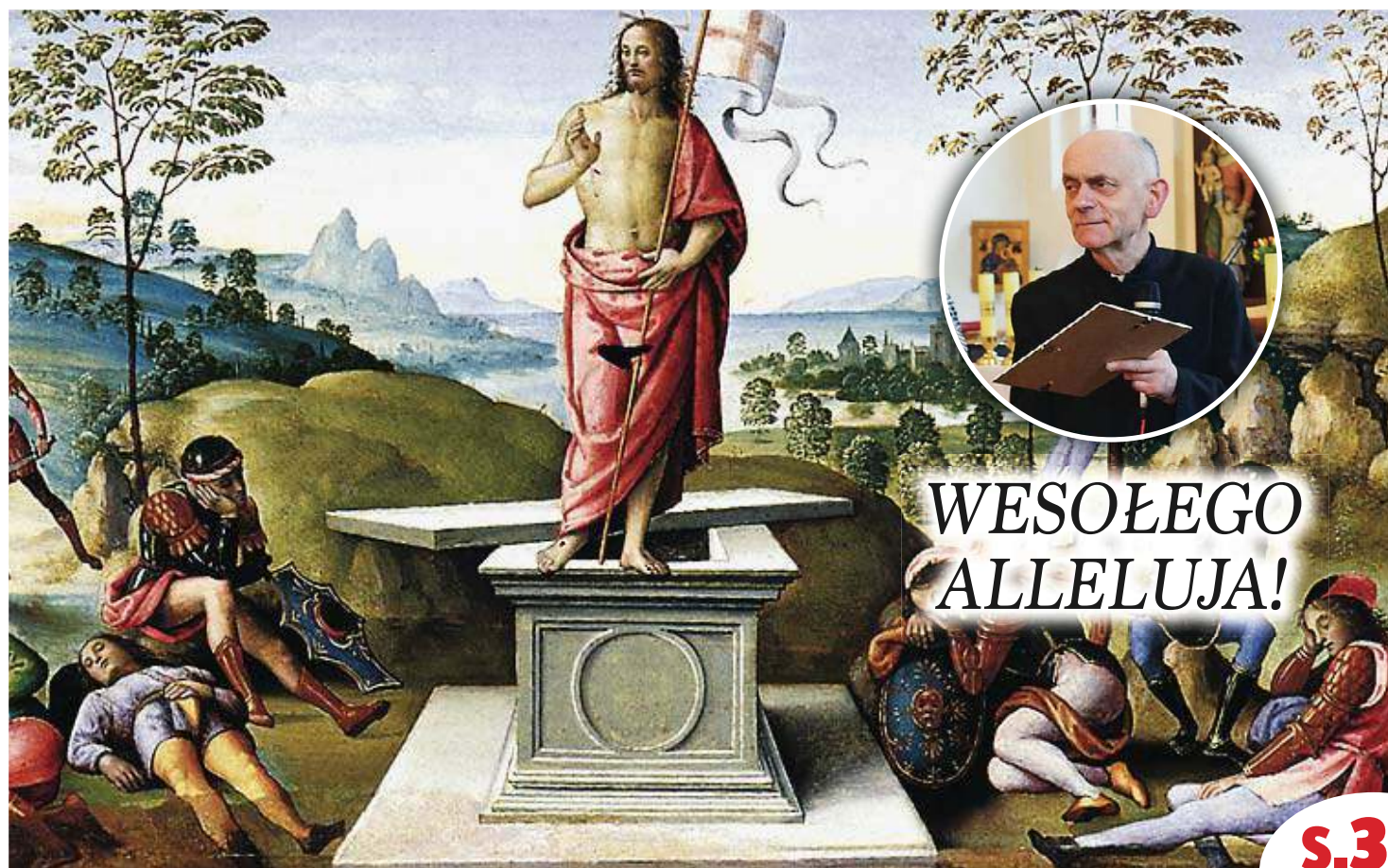
DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

POWIATU ELBLĄSKIEGO

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ELBLĄG ❤️ KOCHAM MOJE MIASTO!

WESOŁEGO
ALLELUJA!

S.3

ŚWIĘTA WIELKANOCNE WYPEŁNIONE SĄ SYMBOLIKĄ

SPORT W ELBLĄGU

OLIMPIA BEZ PUNKTÓW
W SIEDLCACH |21

CONCORDIA REMISUJE
Z WICELIDEREM |22

JUNIORKI ENERGI TRUSO
BEZ AWANSU |23

NAJPIĘKNIEJSZE PALMY
WIELKANOCNE 2024! |5

TOR WODNY DO PORTU W ELBLĄGU
ZOSTANIE POGŁĘBIONY |6

PIESI KONTRA KIEROWCY |8

CO DALEJ Z INWESTYCJĄ PRZY
ULICY WARSZAWSKIEJ 61? |9

UWAGA! OSZUŚCI ATAKUJĄ!

Czterech mieszkańców Warmii i Mazur straciło blisko 350.000 złotych.
Oszuści wykorzystując metodę tzw. „spoofingu”, podszywając się pod pracowników banku.

Elbląscy stróża prawa ostrzegają - tylko w ciągu dwóch ostatnich dni czterech mieszkańców Warmii i Mazur straciło blisko 350.000 złotych. Oszuści wykorzystując metodę tzw. „spoofingu”, podszywając się pod pracowników banku, pozbawili pokrzywdzonych oszczędności życia.

Do Komendy Powiatowej Policji w Iławie zgłosił się 46-latek. Z jego relacji wynikało, że zadzwoniła do niego osoba, informując, że ktoś próbuje włamać się na jego konto i zaciągnąć pożyczkę. Dodał, że za chwilę miał z nim skontaktować się pracownik banku. Po kilku minutach zadzwoniła kobieta. Potwierdziła słowa mężczyzny. Twierdziła, że w celu ochrony pieniędzy musi iść do banku wypłacić gotówkę, a następnie wpłacić

ją na rachunek techniczny. W trakcie blisko 6-godzinnej rozmowy mężczyzna wykonał kilkanaście operacji bankowych, w wyniku których stracił ponad 230 000 zł.

Z kolei w Bartoszycach kryminalni przyjęli zawiadomienie o przestępstwie oszustwa. Pokrzywdzona 52-lotka z Bartoszyca straciła blisko 15 000 zł. Oszust wykorzystał najprawdopodobniej metodę „spoofingu”. Podszył się pod pracownika banku i przekonał kobietę, że jej oszczędności są zagrożone. Zaoferował pomoc. Poleciał zainstalowanie nieznanej aplikacji, która umożliwia m.in. zdalny dostęp do jej urządzenia. Do 52-latki przychodziły uwierzytelniające SMS-y, ich autorem miał być jej bank. W kolejnych krokach poproszono ją o podanie

Oszuści wykorzystując metodę tzw. „spoofingu”, podszywając się pod pracowników banku, pozbawili pokrzywdzonych oszczędności życia

kodów BLIK, by za ich pomocą przelać pieniądze na jej drugie konto bankowe. Kobieta wygenerowała 5 kodów, dzięki którym wy-

płacono z jej konta 14 700 zł. Pieniądze, rzecz jasna nie trafiły na drugie konto 52-latki, tylko w ręce oszustów.

Tego samego dnia policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie odnotowali dwa przypadki oszustwa. Do 21-letniego mieszkańca Olsztyna zadzwoniła osoba podająca się za pracownika banku. W pokrzywdzonym nie wzbudziło to podejrzeń, ponieważ na telefonie wyświetlił się numer zapisany jako jego bank. Falszywy pracownik banku powiedział pokrzywdzonemu, że ktoś właśnie zaciągnął na jego dane kredyt, że część pracowników banku jest w zмовie z oszustami i wykorzystują dane klientów do przejmowania ich pieniędzy. Oszust powiedział, że pokrzywdzony powinien teraz zaciągnąć kredyt na swoje dane i spłacić natychmiast zaciągniętą pożyczkę. To miało dać 21-latkowi gwarancję, że nie będzie miał żadnych

zobowiązań, a kredyty się anulują. Młody mężczyzna uwierzył w legendę oszusta i zaciągnął kredyt na kwotę 40 000 złotych. Pieniądze przekazał przestępcom za pomocą kodów BLIK.

Drugi z pokrzywdzonych to 40-letni mężczyzna, który odebrał podobny telefon. Przestępca podszył się pod numer telefonu przypisanego do banku. Oszust powiedział mu, że jego pieniądze są zagrożone, po czym rozłączył się. Za chwilę z pokrzywdzonym skontaktował się fałszywy policjant z Warszawy, który potwierdził, że pieniądze mężczyzny są zagrożone i trwa akcja przeciwko nieuczciwym pracownikom banku. Oszust tak pokierował 40-latką, że ten zaciągnął kredyt na kwotę i przekazał mu całą kwotę za pomocą kodów BLIK.

KMP ELBLĄG/RAZ

JAK NIE DAĆ SIĘ OSZUKAĆ?

Przypadków oszustw niestety nie brakuje w Elblągu. 43 948 złotych to kwota na jaką dali się oszukać mieszkańcy miasta i powiatu, tylko przez miniony weekend.

Oszuści zaatakowali na terenie Elbląga i powiatu elbląskiego.

— Jak to się stało? No właśnie...A to pewien mieszkaniec zauważył w internecie reklamę „gazociągu baltic pipe” i wielce korzystną ofertę inwestycyjną i... zaczął wpłacać pieniądze „kupując akcje” i... tracąc w ten sposób 20 tysięcy

złotych. Później, gdy już zorientował się że to oszustwo zgłosił się na policję — opisuje nadkom. Krzysztof Nowacki oficer prasowy Komendy Miejskiej Policji w Elblągu.

Z kolei pewna elblązanka zgłosiła, że ktoś podszył się pod jej syna i z jego konta poprzez komunikator wysłał prośbę o kody blik na zakup

sprzętu elektronicznego. W ten sposób z konta kobiety wypłynęła niebagatelna kwota 23 tysięcy złotych

Natomiast jeszcze inny elblązanin stracił w podobny sposób 948 złotych. Sprawca bądź sprawcy za pomocą aplikacji messenger wysłali linku i wprowadzili go w błąd, co do udzielenia pożyczki, której... nigdy nie

uzyskał. Z konta mężczyzny „zniknęło” natomiast 948 złotych.

— Informujemy Piszemy o tym, aby wzbudzić ostrożność, i aby nie reagować bezkrytycznie na zyskowne inwestycje, prośby o pieniądze nawet od najbliższej rodziny czy też nie klikać w linki, które przychodzą do nas w wiadomościach z in-

ternetowego komunikatora. Nawet jeżeli przychodzą ze znanego nam konta. Może się bowiem okazać, że znany profil wcale nie jest powiązany z osobą, którą my znamy lub też zostało przejęte przez oszusta i to on do nas pisze. Pamiętajmy o tym! — apeluje przedstawiciel elbląskich stróżów prawa.

RAZ/KMP ELBLĄG

OKRADALI SKLEPY. MOGĄ TRAFIĆ „ZA KRATKI”

Policjanci wydziału „mienia” zatrzymali dwóch sprawców kradzieży, którzy okradali sklepy samoobsługowe na terenie Elbląga.

Mężczyznom w wieku 32 i 28 lat przypisuje się po kilkanaście kradzieży w krótkim odstępie czasu. Sprawcy działali od grudnia 2023 roku. Teraz odpowiedzą za swoje czyny przed są-

dem. Może grozić im kara do 5 lat pozbawienia wolności.

Mężczyźni działali niezależnie od siebie, ale praktycznie w tym samym czasie. Ich łupem padały artykuły spożywcze, alko-

hol i artykuły drogerijne. Każdy z nich ukraść towar o wartości przekraczającej 3 tysiące złotych. Policjanci zatrzymali obu mężczyzn. Usłyszeli oni zarzuty kradzieży. 28-latek trafił od razu do zakła-

du karnego, ponieważ był poszukiwany do odbycia wcześniej zasądzonej kary za podobne przestępstwa. Obu mężczyznom grozi teraz kara do 5 lat pozbawienia wolności.

KMP ELBLĄG

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Kamila Kornacka
k.kornacka@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl
Agata Tupaj a.tupaj@dziennikelblaski.pl
Jerzy Kuczyński j.kuczynski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

KSIĄDZ JÓZEF KOŻUCHOWSKI O SYMBOLICE ŚWIĄT WIELKANOCNYCH

O istocie Świąt Wielkanocnych i o tym, jak jej nie zatracić, rozmawiamy z księdzem dr. hab. Józefem Kożuchowskim, prof. WSEE w Gdańsku i Wyższego Seminarium w Elblągu oraz proboszczem parafii pw. św. Jadwigi Królowej w Kmiecinie.

– Trwa Wielki Tydzień. Wierni uczestniczą w Triduum Paschalnym – obrzędach Wielkiego Czwartku, Wielkiego Piątku i Wielkiej Soboty. Co one symbolizują?

– Triduum Paschalne to centrum i szczyt kultu chrześcijańskiego oraz życia Kościoła. Celebryje się je jako triduum, czyli przez trzy kolejne dni (łacińskie „triduum” oznacza dosłownie okres trzech dni): od Mszy św. Wieczery Pańskiej w Wielki Czwartek do II Nieszporów w Niedzielę Zmartwychwstania. Według prawideł kolejny dzień liturgiczny rozpoczyna się wieczorem i trwa do następnego wieczora. Przez udział w tej liturgii zostajemy obdarowani szczególnie obfitymi owocami Odkupienia. Liturgia ta stanowi jedną całość, gdyż jest to pamiątka i celebrowanie jednej tajemnicy: przejścia – paschy (hebrajskie „Pesach” oznacza „przejść nad”) – naszego Pana z tego świata do Ojca. Niemniej każdy z tych dni uzmysławia nam coś innego. W Wielki Czwartek dziękujemy Chrystusowi za ustanowienie dwóch sakramentów: Eucharystii i kapłaństwa, świadomi, jak wielkim i niewysłowionym są one skarbem. Pierwszy z nich to nie jeden zdarów, jak podkreślał św. Jan Paweł II, ale dar największy. Celebrowanie Eucharystii w Wielki Czwartek, połączona z obrzędem umycia nóg, jest dla nas pouczeniem, byśmy pamiętali, że przeżywanie Mszy św. przy ołtarzu powinno znaleźć swoje dopełnienie w służeniu bliźnim. Kapłani zaś prowadzą nas do zbawienia jako narzędzia Bożej łaski, którą otrzymujemy w sakramentach. Stąd do dziś istnieje zwyczaj szczególnej modlitwy za kapłanów właśnie w Wielki Czwartek. Wielki Piątek to objawienie największej miłości Boga do człowieka, ponieważ aż po śmierć na krzyżu. Udział w nabożeństwie w tym dniu oznacza wyrażenie wdzięczności za dar zbawienia. W Wielką Sobotę podczas Wigilii Paschalnej wielbimy Zmartwychwstałego Pana. W oba te dni udział w adoracji jest szczególnie miłym Bogu sposobem prześlaba-

Pan Jezus nie musiał, lecz chciał umrzeć za nas

nia i wynagrodzenia za grzechy. Za nasze bowiem grzechy umarł Jezus na krzyżu. „To nie gwoździe Cię przybiły, lecz mój grzech” (śpiew Golgota).

– Wielki Piątek to jedyny dzień w roku, kiedy nie jest odprowadzana Msza Święta?

– Temat ten ma długą historię. W Kościele zawsze były tak zwane dni aliturgiczne, czyli takie, w których nie celebrowano Mszy Świętej. W Kościele wschodnim po dziś dzień takich dni jest dużo. Natomiast w naszym, zachodnim Kościele zachowano zaledwie jeden taki dzień, ale nadzwyczaj ważny. Jest to dzień pamiątki śmierci Pana Jezusa. W ten sposób pragniemy się zwrócić uwagę na jedyny charakter tego, co stało się na krzyżu. W tym przypadku Kościół kieruje się tą samą logiką, która każe mu przed Wielkanocą zakrywać krzyż. To czyni nie dla ukrycia czy jakiegogoś usunięcia krzyża, lecz dla podkreślenia, że krzyż to nasz szczególny skarb. Niecelebrowanie Mszy św. w Wielki Piątek nie oznacza rezygnacji z Eucharystii. W tym dniu ma miejsce liturgia, którą w Kościele wschodnim nazywa się liturgią uprzednio poświęconych darów. Rozdaje się bowiem Komunię św., czyli prawdziwe Ciało Jezusa uprzednio przygotowane podczas Mszy Świętej i przechowywane w tabernakulum.

– Dlaczego Jezus musiał umrzeć na krzyżu?

Wszak był Bogiem...?

– Rzeczywiście ciągle stawia się takie pytanie. Tymczasem Pan Jezus nie musiał, lecz

chciał umrzeć za nas. Sam o tym zresztą wyraźnie mówił: „Nikt Mi życia nie zabiera, lecz Ja od siebie je oddaję. Mam moc je oddać i mam moc je znów odzyskać” (J 10,19). To wyłącznie my, jak celnie zauważa św. Augustyn, nie żyjemy tyle, ile byśmy chcieli, a umieramy, choć byśmy jeszcze nie chcieli. Tymczasem Chrystus chciał umrzeć ze względu na nas i w imieniu nas. „Chrystus umarł raz jeden za grzechy nasze, sprawiedliwy za niesprawiedliwych, aby nas do Boga przyprowadzić” (1 P 3,18). To był z Jego strony akt miłosierdzia. Doskonale bowiem wiedział, że dopiero Jego śmierć mogła nam przynieść zbawienie. Na pewno nie Bóg Ojciec skazał Jezusa na tak okrutną śmierć. Trzeba nam też zawsze pamiętać, że Chrystus umarł nie jako Bóg, lecz jako człowiek. Chrystus przyjął własnej woli śmierć zadaną z zewnątrz. Ofiarował siebie, pokazując dobrowolność swojej śmierci – jak podkreślił św. Tomasz z Akwinu. To wierzący ludzie razem z Rzymianami doprowadzili do niej. Jezus wydał się dobrowolnie. Nikt Go nie ścigał.

Nie został gdzieś złapany na skutek poszukiwań. Chrystus pragnął do końca wypełnić wolę Ojca, żeby ratować nas, ludzi, zagubionych wskutek trwania w grzechach. Skutkiem takiego stanu rzeczy jest bowiem śmierć wieczna. Dzięki jednak męce i śmierci Jezusa, mimo naszych słabości, możemy dążyć do życia wiecznego i ostatecznie zmartwychwstać do szczęśliwości nieznającej kresu. Uwielbiamy więc Boga za to cudowne dzieło, dokonane z niepojętej dla nas wielkiej miłosiernej miłości.

– Symbolika Świąt Wielkiej Nocy czerpie z podań ludowych? Mam na myśli zajączka, jajko wielkanocne, śmigus-dyngus... Czy takie symbole można pogodzić z chrześcijańską wiarą?

– Tak, rzeczywiście. Wszystkie te symbole i zwyczaje wywodzą się z tradycji ludowej, pogańskiej. Tych symboli jest ogromnie dużo i są bez wyjątku ważne. Niemniej za najbardziej podstawowe uznać trzeba dwa: Baranka, który symbolizuje samego Chrystusa cierpiącego i zmartwychwstałego, oraz jajko – symbol nowego życia, którym obdarowuje

nas Jezus. Zwyczajowo zaś w takim koszyczku, jak mawiamy, że święconką chyba najczęściej znajdują się jeszcze następujące potrawy: chleb – znak chleba eucharystycznego, pokarmu duszy, przyprawy lecznicze – chrzan, pieprz, sól, które chronią od zepsucia wiele pokarmów, przedłużając ich przydatność do jedzenia, a przypominają gorzkie zioła spożywane przez Żydów podczas Paschy, atakże mirrę i ocet podawane Jezusowi na krzyżu. Zinnych święconych potraw na uwagę zasługują: wymieniona już sól, symbolizująca także naszą gotowość dawania świadectwa o zmartwychwstaniu Chrystusa, następnie różnego rodzaju mięsa, a także ciasta, zwłaszcza mazurki, strucle, babki wielkanocne. Prezentują się one jako znak i zapowiedź obfitości uczty niebieskiej w królestwie Zmartwychwstałego Pana. Zajączek, będący ulubionym elementem w koszyczku na Śląsku, to znak naszego czuwania przed Zmartwychwstałym Jezusem. Nawiązuje się w tym symbolu do słów Chrystusa: „Czuwajcie i módlcie się w każdym czasie” (Łk 34,36). Nieraz bywa też święcone masło (znak dobrobytu) i jabłko (symbol owocu rajskiego). Natomiast śmigus-dyngus to zwyczaj ludowy, o którym pierwsze wzmianki w Polsce pochodzą z XV wieku. Jakkolwiek był inadał jest praktykowany w drugi dzień uroczystości zmartwychwstania, nie ma bezpośredniego nic wspólnego z ich duchem. Dlatego początkowo Kościół go zakazywał. Śmigus-dyngus, czyli swawolne oblewanie się wodą, był pieczołowicie praktykowane na wsi. Uważano go za męski przywilej imiał symbolizować zdrowie, świeżość, urodę, płodność.

Młodzież męska czekała na panny, zaczaiwszy się za płotem. Istniało przekonanie, że smutna jest ta chata, w której młode panny siedzą suche. Śmigus polegał pierwotnie na uderzeniu zieloną gałązką (od staropolskiego „śmigać”, czyli smagać, chłostać, być może związane z niemieckim „smacken” – uderzać), najczęściej wierzbową, a dyngus (od staropolskiego słowa „dyngować”, z niemieckiego „dingen” – wykupywać się) oznaczał otrzymywanie wykupu zazwyczaj w formie jaj od osób, które chciały uniknąć obłania wodą. Niektórzy kapłani zamiast tego zwyczaju stosują obrzęd pokropienia święconą wodą. Jest to więc piękny sposób wyrażenia wdzięczności za jeden z darów Zmartwychwstałego, a mianowicie sakrament chrztu świętego.

– Czego ksiądz życzyłby czytelnikom i parafianom?

– Życzę przede wszystkim radosnego spotkania z Jezusem Zmartwychwstałym. Oby dzięki odnowieniu z Nim więzi w okresie Triduum i udziałowi w Eucharystii przyszedł do nas Chrystus, podobnie jak dawniej do niewiast i Apostołów z Ewangelii, Niech nasz Zbawiciel umocni naszą wiarę, błogosławi rodzinom, napęlni wszystkie nasze serca radością i pokojem, dasi do pokonywania trudności, pozwala z nadzieją patrzeć w przyszłość.

Błogosławionych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego życzy ks. dr hab. Józef Kożuchowski, profesor Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej (WSSE) w Gdańsku i w Wyższym Seminarium Duchownym w Elblągu, proboszcz parafii pw. św. Jadwigi Królowej w Kmiecinie. **RAZ**

REKLAMA

komunikat

WÓJT GMINY BRANIEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo zgodnie z zarządzeniem nr 21/VIII/2024 Wójta Gminy Braniewo z dnia 26.03.2024 r. wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. (55) 644 03 00.

Wójt Gminy Gronowo Elbląskie

podaje do publicznej wiadomości wszystkich zainteresowanych, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Gronowo Elbląskie przy ulicy Łączności 3 od dnia 29 marca 2024 r. na okres 21 dni został wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Ponadto ww. wykaz został zamieszczony na stronach internetowych Urzędu: www.gminagronowo.pl oraz www.bip.gminagronowo.pl.

WÓJT GMINY
Marcin Ślęzak

WÓJT GMINY ELBLĄG W GRONIE WYRÓŻNIONYCH

Podczas VIII Kongresu Przyszłości ogłoszono wyniki plebiscytu na najpopularniejszych samorządowców w następujących kategoriach: prezydent i burmistrz, starosta oraz wójt. Poniżej prezentujemy zwycięzców plebiscytu, w którym to Państwo zadecydowaliście o ostatecznych rozstrzygnięciach.

Miejsce 1:
Piotr
Jakubowski,
burmistrz
Mikołajek

Piotr Jakubowski jest burmistrzem Mikołajek od 2001 roku. W tym czasie podjął wiele inicjatyw związanych z rozwojem inwestycyjnym Gminy Mikołajki. Jest współzałożycielem i przewodniczącym Stowarzyszenia Wielkie Jeziora Mazurskie 2020. Stowarzyszenie to w ostatnich latach zrealizowało szereg przedsięwzięć o charakterze strategicznym dla regionu, m.in. rewitalizację szlaku wodnego Wielkich Jezior Mazurskich, budowę 300 km szlaku rowerowego „Mazurska Pętla Rowerowa”.

Miejsce 2:
Piotr
Grzymowicz,
prezydent
Olsztyna

Piotr Grzymowicz jest prezydentem Olsztyna od

2009 roku. W trakcie jego prezydentury przywrócono w Olsztynie komunikację tramwajową, zagospodarowano brzegi jeziora Ukiel, zrewitalizowano najpiękniejsze olsztyńskie parki, uruchomiono Wodne Centrum Rekreacyjno-Sportowe „Aquasfera”, wybudowano i zmodernizowano dziesiątki kilometrów olsztyńskich ulic oraz zmodernizowano irozbudowano Uranie.

Miejsce 3:
Piotr
Petrykowski,
burmistrz
Bartoszyce

Piotr Petrykowski jest burmistrzem Bartoszyce od 2014 roku. To działacz społeczny w zakresie kultury, oświaty i zdrowia, ale też animator kultury, promotor zdrowia i sportu, wolontariusz, darczyńca, współzałożyciel kilku bartoszyckich stowarzyszeń. Za swoją działalność społeczną i charytatywną otrzymał wiele odznaczeń, dziesiątki dyplomów i po-

dziękowań. Mieszkańcy podkreślają jego niezwykłą aktywność i pracę na rzecz rozwoju miasta.

KATEGORIA: STAROSTA

Miejsce 1:
Jan Harhaj,
starosta
lidzbarski

Jan Harhaj jest starostą lidzbarskim od 2010 roku. Od 2018 roku pełni też funkcję przewodniczącego konwentu powiatów województwa warmińsko-mazurskiego. Laureat wielu nagród i wyróżnień, m.in. dziesięciokrotnie najpopularniejszy samorządowiec regionu Warmii i Mazur. Jego motto życiowe to: „zrób coś, czego innym się nie chce, a jutro będziesz miał to, czego inni pragną”.

Miejsce 2:
Marcin
Paliński,
starosta
nidzicki

Marcin Paliński to polityk i samorządowiec nagradzany podczas wszystkich kongresów ostatnich lat, co niewątpliwie świadczy o tym, że mieszkańcy doceniają jego pracę. Społecznik zaangażowany w rozwój małej ojczyzny. W czasie jego kadencji udało się zrealizować wiele inwestycji za rekordowe kwoty, dzięki czemu powiat nidzicki w rankingu wydatków inwestycyjnych awansował na 5. miejsce w kraju.

Miejsce 3:
Barbara
Kuźmicka-Ro-
gala, starosta
mrągowski

Bycie z ludźmi, reagowanie na ich potrzeby i działanie na rzecz społeczeństwa to priorytety w codziennej aktywności samorządowej pani starosty, która wyjątkowym uznaniem darzy rolników, podkreślając, jak ważną funkcję pełnią w życiu społeczeństwa. Barbara Kuźmicka-Rogala jest otwarta na wszelkie innowacje, które

mogą mieć kluczową rolę w kreowaniu środowiska przyjaznego lokalnej przedsiębiorczości.

KATEGORIA: WÓJT

Miejsce 1:
Piotr
Kasprowicz,
wójt
Giętrzwald

Jan Kasprowicz poprzez swoją wieloletnią pracę zawodową w gminie Giętrzwald związał się z tą ziemią i z ludźmi, którzy tam mieszkają, pracują, wypoczywają. Zna potrzeby i możliwości gminy Giętrzwald. Zależy mu na jej rozwoju w zakresie indywidualnego i zbiorowego budownictwa mieszkaniowego, wydzielonych stref dla budownictwa przemysłowego, infrastruktury technicznej, komunikacji, szkolnictwa, kultury i sportu.

Miejsce 2:
Zygmunt
Tucholski,
wójt Elbląga

Jak sam przyznaje, bycie wójtem nie jest łatwym zajęciem — przysparza ogrom trosk, ale potrafi dać też wiele satysfakcji. Lubi ludzi, dla których pracuje i z którymi pracuje. Cieszy go każde działanie, które przynosi korzyści i ułatwia życie mieszkańcom.

Miejsce 3:
Fabian
Andrukajtis,
wójt Lidzbarka
Warmińskiego

Fabian Andrukajtis od grudnia 2014 r. pełni funkcję wójta Gminy Lidzbark Warmiński. Skuteczny w działaniu, ambitny, otwarty na innowacje, dobry gospodarz. Wspierający wszechstronnie rozwój samorządu, działający na rzecz poprawy życia mieszkańców. Otwarty na ludzi i ich problemy. Pasjonat sportu oraz aktywnych form spędzania wolnego czasu.

JANUSZ SIENICKI

REKLAMA

**Zdrowych i pogodnych Świąt Wielkiej Nocy,
pełnych wiary, nadziei, miłości,
serdecznych spotkań z najbliższymi
oraz wszelkiej pomyślności**

życzą

Bernadeta Hordejuk

Przewodnicząca Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Sylwia Jaskulska

Wicemarszałkini Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Bogdan Bartnicki

Członek Zarządu Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Marcin Kuchciński

Marszałek Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Miron Sycz

Wicemarszałek Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Maria Bąkowska

Członkini Zarządu Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

NAJPIĘKNIEJSZE PALMY WIELKANOCNE 2024!

To był mały, ale jakże kolorowy jubileusz... Już po raz piętnasty parafia św. Jakuba Apostoła w Tolkmicku podsumowała Konkurs Regionalny Na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną.

Bardzo się cieszymy, że nie słabnie zainteresowanie naszym konkursem. Wpłynęło 31 prac wykonanych przez ok. 400 osób. Najmłodsi uczestnicy mają ok. 2,5 roku, najstarsi... lepiej nie będziemy pytać, wszyscy są młodzi duchem — opisują organizatorzy.

Dzisiejsze palmy pochodzą przeważnie z terenu Tolkmickiej i gminy, ale są też palmy z Elbląga, Markus, Zwierzna, Milejewa. Jest to więc konkurs regionalny!

— Zaczynaliśmy lokalnie w 2007 roku — ze Szkołą Podstawową, Gimnazjum i Przedszkolem Miejskim, potem włączył się Ośrodek Kultury i Dom Pomocy Społecznej. W kolejnych latach dołączały do tego konkursu szkoły i stowarzyszenia z terenu gminy — wspominają. Teraz nadszedł czas, że na zaproszenie odpowiedziały instytucje i osoby spoza naszej gminy. W 2017 roku postanowiono więc zmienić ten konkurs na regionalny.

— Budujący jest fakt, że przez te wszystkie lata wspierał nas we współorganizacji Urząd Miasta i Gminy w Tolkmicku, Oratorium św. Jana Bosko w Tolkmicku, od 2016 roku — Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, a w 2017 roku do grona sponsorów dołączyło Starostwo Powiatowe w Elblągu, a Pan Starosta objął osobiście konkurs swoim patronatem. W 2019 roku do współpracy włączył się również Caritas Diecezji Elbląskiej. Patrona-

tem medialnym objęły nas: Redakcja Dziennika Elbląskiego i Redakcja Gościa Niedzielnego — dodają.

W 2020 roku ogłoszono 13. konkurs regionalny. Wszystkie formalności zostały dokonane, pisma i zaproszenia wysłane do instytucji i osób zainteresowanych. Niestety, konkurs został zawieszony z powodu epidemii koronawirusa. Z tego samego powodu nie można było organizować konkursu w 2021 i 2022 roku.

Do wielkanocnej już regionalnej tradycji powrócono w ubiegłym, 2023 roku i nic wtedy już nie przeszkodziło w realizacji XIV Konkursu Regionalnego na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną. Na konkurs wpłynęła nawet palma z Warszawy.

Na tegoroczny konkurs wpłynęło 31 prac, przy których tworzeniu pracowało ponad 400 osób.

Nagrody dla uczestników ufundowali: Starostwo Powiatowe w Elblągu, Urząd Miasta i Gminy w Tolkmicku, Caritas Diecezji Elbląskiej, Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, Parafia św. Jakuba Apostoła w Tolkmicku. PaulaFish, Edward Skurewicz, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tolkmickiej „Lanzania”, Pan Michał Gzowski, oraz drobni przedsiębiorcy. Patronatem medialnym, jak zawsze, objęli nas: Redakcja Gościa Niedzielnego i Redakcja Dziennika Elbląskiego.

Udział w konkursie wzięły szkoły, przedszkola, różne grupy, instytucje stowarzyszenia, które znamy od kilku lat, ale bardzo serdecznie witamy nowych Uczestników, którzy są z nami po raz pierwszy, i mamy nadzieję, że będą brali udział w kolejnych edycjach tego konkursu.

Prace, które wpłynęły na konkurs, są bardzo ładne, a właściwie są piękne — wy-

konane zgodnie z wymogami regulaminu.

Komisja konkursowa, składająca się z przedstawicieli instytucji sponsorujących, miała bardzo trudny orzech do zgryzienia, ale uporała się z tym problemem i dziś wszyscy się dowiemy, jak Jurorzy ocenili konkursowe palmy.

Nagrody i dyplomy w naszym konkursie otrzymują wszyscy uczestnicy. Bez względu na to, ile osób

pracowało przy tworzeniu każdej palmy, nagroda jest tylko jedna.

Dziękujemy bardzo tegorocznym uczestnikom

konkursu za kultywowanie tej polskiej tradycji wielkanocnej i już dzisiaj zapraszamy do udziału w przyszłym roku. **OPR. RAZ/MAT.PRAS.**

**Zdrowych,
pełnych spokoju i nadziei
Świąt Wielkanocnych, wiosennego
optymizmu,
wiary w lepsze jutro,
samyh ciepłych i radosnych chwil
z Najbliższymi**

Genowefa Kwoczek

Kwoczek

**Przewodnicząca
Rady Powiatu**

Ryszard Zajac

Zajac

**Wicestarosta
Elbląski**

Maciej Romanowski

Romanowski

**Starosta
Elbląski**

TOR WODNY DO PORTU W ELBLĄGU ZOSTANIE POGŁĘBIONY

Jak poinformowało Ministerstwo Infrastruktury, rząd sfinansuje powstanie toru wodnego przed portem w Elblągu. Prace rozpoczną się w tym roku – instytucje rządowe porozumiały się w tej sprawie z samorządem i portem w Elblągu.

Za półtora roku do Elbląga wpłyną pierwsze statki – deklaruje minister Infrastruktury Dariusz Klimczak. – To efekt zawartego porozumienia w sprawie współpracy z samorządem przy budowie ostatniego odcinka drogi wodnej z Zatoki Gdańskiej do Elbląga. Na jego mocy pogłębiony zostanie ostatni odcinek toru wodnego na rzece Elbląg, zapewniając dostęp do elbląskiego portu.

Osiągnięte porozumienie pozwoli wykorzystać potencjał wybudowanego kanału przez Mierzę Wiślaną i da gwarancję rozwoju gospodarczego miasta i regionu.

– Zaczynamy nowy etap funkcjonowania portu w Elblągu. Zbudowaliśmy porozumienie między rządem i samorządem, aby w Elblągu powstał port morski z prawdziwego

zdarzenia. Port, który będzie obsługiwał statki morskie. W tym celu Ministerstwo Infrastruktury zleciło Urzędowi Morskiemu w Gdyni wykonanie szeregu czynności, tak aby powstała niezbędna infrastruktura doprowadzająca drogę wodną do Elbląga. Dotychczas inwestycja polegająca na przekopie Mierzei nie miała sensu bez tego ostatniego etapu, który zapewni rozwój portu i rozwój gospodarczy tego regionu. Za półtora roku ma tu wpłynąć statek morski. To miejsce ma być funkcjonalne pod względem gospodarczym i ma służyć przedsiębiorcom – powiedział minister infrastruktury Dariusz Klimczak podczas konferencji prasowej w Elblągu.

Aktualnie trwają prace dokumentacyjne i koncepcyjne. Finalizowane są

Pogłębienie toru wodnego będzie kosztowało około 30-35 mln złotych

Osiągnięte porozumienie pozwoli wykorzystać potencjał wybudowanego kanału przez Mierzę Wiślaną

również zmiany programu wieloletniego, aby rząd mógł przeznaczyć środki na pogłębienie ostatniego odcinka toru wodnego,

zapewniającego funkcjonalność i rozwój elbląskiego portowi.

– Poprzedni rząd wydał już prawie 2 miliardy zło-

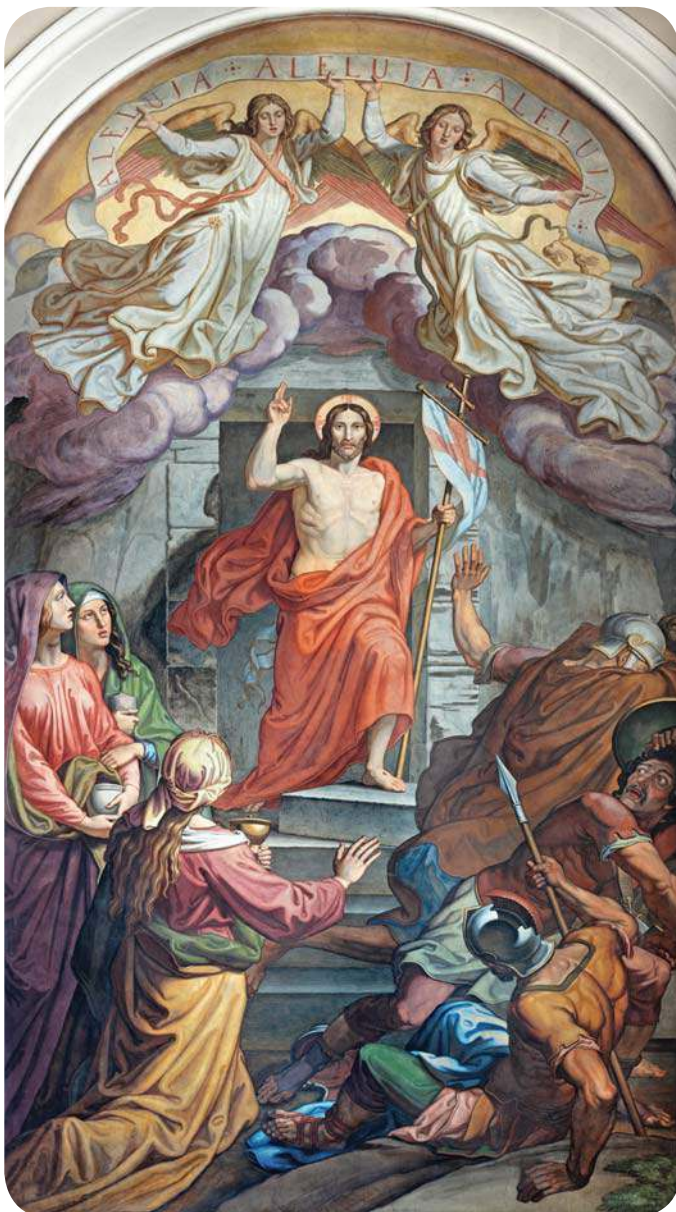
tych na przekop, który jest praktycznie nieużyteczny. Ta inwestycja musi być w końcu sensowna, dlatego podjęliśmy już działa-

nia, aby do Elbląga mogły wkrótce wpływać duże statki o długości 100 metrów i zanurzeniu 4,5 metra. Trwają prace pogłębiarskie na rzece Elbląg - to jest odcinek o długości 10 km. Zostaje ostatni odcinek. Urząd Morski już prowadzi prace związane z badaniem dna drogi wodnej do portu – dodał wiceminister infrastruktury Arkadiusz Marchewka.

Kierownictwo Ministerstwa Infrastruktury zapowiedziało zmianę programu, co pozwoli na zabezpieczenie środków finansowych na pogłębienie niespełna kilometrowego odcinka toru wodnego. Według szacunków będzie to koszt około 30-35 mln złotych. Ministerstwo zapewni te środki, aby na przełomie bieżącego i przyszłego roku prace pogłębiarskie na ostatnim odcinku mogły być realizowane.

PAP/EK

REKLAMA

PASŁĘK

PRAWA MIEJSKIE
1297 r.

Z okazji Świąt

Zmartwychwstania Pańskiego

życzymy wszystkim Mieszkańcom Miasta i Gminy Pasłęk, aby święta te przyniosły radość oraz wzajemną życzliwość.

Niech Święta Wielkanocne 2024 roku staną się źródłem umacniania ducha, a Jezus Chrystus Zmartwychwstały przyniesie odrodzenie, które napętni nas pokojem i wiarą, niech da siłę do pokonywania trudności i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość w duchu Zmartwychwstania Pańskiego.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Pasłęku
mgr Marian Matuszczak

Zastępca
Burmistrza Pasłęka
mgr Marek Sarnowski

Burmistrz Pasłęka
dr Wiesław Śniecicki

WIELKANOC NAS UMACNIA – WYWIAD Z SYLWIĄ KUBIK

Jak mieszkańcy Brzozówki obchodzą Wielkanoc? W naszym specjalnym wielkanocnym wywiadzie Sylwia Kubik zaprasza do lektury swojej nowej powieści z Serii Powiślańskiej pt. „Smaki nieba” oraz opowiada nam o swoich tegorocznych planach na święta (i nie tylko).

– Niedawno ukazała się czwarta część Serii Powiślańskiej pt. „Smaki nieba”. Czego czytelnicy mogą się spodziewać w tym tomie?

– To jest na pewno powrót do Brzozówki takiej, jaką znają, czyli pełnej dobrych emocji, sielskiej, gościnnej, przedstawiającej życie, zwyczaje, tradycje, kulturę, ale także kuchnię i historię Powiśla. Jest to przekrój postaci od tych negatywnych po pozytywne, różne osobowości, małe i duże problemy, dużo wzruszeń, ale też dużo humoru. I to wszystko jest w formie powieści wielkanocnej. Czyli nie jest tak, że tylko gdzieś są wspomniane Święta Wielkanocne, tylko przechodzimy przez cały Wielki Post: od Tłustego Czwartku, przez Środę Popielcową, szykowanie się do Niedzieli Palmowej, szykowanie Triduum Paschalnego i przeżywanie go, aż do Wielkanocy, czyli do Niedzieli Wielkanocnej.

– Wcześniej Twoja Seria Powiślańska miała zakończyć się na trzech tomach, a tu jednak wyszła jej czwarta część. Czy w związku z tym planujesz kontynuować tę serię?

– Tak, ta seria miała zakończyć się na trzech tomach. Po trzecim tomie „Nasze niebo” nawet napisałam w podziękowaniach, że to jest koniec serii. Jednak czytelniczki bardzo pokochały Brzozówkę, jej mieszkańców, w ogóle klimat tej powieści, że wielokrotnie praktycznie nie było live’a czy spotkania, gdzie nie pytały, czy będzie kontynuacja. No i w końcu zdecydowałam się napisać czwarty tom, więc nie wykluczam, że powstaną kolejne.

– W zeszłym roku miałaś wyjątkowo dużo premier książkowych, bo naliczyłam ich aż osiem. A w ciągu tego roku zdążyłaś już wydać „Samotnika” oraz odświeżyć szatę graficzną Serii Powiślańskiej. Ile tym razem książek czeka na wydanie w tym roku? Która z nich się ukaze w najbliższym czasie?

– Będzie tak jak w zeszłym roku: osiem książek plus cztery wznowienia. Właśnie niedawno, bo 27 marca, ukazała się powieść na faktach „W cieniu Majdanka”. Jest to historia dwóch siostr, które rozdzieliła akcja pacyfikacyjna w Tarnowoli. Jedna trafiła do partyzantów, druga z matką, ojcem i resztą rodzeństwa trafiła do obozu w Majdanku. I to jest historia prawdziwa, obie panie żyją. Jedna ma 93 lata, druga – 91 lat. Na podstawie ich wspomnień, ich opowieści, relacji osób z ich rodziny stworzyłam zarys tej historii w formie powieści. I to nie jest żaden romans, żadna bajka, to nie jest powieść o miłości. To jest powieść o rodzinie, która musiała się borykać z tym cieniem Majdanka, czyli z tym wszystkim, co się wiązało i z wojną, i z akcją pacyfikacyjną, z przesładowaniami no i później z tą całą traumą.

– Z opisu książka brzmi bardzo smutno, przejdę więc do nieco weselszego tematu. Powiedziałaś, że tę Serię Powiślańską dedykowałaś m.in. swoim czytelnikom. Na końcu książki „Smak nieba” wspominasz również o swojej grupie czytelniczej na Facebooku, którą prowadzisz (Powiślańsko-żuławskie niebo – fani powieści Sylwii Kubik), oraz o swoich akcjach, takich jak złoty żuławski czy akcje promocyjne. Świadczy to o tym, że starasz się budować bliskie relacje ze swoimi czytelnikami. Jak byś podsumowała tę część swojej działalności i jakie kolejne akcje szykujesz na ten rok?

– Zacznę od tego, że myślę, że już udało mi się zbudować tę społeczność, że jesteśmy taką grupą, która jest naprawdę bardzo żywa, lubi się, wspiera. I już tu nawet nie chodzi o to, że one wspierają mnie – bo tak oczywiście jest – ale one też polubiły siebie i lubią spędzać ze sobą czas, brać udział w akcjach. One czekają na moje pomysły, co znowu wymyślę, w co je zaangażuję, jakie talenty

Kiedyś bardzo nie lubiłam Wielkanocy. Myślałam sobie: co to za święta – trzy dni i koniec. Dopiero po latach, tak właściwie kilka lat temu, polubiłam bardziej Wielkanoc, doceniłam wagę i wartość tych świąt – mówi Sylwia Kubik

W powieści „Smaki nieba” przechodzimy przez cały Wielki Post: od Tłustego Czwartku, przez Środę Popielcową, szykowanie się do Niedzieli Palmowej, szykowanie Triduum Paschalnego i przeżywanie go, aż do Wielkiejnocy, czyli do Niedzieli Wielkanocnej – wyjaśnia pisarka z Powiśla

w nich odkryję, bo te akcje przełamują ich bariery, dystans, niepewność. Wiele z nich nawet się nie spodziewało, że są zdolne do udziału w takich różnych działaniach. Wspominałaś już o akcji „Stara sukienka”, w której wzięło udział bardzo dużo czytelniczek, które przełamały wiele swoich obaw, oporów i kompleksów. Wyszło cudownie.

Teraz, przy okazji książki „W cieniu Majdanka” jest też akcja z czytelnikami, tylko trochę inna, bo w poprzedniej robiły zdjęcia, a teraz nagrywają filmiki do wstawek lirycznych z tej powieści. Więc poszliśmy o krok dalej. Można zobaczyć te nagrania u mnie na stronie (Sylwia Kubik – pisarka z Powiśla – przyp. red.). Aktorki, które tam występują, to są moje czytelniczki, które biorą udział w tych akcjach.

Co jeszcze planuję? Mnóstwo rzeczy! Przede

wszystkim odbędzie się Złot Żuławski w czerwcu w Orzechowym Dworcu w Rychnowie. Będzie tam 30 kobiet stacjonarnych plus 5 dojeżdżających, więc to będzie Złot na 35 osób wokół tych czterech tomów Serii Powiślańskiej i ich wznowień. Tak że będzie bardzo wesoło, sympatycznie, a przy tym rodzinie – tak jak właśnie w tej Brzozówce. Z kolei we wrześniu, może koncówka sierpnia, planuję Złot Powiślański. On natomiast będzie się koncentrował wokół dylogii żuławskiej. Ukaże się historia na faktach o Dawnej Wozowni, dzięki Kasi i Jankowi Burhardt, którzy ją prowadzą i zechcieli się ze mną podzielić informacjami. Mam materiały: zdjęcia, nagrania – po prostu całą historię, którą opiszę niebawem i która będzie miała premierę jesienią. Dlatego też tak przewrotnie złot

żuławski będzie wokół serii powiślańskiej, a powiślański – wokół dylogii żuławskiej, no ale tutaj akurat tak premiery się ułożyły. Ale może to i dobrze, tak dla kontrastu, żeby móc porównać sobie Powiśle z Żuławami, Żuławy z Powiślem.

Oczywiście będę też na targach. Najbliższe będą w Warszawie na Stadionie. Będę w sobotę 18 maja o godz. 16. Później będą też targi w Krakowie, ale jeszcze nie znam dokładnego terminu.

Poza tym przy okazji każdej premiery organizuję jakieś akcje z czytelnikami. Przy „Smakach nieba” w oczekiwaniu na premierę dziewczyny wrzucały różne inscenizacje, w których przy okazji jakichś czynności myślały o Brzozówce. Wyszły naprawdę genialne zdjęcia. Dziewczyny tak się w to zaangażowały, że one chyba te premiery przeżywają bardziej niż ja – tak się utożsamiają z bohaterami, z powieściami. Również mnie bardzo wspierają, bo teraz mam taki zabiegany czas, że mam sześć powieści w zapowiedziach, dwie powieści piszę naraz, a do tego mam redakcję książki... I tak na marginesie są wybory, a ja jestem samorządowcem, więc prowadzę też kampanię wyborczą. I po prostu mam bardzo dużo obowiązków, więc one część ciężaru przejęły na siebie. Dzięki temu, że tak bardzo mi pomagają przy tej promocji m.in. na grupach czytelniczych, to mogę zająć się tym, co jest pilniejsze. Trwa też tajna akcja (nie mogę powiedzieć, na czym polega, bo jeszcze ktoś ją zgapi) już od kilku tygodni, w którą również moje dziewczyny są zaangażowane i realizują w niej zadania – naprawdę kosztuje je to czasu, energii i pomysłów.

Ale mogę powiedzieć, że te nasze działania przynoszą efekty – mam feedback z bibliotek, mam zestawienia sprzedaży książek. I jest to możliwe tylko i wyłącznie dzięki temu, że mam takie grono czytelniczek. Ono z roku na rok jest coraz większe – bo wiadomo, coraz więcej osób dołącza

do naszej rodziny. Chociaż trzon jest cały czas ten sam – są osoby, które są ze mną od początku – to chętnie przygarniamy do nas kolejne fascynatki literatury i naprawdę przy tym się świetnie bawimy.

– Wracając do „Smaków nieba”, to większość jej akcji toczy się podczas Świąt Wielkanocnych oraz w okresie je poprzedzającym. A w jaki sposób Ty będziesz obchodzić tegoroczne święta i jak obchodzisz Wielki Post?

– Trochę zabiegane mam te święta, ale obchodzę je tak, jak to opisałam w książce. Czyli te wszystkie przygotowania, począwszy od Tłustego Czwartku, Środy Popielcowej, szykowania się i duchowego, i trybu oczekiwania na te zmiany, po przeżywanie tych świąt. Więc są przygotowania fizyczne typu robienie palm, sprzątanie, szykowanie ozdób, jak i te duchowe, czyli przemiana wielkopostna, wielkanocna. Nie jest to łatwy proces, bo wiadomo, wiele by się chciało, a nie zawsze wyjdzie tak, jak człowiek zaplanuje, ale takie właśnie są te moje święta.

Kiedyś bardzo nie lubiłam Wielkanocy. Myślałam sobie: co to za święta – trzy dni i koniec. Dopiero po latach, tak właściwie kilka lat temu, polubiłam bardziej Wielkanoc, doceniłam wagę i wartość tych świąt. Przecież teoretycznie my wszyscy wiemy, że one są ważniejsze niż bożonarodzeniowe, ale w praktyce te święta grudniowe są bardziej skomercjalizowane i lubiane przez ludzi. A ja chcę pokazać, że Wielkanoc też jest piękna i też zasługuje na to, żeby to piękno dostrzec, docenić i zobaczyć, jak nas umacnia nie tylko jako ludzi, ale jako rodzinę, jako społeczność, bo to jest ważne.

– Czego życzysz czytelnikom z okazji Wielkanocy?

– Tego, żeby byli przede wszystkim zdrowi – to oczywiste. Ale też, żeby uwierzyli w siebie i w swoje możliwości.

AGATA TUPAJ

PIESI KONTRA KIEROWCY

Odkąd zmieniły się przepisy, kierowcy, zbliżając się do przejścia dla pieszych, muszą mieć oczy dookoła głowy. Bo nagle może pojawić się przechodzień i wejść na przejście. A nieustąpienie mu pierwszeństwa oznacza kłopoty. Ale czy zawsze?

Czy piesi są jak „święte krowy”, czy zawsze mają pierwszeństwo? Wielu z nich uważa, że tak, wchodząc na przejście bez upewnienia się, czy mogą to bezpiecznie zrobić. No ale słyszą wkoło, że prawo się zmieniło i teraz kierowcy muszą bezwzględnie im ustąpić pierwszeństwa. Tyle że pieszy też ma obowiązki.

Niby wszystko jest jasne, bo od ponad dwóch lat po nowelizacji ustawy Prawo o ruchu drogowym nie tylko pieszy znajdujący się na przejściu dla pieszych, ale również na nie wchodzący ma pierwszeństwo przed pojazdem (za wyjątkiem tramwaju). Zgodni z przepisami kierujący pojazdem ma obowiązek ustąpić pierwszeństwa pieszememu znajdującemu się na przejściu dla pieszych lub na nie wchodzącemu. Pod pojęciem „ustąpienie pierwszeństwa” rozumie się powstrzymanie się od ruchu, jeżeli ruch mógłby zmusić pieszego do zatrzymania się, zwolnienia lub przyspieszenia kroku.

PIESZY TEŻ MA OBOWIĄZKI

Policjanci tłumaczą, że kierowca, zbliżając się do przejścia, musi zachować szczególną ostrożność, obserwować nie tylko przejście, ale i jego okolice oraz zmniejszyć prędkość, tak by stworzyć możliwość bezpiecznego przejścia przez jezdnię dla pieszych.

Ale przypominają też, że obowiązki ma pieszy, bo prawo zabrania mu wchodzenia bezpośrednio przed jadący pojazd oraz zwalniania kroku lub zatrzymywania się bez uzasadnionej potrzeby, jak również przebiegania przez jezdnię. Pieszy podczas wchodzenia lub przechodzenia przez przejście nie może również korzystać z telefo-

nu ani innego urządzenia elektronicznego w sposób uniemożliwiający mu obserwowanie sytuacji na przejściu. Co to znaczy? Mniej więcej tyle, że przechodząc przez przejście, można rozmawiać przez telefon, ale już nie wolno już oglądać filmików czy pisać SMS-ów, bo to utrudnia nam obserwację tego, co się dzieje na przejściu.

Jednak przepisy regulujące kwestię relacji kierowca-pieszy są nieprecyzyjne, pozostawiają wiele pola do interpretacji, a niestety zwykle kończy się na tym, że racja jest tego, kto ma w rękę bloczek z mandatami. A prawo musi być jasne i czytelne. A tak nie jest po zmianie przepisów dotyczących zachowania kierowców wobec przechodniów przez przejścia dla pieszych. Nowelizacja przepisów miała w większym stopniu chronić pieszych, którzy przechodzą przez ulice po pasach. To, że trzeba ich chronić, jest bezsporne, bo w starciu z autem są bez szans, ale przepisy muszą jasno mówić, co komu wolno, a czego nie. A dziś mamy galimatias, bo przepisy są nieprecyzyjne i rodzą frustrację ukierowców.

Oto dziś mamy taką sytuację, że kierowcy na widok pieszego blisko przejścia dla pieszych zatrzymują się, chcąc umożliwić mu przejście przez jezdnię. Tyle że często pieszy po prostu idzie dalej chodnikiem, wcale nie zamierza przechodzić przez jezdnię. Doszło do absurdu. Takich sytuacji jest więcej. Czasem piesi zatrzymują się koło przejścia i ucinają sobie pogawędkę. Mają prawo, ale potem patrzą na zatrzymujące się przed przejściem auta, nawet nie rozumiejąc, że dzieje się to za ich sprawą. Albo inna sytuacja — kiedy pieszy zatrzymuje się na „wysepce”

oddzielającej dwie jezdnie i wyciąga telefon, bo nagle przypomniało mu się, że ma zadzwonić do kolegi. Co ma zrobić wtedy kierowca — jechać czy się zatrzymać? Wielu wybiera to drugie rozwiązanie, bo ktoś może nagrać tę sytuację albo może w pobliżu być patrol policji. I będzie mandat, punkty karne. Chora sytuacja, a to tylko dlatego, że zapisy prawa są nieprecyzyjne. Może być wiele interpretacji danej sytuacji i zwykle, jak pokazuje życie, na niekorzyść kierowcy. I kierowcy nie kryją swojej frustracji, ale też irytacji.

PASY STAŁY SIĘ PRZEDŁUŻENIEM CHODNIKA

— Jeżdżę autem już 23 lata. Jazda samochodem była dla mnie zawsze przyjemnością. Jednak ostatnio jeżdżę pełną łęką, że najadę na kogoś na przejściu dla pieszych. Z mojej winy? I tu zaczynają się schody. Po zmianie przepisów muszę mieć oczy dookoła głowy. Zawsze tak było, ale teraz mam wrażenie, że muszę widzieć to, co dzieje się za rogiem i za krzakiem. Że muszę przewidywać myśli pieszego, który w każdej chwili może wskoczyć na przejście, choć nic na to nie wskazuje — napisała do nas pani Anna z Olsztyna, dzieląc się swoimi spostrzeżeniami na temat obecnej sytuacji. — Pieszy otrzymał w prezencie pierwszeństwo, co zwalnia go z odpowiedzialności za bezpieczeństwo nie tylko swoje, ale również moje. Daje mu przyzwolenie na każde zachowanie, z czego korzysta. Bo może. Pasy stały się przedłużeniem chodnika.

I trudno nie zgodzić się z tą oceną. Błędna interpretacja tego przepisu prowadzi do tego, że piesi, słysząc o swoim pierwszeństwie, wkraczają na pasy bez jakiegokolwiek zasygnalizowania kierowcom swego zamiaru. Intencją posłów było przyznanie pierwszeństwa pieszememu wchodzącemu na jezdnię, bo nikt nie ma wątpliwości co do tego, jak ma się zachować kierowca, gdy pieszy jest na przejściu. Ale wustawie nie ma nic o tym, kim jest pieszy wchodzący na przejście. Czy jest to przechodzień znajdujący się np. dwa metry od przejścia, a może pięć metrów, czy też jest pieszy, który stoi już

przed przejściem albo może podnosi nogę, żeby zrobić krok już na przejście?

KIEDY PIESZY WCHODZI NA PASY?

Jak zatem interpretować pieszego wchodzącego na pasy? Tu policjanci mówią o pieszym, który wykonał ruch zmierzający w kierunku przejścia. — To pieszy, który swoim zachowaniem da jednoznaczny sygnał kierującemu, że wchodzi na przejście — tłumaczy asp. Tomasz Markowski, rzecznik prasowy komendanta wojewódzkiego policji w Olsztynie. — W takiej sytuacji pieszy, który tak się zachował, ma pierw-

szeństwo przed nadjeżdżającym samochodem.

Czy zmiana przepisów sprawiła, że jest mniej wypadków na przejściach? Kierowcy stali się ostrożniejsi? Otóż w pierwszym półroczu 2021 roku w naszym województwie doszło do 24 wypadków z powodu nieustąpienia pierwszeństwa pieszememu na przejściu dla pieszych. Tyle samo wypadków było w ciągu sześciu miesięcy ubiegłego roku. Ale w pierwszym półroczu tego roku takich zdarzeń było już 36. Widać wyraźny wzrost, ale na szczęście w tych wypadkach nikt nie zginął. W pierwszym półroczu tego roku doszło też do 8 wypadków, których sprawcami byli piesi, którzy nie upewniali się co do możliwości bezpiecznego przejścia, weszli na jezdnię wprost pod nadjeżdżający pojazd. Na razie nic nie zapowiada „doprecyzowania” przepisów, bo jak pokazuje życie, taki zapis jest potrzebny. Dlatego też na drodze najlepiej stosować zasadę ograniczonego zaufania — dotyczy to zarówno kierowców, jak i pieszych.

ANDRZEJ MIELNICKI

REKLAMA

przetarg

Spółdzielnia Mieszkaniowa

NAD JAREM

82-300 Elbląg, ul. J. Korczaka 29

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nad Jarem” w Elblągu ul. Korczaka 29

ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie nw. robót remontowych:

**ZADANIE NR 1: likwidacja glonów, grzybów, porostów i mchów
na ścianach budynków mieszkalnych, ocieplonych metodą lekką moką
na pow. ok. 4800 m²**

**ZADANIE NR 2: renowacja 114 płyt loggiowych i 26 daszków nad loggiami
na 3 budynkach przy ul. Broniewskiego 41 oraz ul. Ogólnej 42, 54
będących w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej „Nad Jarem” w Elblągu.**

Termin realizacji zamówienia: do **30.08.2024 r.**

Oferty należy składać do dnia **12.04.2024 r.** (piątek) do godz. 14⁰⁰ korespondencyjnie lub bezpośrednio w siedzibie Spółdzielni.

Otwarcie ofert i wybór oferenta nastąpi w siedzibie Spółdzielni w dniu 15.04.2024 r. (poniedziałek) o godz. 11³⁰ bez udziału oferentów.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wykupienie specyfikacji istotnych warunków zamówienia w cenie 500 zł, dokonując opłaty na konto nr 52 1020 1752 0000 0502 0003 1567. Procedurę wykupu specyfikacji należy przeprowadzić drogą e-mailową (smnadjarem@elblag.com.pl) lub osobiście w siedzibie Spółdzielni.

Zamawiającemu przysługuje prawo swobodnego wyboru oferenta, jak również unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

CO DALEJ Z INWESTYCJĄ PRZY ULICY WARSZAWSKIEJ 61?

Na Wyspie Spichrzów, a dokładniej przy ulicy Warszawskiej 61 mają powstać apartamenty. Sprawdziliśmy, na jakim etapie jest inwestycja.

Przy ulicy Warszawskiej ma powstać 96 apartamentów, trzygwiazdkowy hotel na około 100 pokoi oraz 14 miejsc do cumowania wraz z infrastrukturą

Głównym wykonawcą projektu jest warszawska firma. Jak czytamy na oficjalnej stronie internetowej, jest ona grupą spółek, które realizują inwestycje deweloperskie w segmencie apartamentów rekreacyjnych w miejscowościach turystycznych. Na Wyspie Spichrzów przy ulicy Warszawskiej 61 mają powstać 94 apartamenty i trzygwiazdkowy hotel.

W sprawie inwestycji zwróciliśmy się do inwestora. W odpowiedzi, którą uzyskaliśmy od prezesa zarządu Michała Kubickiego, dowiadujemy się, że po „dwóch latach walki z Ministerstwem Infrastruktury, które blokowało inwestycję, udało się warszawskiej firmie podpisać umowę z miastem Elbląg”. Ówczesny minister miał nie wyrazić bowiem zgody na przedsięwzięcie ze względu na położenie działki w granicach portu morskiego w Elblągu, co według niego miało wpłynąć negatywnie na jego rozwój.

Decyzję tę uchylił Wojewódzki Sąd Administracyjny.

— Po dwóch latach walki z Ministerstwem Infrastruktury jesteśmy dopiero niecały miesiąc od podpisania z miastem umowy. Szykujemy projekt, ale wiele się od 2022 roku zmieniło, również w przepisach budowlanych. Stąd konieczność weryfikacji naszych planów w kontekście zmian w przepisach — stwierdził prezes. — Są-

dę, że za około 2 miesiące będziemy gotowi do zaprezentowania projektu, który zostanie złożony do pozwolenia na budowę. Jedno jest pewne: główne założenie budynku z apartamentami na wynajem, do obsługi ruchu turystycznego, a zwłaszcza turystyki wodnej, pozostaje niezmienny. W drugim kroku chcemy rozpocząć rozmowy z Urzędem Morskim, Wodami Polskimi oraz Zarządem Portu Morskiego Elbląg o możliwości budowy infrastruktury postojowej dla łodzi wraz z zasilaniem w wodę i energię elektryczną.

Jak dodał, „nadrzędnym celem było nawiązanie do jakości architektury Wyspy Spichrzów, jednak bez jej naśladownictwa”.

— Skupiamy się również na zastosowaniu rozwiązań z dziedziny odnawialnych źródeł energii, by przyszli mieszkańcy mogli liczyć na niższe rachunki. Nadto prowadzimy rozmowy z firmami, które będą zarządzać najmem lokali w imieniu ich właścicieli. Spodziewamy się, że całość uzgodnień zostanie poczyniona do wakacji. Tak by można było uzyskać pozwolenie na budowę tuż na początku września, a budowę rozpocząć za rok — podkreślił Michał Kubicki.

Jak się dowiedzieliśmy, na działce o powierzchni 6700 metrów kwadratowych ma powstać 96 apartamentów, trzygwiazdkowy hotel na około 100 pokoi oraz 14 miejsc do cumowania wraz z infrastrukturą. **MK/RAZ**

przetarg

ESM „SIELANKA”

z siedzibą w Elblągu, ul. Gwiazdna 26/27

ogłasza ustny przetarg nieograniczony na najem nw. lokali użytkowych w Elblągu usytuowanych przy ulicach:

• w budynku mieszkalno-usługowym przy ulicy Królewieckiej 79-87;

- Lokal o pow. użytk. 82,00 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność usługowo-handlową. Czynsz za najem lokalu to kwota 2500,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 2.500,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=97,93 kWh (m²*rok), EK=143,83 kWh (m²*rok), EP=145,84 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,05t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%
- Lokal o pow. użytk. 69,16 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową. Czynsz za najem lokalu to kwota 2100,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 2.100,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=80,37 kWh (m²*rok), EK=127,85 kWh (m²*rok), EP=199,41 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,04t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%

• w budynku handlowo-usługowym przy ulicy Gwiazdnej 21-29;

- Lokal o pow. użytk. 57,83 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową. Czynsz za najem lokalu to kwota 3400,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 3.400,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=176,53 kWh (m²*rok), EK=260,70 kWh (m²*rok), EP=359,32 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,09t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%
- Lokal o pow. użytk. 20,00 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność usługowo-handlową. Czynsz za najem lokalu to kwota 900,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 1.000,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=149,90 kWh (m²*rok), EK=233,22 kWh (m²*rok), EP=254,78 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,06t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%
- Lokal o pow. użytk. 45,50 m² położony na piętrze budynku z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową lub usługowo-biurową. Czynsz za najem lokalu to kwota 1800,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 1.800,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=117,60 kWh (m²*rok), EK=188,41 kWh (m²*rok), EP=279,10 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,07t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%

• w budynku mieszkalno-usługowym przy ulicy 1 Maja 28-46;

- Lokal o pow. użytk. 43,00 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność usługowo-handlową. Czynsz za najem lokalu to kwota 1500,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 1.500,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=112,03 kWh (m²*rok), EK=187,53 kWh (m²*rok), EP=309,10 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,07t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%
- Lokal o pow. użytk. 52,81 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność usługowo-handlową. Czynsz za najem lokalu to kwota 1600,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 1.600,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=92,82 kWh (m²*rok), EK=162,61 kWh (m²*rok), EP=276,40 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,06t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%
- Lokal o pow. użytk. 253,34 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność usługowo-handlową. Czynsz za najem lokalu to kwota 5000,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 5.000,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=62,91 kWh (m²*rok), EK=121,17 kWh (m²*rok), EP=202,07 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,04t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%

• w budynku handlowo-usługowym przy ulicy Plk. S. Dąbka 79;

- Lokal o pow. użytk. 22,90 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową. Czynsz za najem lokalu to kwota 900,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 1.000,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=73,24 kWh (m²*rok), EK=133,54 kWh (m²*rok), EP=150,91 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,03t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%

• w budynku handlowo-usługowym przy ulicy Plk. S. Dąbka 64;

- Lokal o pow. użytk. 52,39 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność usługowo-handlową. Czynsz za najem lokalu to kwota 1500,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 1.500,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=98,92 kWh (m²*rok), EK=165,24 kWh (m²*rok), EP=270,94 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,06t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%
- Lokal o pow. użytk. 62,93 m² położony na parterze budynku z przeznaczeniem na działalność usługowo-handlową. Czynsz za najem lokalu to kwota 1700,00 zł netto + media i VAT/miesiąc. Wadium w kwocie 1.700,00 zł. Lokal do objęcia z dniem podpisania umowy. Dane charakterystyki energetycznej lokalu: EU=56,02 kWh (m²*rok), EK=95,48 kWh (m²*rok), EP=147,91 kWh (m²*rok), E_{CO2}=0,03t CO₂/(m²*rok), U_{OZE}= 0,00%

Powierzchnię lokali użytkowych ustalono na podstawie Polskiej Normy PN-70/B-02365.

Umowa najmu zostanie zawarta według wzoru ESM „Sielanka” – tekst do wglądu w siedzibie Spółdzielni, pokój nr 15.

Przetarg odbędzie się dnia 09.04.2024 r. o godz. 13.00 w siedzibie Spółdzielni przy ul. Gwiazdnej 26/27 (świetlica) w Elblągu.

Oferty w zalakowanych kopertach zawierające nw. dokumenty prosimy wysłać na adres siedziby Spółdzielni, dostarczyć do sekretariatu Spółdzielni lub wrzucić do skrzynki zamontowanej przy drzwiach siedziby Spółdzielni przy ul. Gwiazdnej 26/27 w terminie do dnia 08.04.2024 roku do godz. 14.00:

- charakterystyka firmy – prowadzona działalność, przeznaczenie lokalu
- oferowana stawka czynszu najmu
- aktualne zaświadczenie z ZUS o nie zaleganiu z opłatami związanymi ze świadczeniami społecznymi
- aktualne zaświadczenie z urzędu skarbowego o nie zaleganiu z opłatami podatkowymi
- podstawa prowadzenia działalności gospodarczej – aktualne zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub odpis z KRS
- zaświadczenie o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej VAT oraz numeru REGON
- kserokopia dowodu wpłaty wadium na konto spółdzielni w banku PKO BP nr 57 1020 1752 0000 0302 0003 1575
- oświadczenie o zapoznaniu się z warunkami przetargu, postanowieniami Regulaminu postępowania przetargowego oraz wzorem umowy najmu/projektem, które oferent uznaje jako wiążące.

Szczegółowe informacje o przetargu – jego zasadach i lokalach – można uzyskać w administracji Spółdzielni (pok. 15) lub pod numerem telefonu (55) 642-50-46.

W przypadku gdy na najem danego lokalu wpłynie więcej niż jedna oferta, przetarg odbywa się w formie licytacji z postąpieniem co najmniej o jeden złoty.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta oraz odstąpienia, odwołania lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

WIELKANOCNE JAJKO, CZYLI SKARBIEC DLA ZDROWIA

I nie ma w tym tytule ani grama przesady! Jajka kurze rzeczywiście zawierają proteiny, witaminy, cenny kwas foliowy, karotenoidy i cholinę — by zacząć od tych najważniejszych składników. Nic dziwnego, że jajo to symbol Wielkanocy: oznacza przecież triumf życia nad śmiercią i początek nowego życia.

Mają też w sobie niacynę, która reguluje poziom cukru i cholesterolu we krwi, oraz lecytynę niezbędną do prawidłowej pracy serca i mózgu. Zasadniczo białko jaja ma optymalny dla potrzeb człowieka skład aminokwasów i jest niezastąpionym budulcem organizmu. Atutem jaj jest też wysoka zawartość cynku, wapnia, fosforu i żelaza. Jako jeden z nielicznych produktów spożywczych jaja zawierają też naturalny selen i jod.

JAJKO — CZYLI CO KONKRETNIE?

Surowe jajo składa się w ponad 70 proc. z wody — przy czym warto pamiętać, że taka ilość jest charakterystyczna dla większości organizmów żywych, także ludzkiego ciała. Poza tym ok. 12 proc. to białko, niecałe 10 proc. przypada na tłuszcz, 1 proc. to składniki mineralne, mniej niż 1 — węglowodany. Skład chemiczny jaj zależy od wielu rzeczy: czynników genetycznych, sposobu karmienia niosek, wieku kur lub leczenia medycznego.

Jajka najlepiej spożywać po ich wcześniejszej obróbce termicznej, bowiem ugotowanie, usmażenie lub upieczenie jaj neutralizuje niekorzystne właściwości awidyny, czyli zawartego w jajku białka, które z kolei niszczy biotynę (witaminę H), a ta jest człowiekowi niezbędna, choć jednocześnie sprzyja rozwojowi wielu drobnoustrojów. Bo to właśnie awidyna, niszcząc biotynę w surowym jajku, chroni je przed rozwojem szkodliwych mikroorganizmów. Po obróbce termicznej traci te właściwości.

Ponad to wszystkie badania naukowe wykazały, że spożywanie jednego jajka dziennie znacząco zwiększa zawartość luteiny we krwi, bez negatywnego wpływu na poziom cholesterolu, oraz zmniejsza ryzyko katarakty.

Cennym składnikiem jaj jest też cholina, która bierze aktywny udział w budowie

i funkcjach mózgu i układu nerwowego, zmniejsza wchłanianie cholesterolu oraz obniża koncentrację homocysteiny w organizmie, co zmniejsza ryzyko miażdżycy.

BIALKO

Naukowcy białko jaja uznają za pełnowartościowe, bo zawiera wszystkie aminokwasy tzw. egzogenne — te, których organizm człowieka nie jest w stanie wytwarzać, a które są niezbędne w prawidłowym żywieniu. Mało tego — także proporcje tych aminokwasów są odpowiednie dla potrzeb człowieka i rzadko spotykane w innych produktach. Prawdopodobnie z tego powodu przez wiele lat białko jaja kurzego służyło jako wzorzec do porównania wartości biologicznej innych białek.

Prócz walorów odżywczych, pewne frakcje białka pełnią funkcje bioaktywne. Zawarte w nich lizozym, konalbumina, cystatyna i kwas sialowy działają przeciwwirusowo, antybakteryjnie, chronią samą treść jaja przed zepsuciem. Jednak te same funkcje mogą wykazywać w naszym organizmie, szczególnie jeśli jemy świeże jaja „na miękko”. Substancje te izoluje się również z jaj, by wykorzystać je w produkcji leków.

TŁUSZCZE

Skład tłuszczu zawartych w jajku jest bardzo złożony: około 60 proc. z nich to triglicerydy, ok. 30 proc. — to fosfolipidy, a ledwie 6 proc. to ten legendarny cholesterol w formie wolnej i zestryfikowanej. Na samym końcu ok. 1 proc. stanowią wolne kwasy tłuszczowe.

Najcenniejsze dla organizmu człowieka są fosfolipidy, w tym lecytyny, bo to z nich powstaje cholina, a ta z kolei poprawia naszą pamięć i ogólne działanie układu nerwowego i mięśniowego. Lecytyny i sfingomielina zmniejszają też wchłanianie cholesterolu w przewodzie pokarmowym. Poza tym to właśnie dzięki zawartości

Pod względem zawartości witamin jajo jest produktem absolutnie wyjątkowym!

lecytyn i różnym formom cholesterolu organizm ludzki jest w stanie przyswoić tylko połowę cholesterolu obecnego w jajku.

WĘGLOWODANY

Węglowodanów w jajku nie ma zbyt wiele, nie mogą więc jaja uchodzić za ich szczególnie bogate źródło. Wniosek — jajek nie muszą obawiać się osoby, które walczą o zachowanie prawidłowej wagi.

SKŁADNIKI MINERALNE

Jako bądź co bądź komórka rozrodcza, jajko zawiera wiele składników mineralnych niezbędnych dla rozwoju potencjalnego nowego organizmu. Jak wspomniałam, jaja są jednym z nielicznych produktów spożywczych zawierających selen i jod, z których pierwszy jest silnym przeciwutleniaczem uznanym w zapobieganiu rakowi prostaty, a drugi

bardzo wspomaga pracę tarczycy. Na szczególną uwagę zasługuje też skorupa jaja, która zawiera ogromne ilości wapnia, i to tego najlepiej przyswajalnego przez organizm człowieka. Mało kto wie, a jeszcze mniej ludzi to praktykuje, ale po wypraniu i zmieleniu skorupka może być wykorzystana jako tani i doskonały suplement wapnia.

WITAMINY

Pod względem zawartości witamin jajo jest produktem absolutnie wyjątkowym! Szczególnie dużo w nim witamin rozpuszczalnych w tłuszczach: A, D, E, K, skumulowanych w żółtku, czyli tam, gdzie jest tłuszcz. Poza tym warto wiedzieć, że witamina A występuje tu w dwóch postaciach: retinolu, charakterystycznego dla produktów zwierzęcych, oraz prowitaminy, czyli beta-karotenu, częściej spo-

tykanego w roślinach. Jajo jest jednym z nielicznych produktów zawierających witaminę D — świetnie uzupełnia więc ten składnik, gdy cierpimy na brak słońca, ale też gdy dużo przebywamy w zamkniętych pomieszczeniach. Pomaga osobom chorym na osteoporozę. Spośród witamin rozpuszczalnych w wodzie jajo dostarcza szczególnie dużo tych z grupy B, a jego kolejną wyjątkowość to zawartość witaminy B12, która w żywności nie jest powszechna.

SKŁADNIKI BIOAKTYWNE

Często mówiąc o jajku, koncentrujemy się na zawartości składników odżywczych. Co jednak jest o wiele ważniejsze, skład jaj jest na tyle złożony, że poza wartością odżywczą składniki wykazują jeszcze tzw. aktywność biologiczną, a ta wspomaga procesy obronne organizmu przed choroba-

mi. Składniki bioaktywne w jajach to beta-karoten, kryptoksantina, luteina i zeaksantina. Dwa ostatnie to jedyne karotenoidy obecne w ludzkim oku, skumulowane w barwniku siatkówki, mające istotny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie narządu wzroku i zapobiegające degeneracji siatkówki.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

O jajku mówi prof. Andrzej Koncicki, lekarz weterynarii, kierownik Katedry Chorób Ptaków UWM:
— Jak poznać, że jajo jest świeże?

— O świeżości decyduje komora powietrzna jajka: jeśli minął już dłuższy czas od zniesienia, to treść paruje i z dnia na dzień ta komora po prostu się powiększa.

— Czy można po jajku poznać, że kurę faszeryowano antybiotykami?

— Raczej trudno by było. Ale zawsze można pobrać z mięsa próbkę i sprawdzić to w laboratorium diagnostycznym. I wykryć wszelkie inne substancje szkodliwe.

— Czy to prawda, że osoby z podwyższonym poziomem cholesterolu powinny ograniczyć spożycie jaj?

— O, te zalecenia się ciągle zmieniają, ale mnie przekonuje tylko jedna rzecz: jajo zawiera wszystko, co jest niezbędne do życia. To przecież w nim rozwija się zarodek, nowe życie, nowe stworzenie...! A zatem w jajku musi być wszystko, co do powstania nowego życia niezbędne — bo jeśli czegoś zabraknie, to albo zarodek rozwijać się będzie w sposób patologiczny, albo w przypadku dużych niedoborów wartości odżywczych po prostu obumrze. Nawet patrząc historycznie: ileż to razy się słyszało, że w czasach głodu czy znacznego niedoboru żywności jedno jajko na tydzień znacznie zwiększało szanse przeżycia. Wszystko dlatego, że jajko jest naprawdę życiodajne, a zatem nawet osobom z podwyższonym cholesterolem jedno jajko dziennie nie zaszkodzi.

29 marca - 4 kwietnia 2024

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

20:00

TVP

KULTURA

Nazywał się Bagger Vance
Dramat, USA, 2000

Wiekowy entuzjasta golfa, Hardy Greaves, nagle słabnie na polu golfowym. Ponieważ wcześniej przeszedł kilka zawałów, jest przekonany, że to kolejny atak serca, tym razem już ostatni. Leżąc półprzytomny na murawie, wraca wspomnieniom do lat dzieciństwa, kiedy to w jego rodzinnym Savannah na południu Stanów Zjednoczonych był świadkiem niezwyklego wydarzenia, poznał tytułowego Baggera Vance'a i na zawsze pokochał tę niezwykłą dyscyplinę sportu.

INNE DATY EMISJI: WTÓREK, 1:45

Piątek

22:45

TVP

KULTURA

Porozmawiajmy o życiu i śmierci
Teatr Telewizji, 2002

Obraz codziennej, miłej egzystencji ludzi pozbawionych zasad moralnych, niezdolnych do odczuwania uczuć wyższych, kierujących się egoizmem i żądzą zysku, posługujących się nawet w kontaktach z najbliższymi osobami nielojalnością, kłamstwem, zdradą, a jednocześnie głęboko skrywających dojmujące poczucie samotności i tęsknotę za wielką miłością. Bohaterowie sztuki - ojciec, matka i dorosły syn - to rodzina, jakich wiele w całej Polsce. Żyją pośpiesznie, z „komórką” przy uchu, niby razem, ale zupełnie obok siebie, obojętni na cudze problemy.

Sobota

15:45

POLSAT

Forrest Gump
Dramat, komedia, USA, 1994

Film opowiada historię życia pewnego, z pozoru zwyczajnego człowieka. Stany Zjednoczone pod koniec lat 40. W miasteczku w Alabamie przychodzi na świat chłopiec z niedowładem nóg, o ilorazie inteligencji znacznie poniżej przeciętnej. Od najmłodszych lat Forrest trzyma się kilku prostych zasad, wpojonych mu przez kochającą matkę (Sally Field). Znajduje zrozumienie jedynie u niej i przyjaciółki Jenny (Robin Wright). Za wszelką cenę pragnie dorównać zdrowym ludziom, postanawia więc żyć tak jak oni. Efekty jego starań przechodzą najsmielsze oczekiwania...

Niedziela

0:10

TVP 1

Syn Boży
Dramat biblijny, USA, 2014

Kinowa wersja bijącego rekordy oglądalności telewizyjnego serialu "Biblia", zrealizowanego z wielkim rozmachem i dbałością o szczegóły. Fabularny wątek koncentruje się wokół całego życia Jezusa Chrystusa od narodzin po śmierć i zmartwychwstanie. Jezus Chrystus, Syn Boży, został osądzony i skazany przez Poncjusza Piłata na śmierć przez ukrzyżowanie.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 21:25

Wtorek

21:45

TVP

KULTURA

Portret kobiety w ogniu
Dramat, Francja, 2019

Akcja filmu przenosi nas do Bretanii, do roku 1770. Marianne (Noémie Merlant), malująca na zlecenie portrety, przybywa do okazałej posiadłości i na zlecenie arystokratki ma wykonać portret jej córki Héloïse (Adèle Haenel). Héloïse wkrótce ma zostać wydana za mąż. Dziewczyna nie zgadza się z decyzją matki i w akcie sprzeciwu odmawia pozowania. Marianne udając, że tylko dotrzymuje jej towarzystwa, musi namalować obraz z pamięci.

Środa

1:25

POLSAT

Pewnego razu... w Hollywood
Dramat, kryminał, USA, Wlk. Bryt., Chiny, 2019

Film jest pełną anegdot i elektryzujących dygresji historią aktora, grającego w westernach, który próbuje wrócić na szczyt - Ricka Daltona (Leonardo DiCaprio), oraz jego wiernego dublera - Cliffa Bootha (Brad Pitt). W tle czasy kontestacji, ruch hippisów, zmierzch epoki klasycznego Hollywoodu i Złotej Ery telewizji. Poza tym Steve McQueen (Damian Lewis), Bruce Lee (Mike Moh), a także piękna Sharon Tate (Margot Robbie) i Roman Polański (Rafał Zawierucha) po wielkim sukcesie „Dziecka Rosemary”.

Czwartek

22:30

TVP 1

Oprawcy z Katynia
Dokument, Polska, 2020

W 1940 r. Związek Radziecki zarządził egzekucję 22.000 polskich jeńców wojennych, z czego 4.500 zamordowano w lesie katyńskim w Rosji. Film dokumentalny "Oprawcy z Katynia" opowiada po raz pierwszy historię masakry w Katyniu przedstawioną z punktu widzenia obu stron: ofiar i sprawców. W niezwykle szczegółowy sposób reżyser Cedric Tourbe pokazuje, jak doszło do tej zbrodni przeciwko ludzkości i przybliża mechanizmy funkcjonowania państwa sowieckiego oraz tajnej policji NKWD.

PIĄTEK • 29 marca

TVP 1

04:50 **Dziedzictwo** - serial
05:40 **Złoty chłopak** - serial obycz.
06:30 **Audycje Wyborcze**
07:00 **Projekt: Nadzieja**
- **Wielki Piątek** - reportaż
07:30 **Agape Blisko Ciebie**
- magazyn
08:00 **Wydział kryminalny Kitzbühel** - serial krym.
08:50 **Dziesięcioro przykazań cz. 1** - dram., USA, 1956
11:05 **Wielki Tydzień - Droga Krzyżowa** - dok., Franc., 2019
11:35 **Okrasa łamie przepisy**
- magazyn kulinarny
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:35 **Rok w ogrodzie Extra**
- magazyn
12:50 **Natura w Jedynce - Dzikie konie. Opowieść z Puszczy** - dok., Szwecja, 2020
14:00 **Złoty chłopak** - serial

15:00 **Tędomata** - melodramat, Polska, 1976
16:45 **Audycje Wyborcze**
17:00 **Teleexpress; Pogoda**
17:25 **Na zawsze w moim sercu**
- obycz., USA, 2020
19:00 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Gość 19.30**
20:05 **Pogoda; Sport**
20:20 **Będziemy mieszkać razem** - serial obycz., Polska
21:05 **Uroczysta Droga Krzyżowa z udziałem papieża Franciszka**
22:35 **Ben Hur** - dram. historyczny, USA, 2016
00:50 **Matylda** - serial kostium.
01:50 **Cristiada** - dram. historyczny, Meksyk, 2012
04:15 **Benedykt XVI. Papież Emeryt** - dok., Hiszp., 2018

TVP 2
05:10 **M jak miłość** - serial, 2020
06:00 **Audycje Wyborcze**
06:20 **Anna Dymna**
- spotkajmy się
06:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
07:30 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Operacja zdrowie - Uzależnienie od e-papierosów** - magazyn medyczny, 2024
11:50 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obycz., 2024
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:30 **Przepis dnia**
14:40 **Audycje Wyborcze**
15:05 **Górczy ratownicy** - serial obyczajowy, Niemcy, 2023
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
18:10 **Va Banque** - teleturniej
18:40 **Akacja 38** - serial kostiumowy, 2016

TVN

05:35 **Uwaga!** - program interw.
05:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje**
- program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN**
- magazyn poranny
11:30 **Kuchenne rewolucje**
- program kulinarno-rozrywkowy
12:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
14:45 **Detektywi** - Do detektywów zgłasza się małżeństwo, które prosi o odnalezienie córki.
15:45 **Doradca smaku** - program kulinarny
15:50 **Kuchenne rewolucje**
- program kulinarno-rozrywkowy
16:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
18:00 **Detektywi** - program krym.

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy**
- serial kryminalny
09:40 **Sekrety rodziny**
- program obyczajowy
10:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
11:40 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
12:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
13:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
13:40 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
14:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja** - magazyn reporterów
16:30 **Na ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - serial paradokumentalny

18:00

Pierwsza miłość - serial obyczajowy
Wydarzenia - program informacyjny
19:25 **Gość Wydarzeń**
- rozmowa dnia
19:45 **Sport; Pogoda**
20:05 **Pasja. Misterium Męki Pańskiej w Kalwarii Zebrzydowskiej.**
20:55 **Prawdziwe kłamstwa**
- kom. sensac., USA, 1994
00:05 **Battleship: Bitwa o Ziemię** - przyg., SF, USA, Jap., 2012
03:00 **Świat według Kiepskich**
- serial komediowy
03:30 **Nasz Nowy Dom**
- program rozrywkowy
04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:25 **Teleskopy TV Okazje**

TVP Kultura

08:00 **Podróże z historią - Tarcza ukryta w górach**
- dok., Polska, 2016
08:35 **Szpakowski - odkrywając linie** - reportaż
09:00 **Pogranicze w ogniu** - serial
10:10 **Ponette** - dram., Franc., 1996
12:00 **Słownobranie** - magazyn
12:35 **Legends of Joan Sutherland** - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:35 **Chce się żyć** - obycz., Polska, 2013
15:35 **Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora** - report.
16:30 **Zimy żal - Piosenki Jeremiego Przybory i Jerzego Wasowskiego**
- widowisko
17:25 **Tryptyk rzymski** - anim., Polska, 2008
18:55 **Ludwig van Beethoven - Chrystus na Górze Oliwnej** - koncert, Wlk. Bryt., 2020

20:00

Wieczór kinomana
- **Joanna d'Arc** - fab., USA, 1948
22:45 **Teatr Telewizji - Porozmawiajmy o życiu i śmierci** - spektakl teatralny, 2002
23:55 **Hala odlotów** - magazyn kulturalno-społeczny
01:05 **Da Vinci odkodowany**
- dok., Franc., 2019
02:15 **Czwartkowy klub filmowy - Chwasty** - fab., USA, 1987
04:45 **Noc krótkich filmów - Jestem tutaj** - anim., Polska, 2020
05:10 **Podróże z historią - Polskie cuda natury**
- dok., Polska, 2017
05:35 **Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2**

TV Puls

06:00 **Gliniarz i prokurator**
- Prześladowana przez byłego skazańca kobieta szuka pomocy u McCabe'a.
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - serial kryminalny
10:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy
12:00 **Miasteczka. Nie ufaj nikomu** - serial paradokumentalny
13:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - 61-letnia Jadwiga Popiołek to emerytka, która całe życie przepracowała w fabryce. Zahukana przez męża alkoholika, jest przekonana, że nic dobrego już jej nie spotka w życiu.
16:00 **Miasteczka. Nie ufaj nikomu** - serial paradokumentalny
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument

20:00

Zawrotna prędkość
- akcja, Franc., 2017. Andrew i Garrett Fosterowie to bracia, których łączy wspólna pasja - miłość do luksusowych samochodów. Nie podziwiają ich jednak z daleka, pracują bowiem jako złodzieje droгих aut.
21:55 **Kryptonim Banshee**
- akcja, USA, 2022
23:50 **Brudna sprawiedliwość**
- akcja, USA, 2022
01:55 **Menu na miarę** - program kulinarny
02:30 **Dyżur** - serial medyczny
02:55 **Menu na miarę** - program kulinarny
03:20 **Dyżur** - serial medyczny
04:00 **Menu na miarę** - program kulinarny
04:35 **Dyżur** - serial medyczny

TVN 7

05:00 **Szkola** - Eryk Wróbel z licealnej 2b zamierza nakręcić teledysk do swojego utworu rapowego, a za namową kolegi postanawia, że w klipie wystąpią dziewczyny w seksownym tańcu.
06:55 **Szpital** - program obycz.
07:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Detektywi** - program krym.
12:00 **W-11 Wydział Śledczy**
- program kryminalny
12:45 **Szpital** - program obycz.
13:50 **Sąd rodzinny** - program sądowy
14:50 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** - serial sądowy
16:55 **Zapiskane w gwiazdach** - paradokument
17:55 **Szpital** - program obycz.
18:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

TV 4

06:00 **Łowcy skarbów. Kto da więcej**
08:00 **Dlaczego ja?**
- serial paradokumentalny
10:00 **Trudne sprawy**
- program obyczajowy
12:00 **Policjantki i Policjanci**
13:00 **Gliniarze**
14:00 **Na ratunek 112** - serial obyczajowy
15:00 **Pomóż mi** - serial fabularyzowany
16:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok.
18:00 **Łowcy skarbów. Kto da więcej**
19:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok.
20:00 **Sprawiedliwi**
- Wydział Kryminalny
21:00 **Pamiętniki z wakacji**
- serial obycz.
22:00 **Love Island. Wyspa miłości**
- reality show
23:05 **Sprawiedliwi**
- Wydział Kryminalny - serial policyjny
03:05 **Interwencja**
- magazyn reporterów
03:25 **Disco Polo Life**
04:25 **Top 10**
- Lista Przebojów
05:30 **Teleskopy TV Okazje**

TV Trwam

09:35 **Św. na każdy dzień**
09:45 **Jestem Mamą**
10:00 **Inf. dnia**
10:15 **Misterium Męki Pańskiej**
11:20 **Słowo życia**
11:25 **Głos Polski**
11:45 **Życie wg. św. Jana Pawła II**
12:00 **Anioł Pański**
12:03 **Inf. dnia**
12:20 **Historia krzyża św. Jana Pawła II**
13:10 **Fatimska Droga Krzyżowa**
13:35 **Via Dolorosa**
14:00 **W męce**
14:55 **Mojej szukaj siły i światła**
15:00 **Słowo życia**
15:00 **Modlitwa do Bożego Miłosierdzia**
15:20 **Mocni w Wierze**
15:50 **Ma się rozumieć**
16:00 **Inf. dnia**
16:10 **Siodmy Sakrament**
16:40 **Prosto o gosp.**
17:00 **Liturgia Męki Pańskiej**
18:50 **Św. na każdy dzień**
19:00 **Gorzkie żale. Nabożeństwo pasyjne**
19:55 **Słowo życia**
20:00 **Inf. dnia**
20:20 **Różaniec**
20:50 **Mysiąc Ojczyzna**
21:00 **Serce i oblicze Boga**
21:15 **Nabożeństwo Drogi Krzyżowej**
22:45 **Przegląd Tyg. „Niedziela”**
22:50 **7 Kościołów Apokalipsy**

eprasa.pl 90447fc7a7

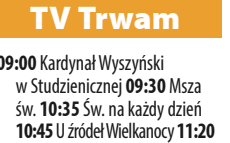
SOBOTA • 30 marca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Bitwa o gości - program rozrywkowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:25 The Traitors. Zdrajcy - reality-show 15:05 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 15:40 Idealny facet - kom., USA, 2005 17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:45 O psie, który wrócił do domu - familijny, Chiny, USA, 2019. Ciepła, pełna przygód opowieść o Belli, psie, który przebył 400 mil, by odnaleźć Lucasa, człowieka, którego kocha. 09:50 Ewa gotuje - program kulinarny 10:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 11:25 Jumanji - fantasy, USA, 1995 13:40 Piotruś Królik - anim., familijny, USA, Australia, 2018 15:45 Forrest Gump - dram., kom., USA, 1994 ● 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały 19:45 Sport; Pogoda	08:00 15 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '77 - Recital Wojciecha Młynarskiego, 1977 09:05 Tamte lata, tamte dni - Janusz Józefowicz - magazyn 09:45 Świat Romana Ingardena - reportaż 10:15 Galeria sztuki na ekranie - Wielkanoc w sztuce - dok., Wlk. Bryt., 2021 11:15 Przygody pana Michała - serial historyczno-przygodowy TVP, 1969 11:55 Rodzina Leśniewskich - serial przygodowy TVP, 1978 12:35 Koncert z okazji otwarcia Muzeum Historii Polski - Requiem Krzysztofa Pendereckiego - koncert, 2023 14:00 Lubię wracać tam, gdzie byłem - dok., Polska, 2023	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 07:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Zrozpaczona Krystyna szuka swojego 10-letniego syna Jasia, który nie wrócił ze szkoły do domu... 11:00 Lombard. Życie pod zastaw - Tadek wyjmuje ze szkatułki na biżuterię srebrny pierścionek z złotym oczkiem i zanosi go do lombardu. Za uzyskane pieniądze chce sobie kupić konsolę do gier. 15:55 Złote dziecko - kom., USA, 1986 17:50 Asterix i Obelix kontra Cezar - kom., Franc., Niemcy, Włochy, 1999	05:00 Szkoła - Ojciec ucznia 7c podstawówki, Mikołaja Rozka, po rozwodzie stał się bezdomnym. Mężczyzna tęskni za synem... 06:00 90 Day Fiance: The Other Way - reality show 07:00 Bugs Bunny Builders - animacja 07:30 King Kong - przyg., N. Zel., USA, Niemcy, 2005. Klasyczna opowieść o wielkiej małpie, która zakochuje się w pięknej blondynie. 11:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:45 Detektywi - prog. krym. 15:45 Charlie i fabryka czekolady - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2005 18:20 Madagaskar - kom., USA, 2005. Cztery zbuntowane zwierząt uciekają z nowojorskiego Zoo z zamiarem rychłego powrotu. Niestety...	08:15 Rezurekcja 09:00 Moje Misterium 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Wielka Sobota w dawnej tradycji wsi polskiej 11:00 My trzymamy z Bogiem 11:55 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Ostatnia droga Jezusa 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapom. 13:30 Koncert pasyjny 14:40 Przegląd Tyg., „Niedziela” 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Kobiety przy Grobie 15:30 Wierzę w Ciebie 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Pasja 19:00 Być dobrym jak chleb 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Wigilia Paschalna 22:00 Warto być ojcem 22:15 7 Kościołów Apokalipsy 22:45 U źródeł Wielkanocy
05:30 Balans bieli - magazyn 06:05 Panna z mokrą głową - serial, 1994 06:40 Audycje Wyborcze 07:00 Projekt: Nadzieja - Wielka Sobota - reportaż 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Dziesięcioro przykazań cz.2 - dram., USA, 1956 10:35 Wojtyłowie. Drogi do świętości - dok., Polska, 11:45 Gwiazdy w południe - Vera Cruz - western, USA, 1954 13:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 14:00 Był sobie pies - familijny, USA, 2017 15:50 Sanatorium miłości 16:45 Audycje Wyborcze	05:05 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 06:05 Audycje Wyborcze 06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:30 Mayerling - dram., Wlk. Bryt., Franc., 1968 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 16:20 Na dobre i na złe - serial 17:15 Audycje Wyborcze 17:30 Słowo na niedzielę 17:45 Wierzę w Ciebie - dram., USA, 2020 20:00 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 22:20 Panorama - program informacyjny	20:00 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 21:45 1800 gramów - obycz., Polska, 2019. Ewa (Magdalena Różczka), szuka nowych opiekunów dla dzieci pozabawionych rodzin. Jest wulkanem energii, potrafi wyważyć każde drzwi i nagiąć każdy przepis, aby im pomóc. 23:50 Uwierz w ducha - sens., USA, 1990 02:30 Rzeczy, których nie nauczył mnie matka - serial, Polska 03:00 Szpital - program obyczajowy 03:55 Uwaga! - program interw. 04:15 Nauka jazdy - reality show 04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny	20:05 Epoka lodowcowa 2: Odwilż - anim., USA, 2006 22:00 Hancock - fantasy, USA, 2008. Duża siła powinna iść w parze z odpowiedzialnością - i wiedzą o tym wszyscy - wszyscy oprócz Hancocka. 00:00 Maska Zorro - przyg., USA, 1998. Wiek XIX. Kalifornia rządzona przez hiszpańskich kolonistów. Szlachcic Don Diego de la Vega (Hopkins) nie może pogodzić się z terrorem wprowadzonym przez okrutnego gubernatora Montero. 04:00 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	15:15 Chłopiec z chmur - przygodowy, Franc., 2019 17:15 Wydarzenie aktualne 17:45 Retro kino - Dzwonnik z Notre Dame - film kostiumowy, Franc., 1956 20:00 Bilet do kina - Dom z kart - dram. obycz., USA, 1993 22:00 John Eliot Gardiner - J.S. Bach - Pasja według św. Jana BWV 245 - koncert, Wlk. Bryt., 2021 00:15 Wieczór kinomana - Joanna d'Arc - dramat historyczny, USA, 1948 05:10 Podróż z historią - Zwykła historia niezwykłych nazw - dok., Polska, 2017 05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2	20:00 Eskort - akcja, USA, 2018. Agent specjalnej elitarniej jednostki i weteran amerykańskiej piechoty morskiej James Silva (Mark Wahlberg), wspomagany przez tajną grupę taktyczną, eskortuje na pokład samolotu Li Noora (Iko Uwais). Będzie się działo... 22:00 John Wick 3 - akcja, USA, 2019. Za głowę Johna Wicka wyznaczono nagrodę... Czy to koniec jego panowania... 00:40 Pitbull. Nowe Porządki - akcja, Polska, 2016 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.	20:00 Ocean's 8 - sens., USA, 2018. Debbie Ocean wychodzi z więzienia i idąc w ślady brata przygotowuje skok życia. 22:25 Legion samobójców - sens., USA, 2016. Drużyna złożona z najbardziej niebezpiecznych pojmanych przestępców dostaje najpotężniejszą broń, jaką dysponuje rząd. Mają misję, której celem jest pokonanie... 00:55 Nieuchwytny - sens., USA, 1996 03:00 Medium z Long Island - program paradowokumentalny 03:35 Mieszkając z duchem 04:25 Druga strona medalu - talk-show	

NIEDZIELA • 31 marca		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:45 Uwaga! - program interwencyjny 06:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:20 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 13:10 Dom - animowany, komedia, USA, 2015 15:00 Johnny English: Nokaut - komedia, USA, Franc., Chiny, Wlk. Bryt., 2018 16:45 Dora i miasto złota - przyg., USA, Australia, 2019 19:00 Fakty - program informacyjny 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Sonic: Szybki jak błyskawica - film, USA, Jap., Kan., 2020	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:35 Rio - anim., USA, 2011 09:35 Piotruś Królik - anim., familijny, USA, Australia, 2018 11:35 Epoka lodowcowa 2: Odwilż - anim., USA, 2006 13:20 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 15:20 Miłość do kwadratu - kom. romant., Polska, 2021 17:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny 20:00 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 22:10 Planeta Singli. Osiem historii - serial kom., Polska, 2021	08:00 Wielkopiątkowe nabożeństwo luteriańskie w Świdnicy 09:05 Od ucha do ucha - Ktoś i Coś - Piłka - Pranie - filmy animowane 09:35 Tamte lata, tamte dni - Janusz Józefowicz - mag. 10:15 Wielkanoc w sztuce - dok., Wlk. Bryt., 2021 11:15 Francuskie śniadanie - Thierry Smialek - serial przygodowo-historyczny, Franc., 1963 12:35 Bilet do kina - Dom z kart - fab., USA, 1993 14:35 Księga Przechlewni - Wiejskie, mało miejskie - serial historyczno-przygodowy TVP, 1969 15:55 Rodzina Leśniewskich - serial przyg., TVP, 1978 16:35 Jephthe - koncert, 2022 17:15 Niedziela z... Ewą Wiśniewską	05:50 Najpiękniejsze baśnie: Nowe szaty cesarza - baśni, Niemcy, 2010 07:05 Niebo istnieje... naprawdę - obyczajowy, USA, 2014 09:05 Skrzydółko czy nóżka? - kom., Franc., 1976 11:25 Kapuśniaczek - kom., Franc., 1981 13:30 Książę w Nowym Jorku - kom., USA, 1988. Kultowa komedia z Eddiemem Murphys! Książę Akemem (Eddie Murphy) z małego afrykańskiego królestwa Zamundy udaje się do Nowego Jorku, aby znaleźć kandydatkę na żonę. 15:50 Taxi 4 - kom., Franc., 2007. Na komisariacie pojawia się bowiem pewien Belg, który następnie ma zostać przetransportowany do więzienia w Afryce. Niestety zbyt łatwowierny Émilien uwalnia go...	05:00 Szkoła - Martyna Gaska dołączyła do klasy 7b. Dziewczyna pragnie szybko zdobyć przyjaciół. 06:00 90 Day Fiance: The Other Way - reality show 07:00 Batwheels - animacja 07:40 Miś Yogi - film rodzinny, USA, N. Zel., 2010 09:25 Rin Tin Tin - film rodzinny, USA, Bułgaria, 2007. Znalezione podczas I wojny światowej przez amerykańskiego pilota szczeniaki przeżywa ze swoim panem niezwykle przygody 11:25 Trolle - przyg., USA, Indie, 2016 13:15 Bardzo Dziś Zachód - western, USA, 1999 15:30 Niezwykłe przygody Adele Blanc-Sec - przyg., Franc., USA, 2010 17:50 Pokémon: Detektyw Pikachu - przyg., USA, Jap., Kan., Wlk. Bryt., 2019	06:00 STOP Drogówka 07:00 Wielkie tajemnice historii 08:50 Potwory kontra Dynie - mutanty z kosmosu - anim., USA, 2009 09:20 Potwory kontra obcy: Wielka ucieczka B.O.B.-a - anim., USA, 2009 09:55 Agent XXL - kom. sensac., USA, Niemcy, 2000 14:00 Bibliotekarz II: Tajemnice kopalni króla Salomona - fantasy, USA, 2006 16:00 Robin Hood: książę złodziei - przyg., USA, 1991 19:00 Gliniarze 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Love Island. Wyspa miłości 23:05 Król Skorpion: Księga Duszy - fantasy, USA, 2018 01:15 Księgi ukryte - dok., USA, 2003 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy
17:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej 19:30 Program inform. 19.30 19:50 Gość 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Matylda - serial kostiumowy, 2023 20:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:30 Dzień dobry, kocham cię - kom. romant., Polska, 2014 00:10 Syn Boży - dramat biblijny, USA, 2014 ● 02:45 Cudowny chłopak - obycz., Hongkong, USA, 2017 04:50 Jaka to melodia? - teleturniej	05:45 Opowieść o Zbawicielu - serial, Kan., Wlk. Bryt., USA, 2003 07:25 Audycje Wyborcze 07:35 Orędzie Abpa Stanisława Gądeckiego na Wielkanoc 07:50 Chłopiec z burzy - obycz., Australia, 2019 09:40 Złodziej w hotelu - fab., USA, 1955 11:35 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:15 Audycje Wyborcze 17:45 Sisi - film kostiumowy, Niemcy, Włochy, Austria, 2010 19:45 Przepis dnia	21:55 Ci, którzy żyją mi śmierci - thriller, Kan., USA, 2021. Nastolatek jest świadkiem morderstwa, za co ściga go dwóch zabójców. 00:05 Johnny - biograficzny, Polska, 2022. Oparta na prawdziwych wydarzeniach historia, która wzrusza i inspirowa. Opowiedziana z perspektywy podopiecznego Jana Kaczkowskiego, Patryka Galewskiego - chłopaka, który nie miał łatwego startu w życiu. 02:30 Noe: Wybrany przez Boga - przyg., USA, 2014 04:55 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy	23:20 Poranek kojota - kom. sensac., Polska, 2001. Główny bohater Kuba (Maciej Stuhr) jest reporterem komiksów. Zastępując kolegę jako kelner na bankiecie, poznaje gwiazdę muzyki pop Noemi (Karolina Rosińska). Zakochuje się w niej i ze wzajemnością... 01:40 Hancock - fantasy, USA, 2008. Duża siła powinna iść w parze z odpowiedzialnością - i wiedzą o tym wszyscy - wszyscy oprócz Hancocka. 03:35 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	18:05 Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - kom., Polska, 1978 20:00 Podróż do Indii - dram., przygod., Wlk. Bryt., 1984 22:50 Więcej niż fikcja - Van Gogh. Złobą i chmury - dok., Włochy, 2018 00:35 Noc krótkich filmów - Jestem tutaj - anim., Polska, 2020 01:05 Kino nocne - Nieznajoma z Sans-Souci - dram., Franc., Niemcy, 1981 03:10 Giacomo Balla, władca światła - dok., Włochy, 2021 04:20 Teledyski 05:05 Podróż z historią - Słodki smak historii - dok., Polska, 2017 05:40 Jeszcze więcej kultury	17:40 Asterix na olimpiadzie - kom., Franc., Niemcy, Hiszp., Włochy, Belgia, 2008 20:00 Jeden gniewny człowiek - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2021. Nowo zatrudniony ochroniarz pieniędzy konwojów okazuje się nad wyraz skuteczny... 22:15 Teoria chaosu - akcja, Kan., 2005. Grupa włamywaczy dowodzonych przez sprytnego i do tej pory nieuchwytnego przestępcę Lorenza (Wesley Snipes), dokonuje napadu na bank. 00:20 Przetrawianie - akcja, USA, 2011 02:55 Dyżur - serial medyczny 04:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.	05:00 Szkoła - Martyna Gaska dołączyła do klasy 7b. Dziewczyna pragnie szybko zdobyć przyjaciół. 06:00 90 Day Fiance: The Other Way - reality show 07:00 Batwheels - animacja 07:40 Miś Yogi - film rodzinny, USA, N. Zel., 2010 09:25 Rin Tin Tin - film rodzinny, USA, Bułgaria, 2007. Znalezione podczas I wojny światowej przez amerykańskiego pilota szczeniaki przeżywa ze swoim panem niezwykle przygody 11:25 Trolle - przyg., USA, Indie, 2016 13:15 Bardzo Dziś Zachód - western, USA, 1999 15:30 Niezwykłe przygody Adele Blanc-Sec - przyg., Franc., USA, 2010 17:50 Pokémon: Detektyw Pikachu - przyg., USA, Jap., Kan., Wlk. Bryt., 2019	06:00 STOP Drogówka 07:00 Wielkie tajemnice historii 08:50 Potwory kontra Dynie - mutanty z kosmosu - anim., USA, 2009 09:20 Potwory kontra obcy: Wielka ucieczka B.O.B.-a - anim., USA, 2009 09:55 Agent XXL - kom. sensac., USA, Niemcy, 2000 14:00 Bibliotekarz II: Tajemnice kopalni króla Salomona - fantasy, USA, 2006 16:00 Robin Hood: książę złodziei - przyg., USA, 1991 19:00 Gliniarze 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Love Island. Wyspa miłości 23:05 Król Skorpion: Księga Duszy - fantasy, USA, 2018 01:15 Księgi ukryte - dok., USA, 2003 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy
TV Trwam		TV Trwam		TV Trwam		TV Trwam	
09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Historia kryzysa na Tarnicy 09:55 Słowo życia 10:00 Msza Święta 11:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 11:40 Kalina 12:00 Błogosławieństwo „Urbi et Orbi” 12:20 Papież Polak do Rodaków 13:00 Jutrzenka nadziei 14:45 Operacja Baxis 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Oratorium o Zmartwychwstaniu Resurrexit 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Msza F-dur księcia J.M.K. Poniatowskiego 19:10 Jacek i jego baranek 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Młysi 21:00 Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Człowiek Boga 22:45 Jak wygrać małżeństwo?		09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Historia kryzysa na Tarnicy 09:55 Słowo życia 10:00 Msza Święta 11:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 11:40 Kalina 12:00 Błogosławieństwo „Urbi et Orbi” 12:20 Papież Polak do Rodaków 13:00 Jutrzenka nadziei 14:45 Operacja Baxis 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Oratorium o Zmartwychwstaniu Resurrexit 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Msza F-dur księcia J.M.K. Poniatowskiego 19:10 Jacek i jego baranek 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Młysi 21:00 Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Człowiek Boga 22:45 Jak wygrać małżeństwo?		09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Historia kryzysa na Tarnicy 09:55 Słowo życia 10:00 Msza Święta 11:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 11:40 Kalina 12:00 Błogosławieństwo „Urbi et Orbi” 12:20 Papież Polak do Rodaków 13:00 Jutrzenka nadziei 14:45 Operacja Baxis 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Oratorium o Zmartwychwstaniu Resurrexit 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Msza F-dur księcia J.M.K. Poniatowskiego 19:10 Jacek i jego baranek 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Młysi 21:00 Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Człowiek Boga 22:45 Jak wygrać małżeństwo?		09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Historia kryzysa na Tarnicy 09:55 Słowo życia 10:00 Msza Święta 11:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 11:40 Kalina 12:00 Błogosławieństwo „Urbi et Orbi” 12:20 Papież Polak do Rodaków 13:00 Jutrzenka nadziei 14:45 Operacja Baxis 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Oratorium o Zmartwychwstaniu Resurrexit 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Msza F-dur księcia J.M.K. Poniatowskiego 19:10 Jacek i jego baranek 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Młysi 21:00 Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Człowiek Boga 22:45 Jak wygrać małżeństwo?	

PONIEDZIAŁEK • 1 kwietnia	
TVP 1	TVP 2
05:55 Brat - dokument, Franc., 2022 06:30 Audycje Wyborcze 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium w Łagiewnikach 08:05 Tam, gdzie mieszka Bóg - fab., Watykan, Argent., 2017 09:40 Emma - film kostiumowy, USA, Wlk. Bryt., 1996 11:50 Między ziemią a niebem 12:00 Regina Coeli - Watykan, 2024 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 To Słowo ma moc 13:30 Jerozolima - dok., Wlk. Bryt., 2014 14:25 Znachor - dramat, Polska, 1981 16:45 Audycje Wyborcze 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Rolnik szuka żony - reality show	05:35 Opowieść o Zbawicielu - serial, Kan., Wlk. Bryt., USA, 2003 07:10 Audycje Wyborcze 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:50 Śniadanie u Tiffany'ego - kom. romant., USA, 1961. Do kamienicy, gdzie mieszka czarująca i zwariowana Holly (Audrey Hepburn), wprowadza się nowy lokator, Paul Varjak (George Peppard). Między początkowym pisarzem a Holly nawiązuje się nić przyjaźni. 14:00 Familiała - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 17:15 Audycje Wyborcze 17:50 Sisi - film kostiumowy, Niemcy, Włochy, Austria, 2010 19:40 Przepis dnia
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej 19:30 Program inform. 19.30 19:50 Gość 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Matylda - serial kostiumowy, 2023 21:20 Sanatorium miłości - reality show 22:10 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton 22:25 Zupa Nic; Komedia obyczajowa, 2021 00:05 Poszukiwany, poszukiwana - kom., Polska, 1972 01:45 Dzień dobry, kocham cię - kom. romant., Polska, 2014 03:30 Jaka to melodia? - teleturniej	20:00 Skyfall - sens., Wlk. Bryt., USA, 2012. Akcja filmu koncentruje się na śledztwie w sprawie ataku na siedzibę Mł6. Sytuacja wygląda dramatycznie, M jest zmuszona przenieść działalność do podziemnych tuneli. Za atakiem stoi tajemniczy i bezwzględny Raoul Silva, który dąży do zlikwidowania M, jako akt zemsty za dawne porachunki. 22:30 Panorama 23:10 Podejrzeni - fab., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 1995 01:05 Uczwiy złodziej - fab., USA, 2020 02:55 Dla niej wszystko - thriller, USA, 2010

TVN	POLSAT
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:05 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 11:35 Sonic: Szybki jak błyskawica - kom., przyg., USA, Jap., Kan., 2020 13:40 Złoty kompas - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2007 16:05 Dzieciak rządzi! - kom., USA, 2017 18:00 Milionery - program rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport; Pogoda 19:40 Uwaga! - program interwencyjny 19:55 Doradca smaku - program kulinarny 20:00 Autentyczni - talk-show	06:00 Nowy dzień z Polsat News 06:50 Zaplątani - anim., familijny, USA, 2010 09:15 Aladyn - -- musical, przyg., Wlk. Bryt., USA, Australia, 2019. Aladyn to uroczy rozrabiacz, którego domem są ulice miasta Agrabah. Chce porzucić życie drobnego złodziejzaka, ponieważ wierzy, że został stworzony do ważniejszych rzeczy. 11:50 Vaiana: Skarb oceanu - anim., familijny, USA, 2016 14:15 Zwierzogród - anim., familijny, USA, 2016 16:40 Nasze Magiczne Encanto - anim., familijny, USA, 2021 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Disney. Koncert spełnionych życzeń. - Polska, 2024
20:45 Meg - film katastroficzny, USA, Chiny, 2018 23:10 Rekiny wojny - kom., USA, 2016. Prawdziwa historia dwóch dwudziesto-parolatów, którym udaje się wykorzystać mało znany projekt rządowy, pozwalający niewielkim firmom brać udział w przetargach na kontrakty dla amerykańskiej armii. 01:30 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:30 Projekt Cupid - program rozrywkowy z udziałem osób ze spektrum autyzmu 03:20 Szpital - program obycz. 04:10 Uwaga! - program interw. 04:25 Nauka jazdy - reality show 04:50 Recepta na stary dom 05:15 Jak to jest zrobione?	22:00 Le Mans '66 - biograf. dram., sport., USA, 2019. Matt Damon i Christian Bale grają filmie inspirowanym prawdziwymi wydarzeniami, opartym na prawdziwej historii o próbie stworzenia najszybszego samochodu świata przez Ford Motor Company. 01:15 Czarny świt - sens., USA, 2005. W tajemniczych okolicznościach wychodzi na jaw, że były agent CIA Jonathan Cold (Seagal) uwalnia z więzienia handlarza bronią... 03:30 Zjedz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

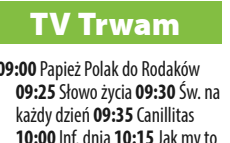
TVP Kultura	TV Puls
08:00 Muzyczne poranki 08:10 Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - kom., Polska, 1978 10:05 14 Przegląd Piosenki Aktorskiej - Wrocław '93. Warsztat - koncert, 1993 11:50 James Tissot, portrecista neoklasyzmu - dokument 13:00 Wakacje Mikołajka - kom. familijna, Franc., 2014 14:45 Thierry Śmiełek - serial przygodowo-histeryczny, Franc., 1963 16:05 Lalka - kostium., Polska, 1968. Historia kariery Wokulskiego, który wydobyla się z dołów społecznych i który, blisko kresu swej wspinaczki, napotyka przeszkodę nie do pokonania w postaci bariery konwenansu, snobizmu i przesądów. 18:50 Krytyk muzyczny z Johnem Malkovichem - spektakl teatralny, Wlk. Bryt., 2020	05:10 Złote dziecko - kom., USA, 1986 06:50 Żandarm i policjantki - kom., Franc., 1982 08:50 Wielka włóczęga - kom., Franc., 1966 11:35 Mia i biały lew - przyg., Franc., 2018. Dzieciństwo 10-letniej dziewczynki o imieniu Mia zmienia się w wielką przygodę, kiedy jej rodzice postanawiają przenieść się do Afryki. 13:35 Za jakie grzechy, dobry Boże? - kom., Franc., 2014. Marie i Claude Verneuil to szanowana rodzina. Wycho-wują wspólnie cztery córki. Wkrótce obojdzie się wesele ostatniej z nich. 15:35 Asterix i Obelix kontra Cezar - kom., Franc., Niemcy, Włochy, 1999 17:45 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra - kom., Franc., Niemcy, 2002
20:00 Nazywał się Bagger Vance - dram., USA, 2000. Wiekowy entuzjasta golfa, Hardy Graves, nagle słabnie na polu golfowym... 22:20 John Williams - koncert, Niemcy, 2021 00:05 Podróż do Indii - dram., przygod., Wlk. Bryt., 1984. Pani Moore prosi przypadkowo poznanego młodego i wykształconego Hindusa Aziza o towarzyszenie jej w wycieczce do Grot Marabskich, do których udaje się wraz z narzeczoną swojego syna. 03:00 Zdolne bestie te Kossaki... - dok., Polska, 2020 04:05 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra	20:00 Bodyguard zawodowiec - akcja, USA, 2017. Michael Bryce (Ryan Reynolds) uznawany jest za najlepszego ochroniarza na świecie. Jednak tym razem mężczyzna dostaje zadanie, któremu może nie sprostać... 22:15 Wasabi: Hubert zawodowiec - akcja, Franc., Jap., 2001 00:30 Córka wilka - akcja, USA, 2019 02:10 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:10 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - Do licealnej 2c dołączyć nowy uczeń. Tajemnice kopalińcem, po lekcjach pracuje dorywczo, żeby pomóc matce. 06:55 Batwheels - animacja 07:20 Rin Tin Tin - film rodzinny, USA, Bułgaria, 2007 09:10 Pożyczalcy - film rodzinny, Wlk. Bryt., USA, 1997. Pożyczalcy nie kradną tylko pożyczają... 11:00 Mała stopa - przyg., USA, 2018 13:05 Pokémon: Detektyw Pikachu - przyg., USA, Jap., Kan., Wlk. Bryt., 2019 15:20 Step Up: Wszyscy na parkiet - musical, USA, 2014. Bohaterowie najbardziej roztarżonej serii w historii kina powracają, by zmierzyć się o tytuł najlepszych na świecie. 17:40 Ocean's 8 - sens., USA, 2018	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bibliotekarz II: Tajemnice kopalińcem, po lekcjach pracuje dorywczo, żeby pomóc matce. 10:00 Flintstonowie: Niech żyje Rock Vegas! - familijny, kom., USA, 2000 11:55 Robin Hood - faceli w rajtuzach - kom., przyg., USA, Franc., 1993 14:05 Granice wytrzymałości - thriller, USA, Niemcy, 2000 16:45 Goście, goście - fantasy, kom., Franc., 1993 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 23:05 Life - SF, thriller USA, 2017 01:20 STOP Drogówka - serial policyjny 02:20 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje
20:00 Podatek od miłości - kom., Polska, 2017. Ona - skuteczna pracowniczka Urzędu Skarbowego. On to domniemany oszust podat-kowy, który wpada w jej sidła. 22:10 Czas na Show. Drag Me Out - reality show 23:10 Nie wszystko złoto, co się świeci - przyg., USA, 2008. Ben Finnegan zaprzepaścił w swoim życiu małżeństwo z piękną Tess, własny biznes i szczęście rodzinne. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Król Chwały 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąg Ojczyzna 21:00 Apel Jasnógórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Śladami s. Heleny Majew-skiej 22:00 Z węgłą nad wodę	

WTOREK • 2 kwietnia	
TVP 1	TVP 2
04:40 Wieża Eiffa - arcydzieło inżynierii - dok., Franc., 2012 05:40 Złoty chłopak - serial obycz., 2022 06:30 Audycje Wyborcze 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:35 Kościół z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 teleturniej muzyczny 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiello-nowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:35 Program rolny 12:50 Natura w Jedynce - Urodzeni w Górach Skalistych - Pierwsze kroki - dok., Austria, 2020 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:50 Jaka to melodia?	05:10 M jak miłość - serial, 2020 06:00 Audycje Wyborcze 06:25 Z historii prawosławia w Polsce. Podkarpacie 06:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:15 Z wieszaka historii 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 12:30 Koło fortuny - teleturniej 14:05 Va Banque - teleturniej 14:40 Audycje Wyborcze 15:00 Koło Fortuny - extra - teleturniej 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
15:25 Gra słów. Krzyżówka 15:55 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Gość 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reportery - magazyn 21:30 Korona królów. Jagiello-nowie - serial historyczny 21:10 Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015 22:45 Włóczęga - dramat, USA, Australia, 2014 00:40 Królowa - fab., Wlk. Bryt., Franc., Włochy, USA, 2006 02:35 Zupa Nic - kom. obycz., Polska, 2021 04:15 Notacje - dokument	20:10 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama 23:10 Stulecie Winnych - serial, 23:55 Paciorki jednego różańca - dram., Polska, 1979 02:00 Podejrzeni - thriller., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 1995. W doku w San Pedro w Kalifornii ktoś wysadza nocą w powietrze jeden ze statków, który miał przewozić duży ładunek kokainy. 03:55 Siostry. Dziesięć panien mądrych - dok., Polska, 2022

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:45 Detektywi - program krym. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - Dochodzi do brutalnego napadu na młodą kobietę. Detektywi podejrzewają, że sprawa ma związek z pewnym raperem... 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów
20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz. 20:55 Milionery - program rozrywkowy 21:35 Czas na Show. Drag Me Out - reality show 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:40 Superwizjer - magazyn reporterów 00:15 Autentyczni - talk-show 01:00 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:05 Projekt Cupid - program rozrywkowy z udziałem osób ze spektrum autyzmu 02:55 Szpital - program obycz. 03:40 Uwaga! - program interw. 03:55 Nauka jazdy - reality show 04:20 Recepta na stary dom 04:45 Jak to jest zrobione?	16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 22:05 Turysta - thriller, USA, 2010 00:20 Gra o życie - thriller, akcja, USA, 2008 02:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
08:00 Muzyczne poranki - teledyski 08:25 Zaginione-odnalezione - Claude Monet „Plaża w Pourville” - magazyn 08:45 Informacje kulturalne 09:05 Wakacje Mikołajka - komedia familijna, Franc., 2014 10:50 Lalka - kostiumowy, Polska, 1968. Historia życia Wokulskiego... 13:40 Elmyr de Hory - największy fałszerz XX-ego wieku - dokument, Franc., 2016 14:45 Magiczny Świat Davida Copperfielda - dramat, USA, 2019 16:55 Pogranicze w ogniu - serial, Polska, 1991 18:05 Niedziela z... 19:00 Mistrzowie muzyki filmowej - 1960'S Part Two - dok., Wlk. Bryt., 2019	06:00 Gliniarz i prokurator - McCabe bada sprawę byłego policjanta, który był bliski rozwiązania morderstwa sprzed 20 lat. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Rok temu zmarła mama 36-letniej Marty. Pewnego dnia kobieta dostrzega na płocie jego domu baner informujący o wystawieniu posesji na sprzedaż. 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Książd Marek - Teatr Telewizji, 1997 21:45 Lekkie obyczaje - Portret kobiety w ogniu - dram., Franc., 2019 24:00 Chavela - dok., USA, Hiszp., 2017. Legendarna piosenkarka, znana jako kobieta w czerwonym ponczu, zdobyła sławę w latach 60. XX wieku. Była postacią bardzo charakterystyczną: nosiła męskie stroje, specjalizowała się w meksykańskim stylu muzycznym ranchera. 01:45 Nazywał się Bagger Vance - dram., USA, 2000 04:05 Położna - dok., Polska, 2019 05:10 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra	20:00 Pan i pani Smith - akcja, USA, 2005. John i Jane Smith są z pozoru zwyczajnym małżeństwem ze sporym stażem, wiodącym ustabilizowane życie w uroczym domu na przedmieściach. Pozory jednak mylą... 22:30 Zawrotna prędkość - akcja, Franc., 2017 00:10 Miasto śmierci - thriller, USA, 2007 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - Maturzyści Kasia Przybysz i Bartek Witecki wrócili do siebie po rozstaniu i znów są parą. Oboje są w sobie bardzo zakochani... 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Detektywi - program krym. 12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Na SOR trafia 6 miesięczny chłopczyk, który bardzo kaszle i ma wysoką temperaturę. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Weso-łowska - serial sądowy 16:55 Zapisane w gwiazdach - paradokument 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci 13:00 Gliniarze 14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 15:00 Pomóż mi - serial fabularny. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 23:00 Nie oddychaj - thriller, USA, Węgry, 2016 00:55 STOP Drogówka - serial policyjny 01:55 Śmierć na, 1000 sposobów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje
20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Nieuchwytny - sens., USA, 1996. Jack Cole (Steven Seagal) jest byłym agentem, który pracował dla rządu w krajach Trzeciego Świata. Powierzano mu najbardziej delikatne misje. Teraz pracuje jako zwykły detektyw. Tymczasem mieszkańcami Los Angeles wstrząsa seria morderstw o charakterze rytualnym... 23:10 Adwokat diabła - sens., USA, Niemcy, 1997 02:05 Medium z Long Island - paradokument. 02:35 Mieszkając z duchem - program paradokument. 04:20 Druga strona medalu	09:00 Papież Polak do Rodaków 09:25 Słowo życia 09:30 Św. na każdy dzień 09:35 Canillitas 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Urodziłem się w roku, 1920... Jan Paweł II w Radzyminie 12:55 Czerwony Dwór 13:30 Msza św. 14:30 Akita 101 Łez 15:00 Sanktuarium Maria Schutz 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie wg. św. Jana Pawła II 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostañ Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąg Ojczyzna

ŚRODA • 3 kwietnia

TVP 1

04:50 Dziedzictwo - serial
05:35 Złoty chłopak - serial obycz.
06:30 Audycje Wyborcze
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 teleturniej muzyczny
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:50 Urodzeni w Górach Skalnych - Dorastanie - dok., Austria, 2020
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:50 Jaka to melodia?
15:25 Gra słów. Krzyżówka
15:55 Dziedzictwo - serial

17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Gość 19.30
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:10 Królowa - fab., Wlk. Bryt., Franc., Włochy, USA, 2006
23:00 Chirurgi - Urologia - dok., Polska, 2023
24:00 Pogrzebany - dram., Franc., Hiszp., 2010
01:45 Włóczęga - fab., USA, Australia, 2014
03:40 Zdrój - serial sensacyjny, Estonia, 2018

TVP 2

05:10 M jak miłość - serial, 2020
06:00 Audycje Wyborcze
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:15 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
12:30 Koło fortuny - teleturniej
14:05 Va Banque - teleturniej
14:40 Audycje Wyborcze - audycje komitetów wyborczych
15:00 Koło Fortuny - extra - teleturniej
15:05 M jak miłość - serial, Polska, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
18:10 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacyjowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
20:45 Przepis Dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama
23:10 Stulecie Winnych - serial
00:10 Ilu miałaś facetów? - kom., USA, 2011.
 Bohaterka filmu to samotna kobieta po trzydziestce, która zaczyna poważnie zastanawiać się nad swoim panięńskim stanem.
02:10 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz.
04:15 Synek - dokument, Polska, 2021

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz.
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 The Traitors. Zdrój - reality-show
23:10 Oszukać przeznaczenie V - horror, USA, Kan., 2011
01:00 Superwizjer - magazyn reporterów
01:35 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:35 Projekt Cupid - program rozrywkowy z udziałem osób ze spektrum autyzmu
03:20 Szpital - program obycz.
04:05 Uwaga! - program interw.
04:25 Nauka jazdy - reality show
04:50 Recepta na stary dom
05:15 Jak to jest zrobione?

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - Dochodzi do włamania do domu znanego blogera podróżniczego, postrzelona zostaje jego dziewczyna.
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:05 Zrobmy sobie wnuka - kom., Polska, 2003
23:00 Wykiwać klawisz - kom., USA, 2005
01:25 Pewnego razu... w Hollywood - dram., krym., USA, Wlk. Bryt., Chiny, 2019
05:00 Disco Gramy - program muzyczny

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:25 Słowobranie - magazyn
09:05 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:10 Magiczny Świat Davida Copperfielda - dramat, USA, 2019
12:20 Tamte lata, tamte dni - magazyn
13:00 Mistrzowie muzyki filmowej - 1960'S Part Two - dok., Wlk. Bryt., 2019
14:00 Pepe Le Moko - fab., Franc., 1937
15:40 Kiedy będę ptakiem - dok., Polska, 2012
16:35 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
17:50 Rzec Polska - Skuter Osa - dok., 2018
18:15 Którędy po sztukę - Jerzy Nowosielski - magazyn
18:30 Krag Kantora - dok., Polska, 2015

19:40 Informacje kulturalne
20:00 Na wschód od Hollywood - Gagarine - dram., Franc., 2020. Akcja "Gagarine" ma miejsce na ogromnym osiedlu Cite Gagarine na przedmieściach Paryża. Wybudowano je na początku lat 60. na cześć kosmonauty Jurija Gagarina, a rok temu zaczęło burzyć...
21:45 Profesor T - Anatomia pamięci - serial, Wlk. Bryt., Niemcy, Belgia, 2020
22:50 Jazz.pl - Marian Pawlik Quartet - koncert, 2022
00:35 Czysta - fab., Franc., 1981
02:55 Wszystko co kocham - obycz., Polska, 2009
04:40 Teledyski
05:15 Afisz kulturalny ekstra

TV Puls

06:00 Gliniarz i prokurator - Niebezpieczny wiezien ucieka podczas transportu. Eskortuje go Jake i policjant, który ginie walce.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Na plebani pojawia się Hubert, nowy wikary, który nie przypada do gustu wieloletniej organistce, Mariannie, ze względu na swoje tatuaże.
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Krytyczna godzina - akcja, Wlk. Bryt., USA, 2019. 11-letnia córka szefa policji zostaje porwana. W pogoni za porywaczem policjant Frank Penny wbrew rozkazom przełożonych zabija w obronie własnej przestępcę...
22:00 Eskort - akcja, USA, 2018
00:00 Teoria chaosu - akcja, Kan., 2005
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:55 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - Paulina Krasoń z 2c chce wygrać w międzyskolnych zawodach lekkoatletycznych. Dziewczyna każdą wolną chwilę poświęca na trening.
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pacjentka dra Piotra Wójtowicza ucieka przed mężem, który się nad nią znęca.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zapisane w gwiazdach - program paradokumentalny

17:55 Szpital - program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Ciekawy przypadek Benjamina Buttona - fantasy, melodramat, USA, 2008. Niezwykła opowieść o człowieku, który rodzi się jako starzec i stopniowo młodzięje.
00:35 List w butelce - obycz., USA, 1999
03:00 Hotel Paradise - reality show
03:50 Medium z Long Island - program paradokumentalny
04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
08:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
12:00 Policjantki i Policjanci
13:00 Gliniarze
14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
15:00 Pomóż mi - serial fabularny.
16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz.
22:00 Love Island. Wyspa miłości
23:00 Ulepszenie - akcja, SF, USA, 2018
01:05 STOP Drogówka - serial policyjny
02:05 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Tak Go pamiętam
09:30 Sanktuarium polskie
09:50 Św. na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Franciszka
11:00 Modlitwa śmoleńska
11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gosp.
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Leśne rzeki
13:00 Misja Bilaj
13:30 Msza św.
14:30 20 czerwca, 1941 roku
15:00 Za Kościół i zbawienie świata
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Orędownicza w codzienności
17:00 Po stronie prawdy
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Opowieści z Księgi Cnot
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Głos serca
23:00 Z Benedyktem XVI rok po roku

CZWARTEK • 4 kwietnia

TVP 1

04:50 Dziedzictwo - serial
05:35 Złoty chłopak - serial obycz.
06:30 Audycje Wyborcze
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zdrój historie - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 teleturniej muzyczny
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia - telenowela dokument.
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Program rolny
12:50 Leśne rzeki - dok., Polska
13:35 Fascynujący Madagaskar - dzikie wybrzeża - dok., Niemcy, 2014
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:50 Jaka to melodia?
15:25 Gra słów. Krzyżówka
15:55 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz., 2024
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Gość 19.30
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Oprawcy z Katynia - dok., Polska, 2020
23:40 Diabełski Most - dram., Franc., 2018
01:25 Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015
03:05 Zdrój - serial sensacyjny, Estonia, 2018
04:15 Notacje - dokument

TVP 2

05:10 M jak miłość - serial, 2020
06:00 Audycje Wyborcze
06:25 Operacja zdrowie - Uzależnienie od e-papierosów - magazyn medyczny
06:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 A wy tak się módlcie: Ojciec nas
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz.
12:30 Koło fortuny - teleturniej
14:05 Va Banque - teleturniej
14:40 Audycje Wyborcze
15:00 Koło Fortuny - extra - teleturniej
15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacyjowa 38 - serial

19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama - program informacyjny
23:00 Erynie - Lete - serial krym., Polska, 2021
23:50 Hala odlotów - talk-show
00:50 Legend - dram., USA, Wlk. Bryt., Franc., 2015. Oparta na faktach opowieść o przestępczym imperium braci bliźniaków Rona i Reggie'go Krayów, którzy w latach 60. XX wieku sterroryzowali cały wschodni Londyn.
03:05 Spis cudzołóżnic - kom., Polska, 1994

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz.
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:40 Obce niebo - obycz., Polska, Szwecja, 2015
00:50 1800 gramów - obycz., Polska, 2019
02:50 Szpital - program obycz.
03:40 Uwaga! - program interwencyjny
03:55 Nauka jazdy - reality show
04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:45 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy
05:10 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Lepsza Polska - prog. publicystyczny - Polska, 2024
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:10 Przyjaciółki - serial obyczajowy
22:10 Nigdy więcej - thriller, USA, 2002
00:50 Zrobmy sobie wnuka - kom., Polska, 2003
02:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:15 Wydarzenia aktualne
08:40 Informacje kulturalne
09:05 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:15 Pepe Le Moko - fab., Franc., 1937
12:00 Rzec Polska - Skuter Osa - dok., 2018
12:30 Którędy po sztukę - Jerzy Nowosielski - magazyn
12:50 Krag Kantora - dok., Polska, 2015
14:00 Claude Monet: ulotne impresje - dok., Niemcy, 2020
15:15 Być albo nie być - kom., USA, 1942
17:05 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
18:20 Tamte lata, tamte dni - magazyn
19:00 Legendy opery - Mario Lanza - dok., Wlk. Bryt., 2018

20:00 Hala odlotów - magazyn kulturalno-społeczny
21:05 Czwartkowy klub filmowy - Zawodowiec - western, Włochy, Hiszp., 1968
23:10 Oficerowie - serial krym., Polska, 2006
00:05 Na wschód od Hollywood - Gagarine - dram., Franc., 2020
01:55 Kino nocne - Jaskółki z Kabulu - anim., Franc., Luksemburg, Szwajc., 2019. Afganistan, lato 1988. Pod rządami Talibów młodzi i zakochani Moshen oraz Zunaira, starają się żyć jak dawniej, z nadzieją powrotu do normalności.
04:45 Podróż z historią - dok.
05:30 Afisz kulturalny ekstra

TV Puls

06:00 Gliniarz i prokurator - Córka zabitej kobiety wynajmuje Jake'a i McCabe'a by odnaleźli mordercę jej matki.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - W związku ze śmiercią mamy, 40-letni Jarek po jedenastu latach spędzonych w Holandii wraca do rodzinnego miasteczka. Razem z nim przyjeżdża jego nowa partnerka, Milena.
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Asterix i Obelix: Misja Kleopatry - kom., Franc., Niemcy, 2002. Odważni oraz pełni poczucia humoru i pomysłowości Asterix i Obelix zostają wezwani na pomoc. Potrzebuje ich architekt Numernabis, któremu Kleopatra zleciła niewiarygodnie trudne zadanie
22:15 Taxi 5 - kom., Franc., 2018
00:20 Cienki Bolek - kom., USA, 2015
02:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:25 Menu na miarę - program kulinarny
04:05 Tak jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Menu na miarę - program kulinarny

TVN 7

05:00 Szkoła - Siódmoklasistka Marta Mus jest zakochana w starszym o cztery lata Fabianie Jackiewicz. Wkrótce odkrywa, że...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zapisane w gwiazdach - program paradokumentalny
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Raj dla par - kom., USA, 2009. Cztery pary przyjaciół wyruszają na tropikalną wyspę na kursy dla małżeństw. Jedna para chce poddać się terapii i uzdrowić swój związek, pozostali jadą dla towarzystwa. Na miejscu okazuje się, że...
23:30 Ocean's 8 - sens., USA, 2018. Debbie Ocean wychodzi z więzienia i idąc w ślady brata przygotowuje skok życia.
01:50 Hotel Paradise - reality show
02:40 Medium z Long Island - paradokument
03:40 Mieszkając z duchem - program paradokument.
04:30 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
08:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
12:00 Policjantki i Policjanci
13:00 Gliniarze
14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
15:00 Pomóż mi - serial fabularny.
16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz.
22:00 Love Island. Wyspa miłości
23:05 Falszywe powody - dram., thriller, USA, 2017
01:05 STOP Drogówka - serial policyjny
02:05 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

DŁUŻSZE ŻYCIE, ALE ZA NIŻSZĄ EMERYTURĘ

Żyjemy dłużej — tak przynajmniej wynika z danych, które wczoraj przedstawił Główny Urząd Statystyczny, publikując nowe tablice średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn w Polsce. Na ich podstawie ZUS wylicza wysokość nowo przyznawanych emerytur.

SENIORZY

Na tę informację czekały tysiące osób, które w najbliższych miesiącach wybierają się na emeryturę. Chodzi o tablice średniego trwania życia, które publikowane są przez GUS tradycyjnie już pod koniec marca. Wczoraj właśnie GUS przedstawił nowe tablice średniego dalszego trwania życia Polek i Polaków (tablica jest dla obu płci), które są podstawą do przyznania emerytur od 1 kwietnia tego roku do 31 marca przyszłego roku.

ŻYJEMY DŁUŻEJ

Zgodnie z przewidywaniami żyjemy dłużej. Potwierdziły się więc nasze wcześniejsze przypuszczenia, że średnie trwanie życia się Pólek i Polaków się wydłuży. Z nowych tablic wynika jednoznacznie, że po pandemii nie ma już śladu. To, że podnosimy się po covidzie, które spowodował skok śmiertelności zarówno w Polsce, jak i na całym świecie, pokazywały już tablice na 2023 rok, które były opracowane na podstawie danych na temat zgonów w 2022 roku. Już z nich wynikało, że nastąpił dalszy wzrost trwania życia. Ale teraz ten skok jest bardzo duży. To spore zaskoczenie, bo w zeszłym roku zmarło w Polsce 409 tys. osób – tyle samo co w 2019 roku, a więc w roku przed pandemią. Zatem można było się spodziewać, że nowe

tablice średniego dalszego trwania życia będą zbliżone do roku 2020, a tymczasem jej przebiły.

CO POKAZUJĄ TABLICE?

Otóż z tablic na 2024 rok wynika, że 60-letnia kobieta (wiek emerytalny kobiet w Polsce to 60 lat) ma przed sobą statystycznie 264,2 miesiąca życia, czyli nieco ponad 22 lata. To o prawie 10 miesięcy więcej niż w 2023 roku.

Z kolei 65-latek (wiek emerytalny mężczyzn w Polsce to 65 lat) ma przed sobą jeszcze statystycznie 218,9 miesiąca życia, czyli 18,2 lat. To w stosunku do 2023 roku więcej niemal 9 miesięcy.

Tak dobrych prognoz, co do dalszego średniego trwania życia seniorów w Polsce, nie było od dekady. Jak sprawdziliśmy, to najwyższe wartości od co najmniej 2014 roku.

JEST DRUGA STRONA MEDALU

Zatem tylko się cieszyć, bo to dobra wiadomość, ale jest też druga strona tego medalu. Niestety gorsza. Otóż tablice mają kluczowe znaczenie dla wyliczania wysokości emerytur. ZUS bowiem na ich podstawie wylicza wysokość świadczeń, dzieląc zgromadzony przez nas kapitał w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez liczbę oczekiwanych miesięcy dalszego życia podaną

Na tę informację czekały tysiące osób, które w najbliższych miesiącach wybierają się na emeryturę

w tablicach GUS. Z nowych tablic, z których ZUS będzie korzystał już od 1 kwietnia do 31 marca 2025 roku, jasno wynika, że tych statystycznych miesięcy przed seniorami więcej, to z kolei oznacza, że przyszła emerytura będzie zarazem nieco niższa – o kilka procent.

Jeśli 60-latka zgromadziła na swoim koncie w FUS kapitał w wysokości 500 tys. zł, to jej emerytura przyznana według obecnych tablic wyniosłaby 1966 zł, a w nowych – 1892 zł. W przypadku 65-latka przy takim samym kapitale było to odpowiednio 2380 zł i 2284 zł.

JEST CZAS NA DECYZJĘ

Ale trzeba też pamiętać o jednym, na co wskazuje również w komunikacie prezes GUS. Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie

z art. 26 ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny. A więc ZUS, przyznając nam emeryturę, bierze pod uwagę tablicę trwania życia, która obowiązuje w momencie wpływu wniosku o emeryturę oraz w momencie ukończenia wieku emerytalnego. Wybiera zawsze korzystniejszy wariant. Dlatego nie trzeba się spieszyć z wnioskiem, a już najlepiej, o ile jest to oczywiście możliwe, popracować jeszcze do lipca, bo wtedy nasze składki w FUS obejmie zarówno roczna waloryzacja, jak i za I kwartał tego roku. Dzięki temu ich emerytura będzie o kilkaset złotych wyższa.

DWIE RÓŻNE TABLICE

Jednak tablice średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn nie pokrywają się

z danymi GUS na temat długości życia w Polsce. Jak podaje GUS, w 2022 r. (nie ma danych za 2023 r.) przeciętny mężczyzna w Polsce żył 73,4 lat, a kobieta – 81,1.

Tymczasem z najnowszych tablic trwania życia, które służą do wyliczania przyszłych emerytur, wynika, że 65-latek pożyje jeszcze statystycznie 18,2 lat. To oznacza, że mężczyzna dożyje do ponad 83 lat. Z tablic wynika, że 60-letnia kobieta, przechodząc na emeryturę, ma przed sobą jeszcze 22 lata życia, co oznaczałoby, że będzie żyć krócej niż mężczyzna! A wiadomo, że panie żyją zwykle dłużej niż panowie. GUS tego nie tłumaczy, ale tu musimy pamiętać, że tablice średniego dalszego trwania życia sporządzane na potrzeby ZUS obejmują zarówno kobiety, jak i mężczyzn. Chyba tylko tym można tłumaczyć ten

paradoks, ale z tablic wynika też inny.

Otóż tablice średniego dalszego trwania życia są opracowywane dla osób w wieku od 30 do 90 lat. I nie sposób nie zauważyć w nich, że osoba w wieku 65 lat średnio dożyłaby 83 lat, podczas gdy osoba w wieku 70 lat – 84 lat. Dla wielu może być niezrozumiałe, dlaczego dla osoby młodszej przeciętne trwanie życia jest krótsze niż dla osoby starszej. To akurat GUS wyjaśnia. Otóż, jak tłumaczy, jest to zgodne z powszechnie stosowaną metodologią do obliczania średniego dalszego trwania życia i wynika z faktu, że przeżycie każdego kolejnego roku zwiększa szansę dożycia do coraz starszego wieku. Patrząc na te dane, wyliczenia trzeba mieć na uwadze jedno – że to są tylko szanse statystyczne, bo jak będzie, to nie wiemy.

ANDRZEJ MIELNICKI

Jak zmieniała się średnia dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn w miesiącach:

Rok 2020:
60 lat — 261,5; 65 lat — 217,6
Rok 2021:
60 lat — 247,7; 65 lat — 204,3
Rok 2022:
60 lat — 238,9; 65 lat — 196,2
Rok 2023:
60 lat — 254,3; 65 lat — 210
Rok 2024:
60 lat — 264,2; 65 lat — 218,9

NIE! DLA NIERÓWNEGO TRAKTOWANIA ELBLĄŻAN!

Miarka się przebrała. Pojawiły się informacje, że zdolni mieszkańcy miasta mogą być dyskryminowani. Jedna z miejscowych radnych podjęła interwencję w tej sprawie.

Prezydent Elbląga Witold Wróblewski przyznawał nagrody oraz stypendia najzdolniejszym elblążanom. Docenione zostały osoby działające w obszarze kultury i sportu. Różnice pomiędzy wysokością przyznanych stypendiów dla ludzi kultury i sportu skłoniły elbląską radną Elżbietę Banasewicz do protestu.

— W dniach 19 marca i 21 marca odbyły się dwie znaczące uroczystości. Pan prezydent przyznawał nagrody w dziedzinie kultury i sportu. Gratulowałam na moim profilu w mediach

społecznościowych laureatom nagród i tym wszystkim osobom, które otrzymały stypendia – stypendia kulturalne i sportowe. Jako radna działająca w ostatniej kadencji w Komisji Oświaty Kultury Sportu i Turystyki otrzymałam zaproszenie na te gale. Postanowiłam zarówno w jednej, jak i drugiej uroczystości, nie brać udziału. Jest to mój protest – podkreśla radna.

Jak wyjaśnia, jest oburzona tym, że władze Elbląga nierówno traktują elblążan. — Laureaci zarówno jednej, jak i drugiej gali tych

Różnice pomiędzy wysokością przyznanych stypendiów dla ludzi kultury i sportu skłoniły elbląską radną Elżbietę Banasewicz do protestu.

nagród kulturalnych i sportowych to ludzie utalentowani, którzy bardzo ciężko pracowali. Systematyczna praca, wysiłek, ogromna determinacja pozwoliła im na osiągnięcie sukcesów. Osoby, które zostały nagrodzone, nie są przypadkowe. Są to ludzie, którzy już uzyskują w dziedzinie kultury, sztuki, sportu, rekreacji, zauważalne i udokumentowane wyniki. Pan prezydent tak bardzo nierówno traktuje elblążan – i chodzi mi tu o stypendia, nie o nagrody. Jeżeli dla ludzi kultury stypendia są o wiele wyższe niż stypen-

dia dla sportowców, to na taki stan rzeczy nie mogę się zgodzić i dlatego w tych uroczystościach nie brałam udziału – podkreśliła przedstawicielka mieszkańców.

Zaznaczyła, że elblążanie powinni wiedzieć, że władze miasta, zamiast dbać o mieszkańców, dzielą ich na lepszych i gorszych.

— Ludzi utalentowanych miasto musi wspierać. Elbląg ma z tego wymierną korzyść w postaci reprezentowania na zewnątrz, promocji miasta i regionu dzięki tym osobom. Przyznawanie sportowcom

o wiele niższych stypendiów jest po prostu rzeczą karygodną, dlatego nie mogłam wziąć udziału w tych uroczystościach, ładnie się uśmiechać dlatego, że pan prezydent wręczył stypendia. Myślę, że elblążanie powinni o tym wiedzieć. Tę sprawę trzeba nagłośnić, żeby to wybrzmiało. Nie może być to tylko laurka dla władz Elbląga, że zostały stypendia przyznane. Jest to niesprawiedliwość i o tym chciałam powiedzieć. Myślę, że jest to bardzo ważny głos – skwitowała radna.

MK/RAZ

PRZED WSZYSTKIM BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo regionu i jego mieszkańców to dziś absolutny priorytet. O najważniejszych wyzwaniach z punktu widzenia rozwoju i przyszłości Warmii i Mazur rozmawiamy z wojewodą warmińsko-mazurskim Radosławem Królem

— Panie wojewodo, gdy myślimy o przyszłości Warmii i Mazur, co dziś powinno być na pierwszym miejscu?

— Nie ma nic ważniejszego niż bezpieczeństwo regionu i jego mieszkańców, to absolutny priorytet. Mam tu na myśli bezpieczeństwo szeroko rozumiane, a więc w wielu aspektach, bo nie tylko bezpieczeństwa naszych granic, ale też choćby bezpieczeństwa energetycznego czy żywnościowego. Te kwestie są na pierwszym miejscu. I na tym skupiamy swoje działania, a podstawą są tu sprawnie działająca administracja, urzędy.

— Czy są jakieś sygnały, że coś może obecnie zagrażać naszemu bezpieczeństwu?

— Tu musimy pamiętać o historii, czego nas uczy, ito trzeba mieć na uwadze. Dziś nikt nie powie, czy jest jakiś realne zagrożenie, czy go nie ma, ale popatrzymy chociażby na ostatnie przypadki balonów meteorologicznych nad regionem. To może świadczyć o tym, że nasz region jest obserwowany. Niemniej

wyduje mi się, że nie ma dziś konkretnych sygnałów, że Polska mogłaby się stać celem militarnym. Czuje się bezpiecznie dzięki naszym żołnierzom, dzięki obecności u nas żołnierzy amerykańskich i innych krajów NATO. Przyznam, że byłem pod wielkim wrażeniem tegorocznych ćwiczeń Dragon-24, które odbywały się także w naszym regionie. Poza żołnierzami Wojska Polskiego uczestniczyli w nich także żołnierze z 10 państw NATO. A przeprawa przez Wisłę, przejazd żołnierzy ciężkim sprzętem na poligon były wręcz pokazem siły i mocy NATO. Już dziś mogę powiedzieć, że brygada francuska, która brała udział w manewrach, pozostaje na stałe na Warmii i Mazurach.

— W ciągu ostatnich kilku lat, a szczególnie po rosyjskiej agresji na Ukrainę, rząd PiS zaczął znacznie rozbudowywać jednostki w naszym regionie, pojawił się nowoczesny sprzęt. Czy ta polityka wzmacniania naszego

Wojewoda Radosław Król był naszym gościem podczas VIII Kongresu Przyszłości

potencjału obronnego będzie kontynuowana?

— Powiem więcej: ta polityka bardzo przyspieszyła. Widać, że dzisiejsze Ministerstwo Obrony Narodowej działa z dużo większą aktywnością, choć może mniej jest o tym w mediach. Widzimy naprawdę duże zaangażowanie w realizację tego, co zostało zaplanowane. Dziś w regionie mamy ok. 20 tys. naszych żołnierzy.

— Wspomniał pan o ćwiczeniach Dragon-24. W sytuacji zagrożenia to szybkie przemieszczanie się wojsk

jest naszym być albo nie być. Czy w tym kontekście nie powinniśmy jak najszybciej wybudować drogi ekspresowej S16 od Mrągowa do Ełku?

— Wszyscy czekamy na nowego dyrektora generalnego dróg krajowych i autostrad. I wtedy też pewnie się dowiemy, kto zostanie szefem oddziału GDDKiA w Olsztynie. Niedawno minęło 80 dni, jak jestem wojewodą. Owszem, można przemierzyć cały świat w 80 dni, ale nie da się rozwiązać wszystkich problemów w regionie. Na

to trzeba czasu. Na pewno łatwiej będzie z budową S5, bo tam nie ma takich kontrowersji. Gdy chodzi o S16, to różne interesy samorządów, właścicieli gruntów wpływają na tę inwestycję i ją opóźniają. A my na to nie mamy już czasu, także w kontekście naszej obronności. Musimy wybrać jeden wariant, nieważne, czy C, czy B, choć uważam, że lepszy jest wariant B, a więc w pobliżu starej „szesnastki”, bo będzie szybszy, łatwiejszy i tańszy. Oczywiście są opo-nenci, którzy próbują nie dopuścić do budowy, ale potrzebujemy rozwiązań strategicznych, rozwojowych. Ta droga musi powstać, bo spina komunikacyjnie nasz region, łącząc zinnymi drogami, które mają również znaczenie militarne.

— O sile regionu decyduje gospodarka. Premier Donald Tusk zapowiedział wsparcie dla pięciu naszych powiatów przygranicznych, bo jak powiedział, Warmia i Mazury też ucierpiały w wyniku rosyjskiej agresji na Ukrainę.

Czy będą inne programy, dodatkowe środki rządowe dla naszego regionu?

— To, że pojawił się taki program, to już jest dużo. Dla mnie, oprócz tego programu, bardzo istotny jest też „program żuławski”. Bez niego nie jesteśmy w stanie utrzymać tam infrastruktury w należytym stanie.

— Gdy rządziło PiS, bardzo często samorządowcy narzekali na nierówne traktowanie samorządów, przy podziale środków z budżetu państwa. Pieniądze trafiały tam, gdzie rządziły sympatyzujący lub pochodzący z PiS. Czy teraz będzie inaczej?

— Będzie sprawiedliwie, równo, w oparciu o algorytmy gospodarcze, wyliczone mechanizmy. A jeżeli pieniądze mają być rozdysponowywane w formie konkursowej, to zasady tych konkursów muszą być jasne i czytelne. To są pieniądze podatników i muszą być dystrybuowane w sposób transparentny. I tego będę pilnował.

ANDRZEJ MIELNICKI

PROMOCJA

rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

MIESIĘCZNIK NIE TYLKO DLA ROLNIKÓW

- CZY ROLNICY ZMIENIAJĄ UNIĘ?
- BIEŻĄCE DOFINANSOWANIA Z ARIMR
- BIOSTYMULATORY
- ZWOLNIJ, ŻEBY ŻYĆ!
- CECHY ODMIAN A OPŁACALNOŚĆ UPRAWY KUKURYDZY

Do kupienia stacjonarnie:

na pocztę, w punktach sprzedaży prasy, w salonikach prasowych, także w sieciach sklepów: Dino, Społem, Polo Market, Auchan, Chortent, Stokrotka i Real oraz online: www.kupgazeta.pl, www.e-kiosk.pl

PORA ZMIENIĆ SZKODLIWE NAWYKI

Wiosenne porządki mogą być bardziej przyjazne środowisku. O tym, że soda oczyszczona czy ocet z sukcesem zastąpią pełne szkodliwych substancji detergenty rozmawiamy z Pauliną Czajką, która na Instagramie prowadzi konto o sprzątaniu bez chemii.

— Jak mądrze zabrać się do wiosennych porządków, by nie szkodzić sobie i środowisku?

— Tak naprawdę przy okazji sprzątania możemy całkowicie wyeliminować szkodliwe, pełne chemii detergenty, zastępując je produktami, których używamy na co dzień, czyli octem spirytusowym, sodą oczyszczoną, kwasem cytrynowym czy wodą utlenioną. Wiele środków czystości, które kupujemy w marketach, emituje wiele substancji, które po prostu nam szkodzą. Wszaleństwie przedświątecznych porządków, kiedy większość z nas robi wszystko na ostatnią chwilę, zużywamy mnóstwo chemii. Nie wiem, czy pani zauważyła, ale dziś każda powierzchnia w domu ma dedykowany specyfik. Są więc płyny do okien, frontów kuchennych, blatów, piekarnika, kamienia w łazience i wiele innych.

— Ich wpływ na nasze zdrowie może być fatalny, bo większość z nich jest sprzedawana w aerozolu.

— Związki chemiczne, które uwalniają się z różnego rodzaju chemii gospodarczej, są w czołówce alergenów. U osób, które są wrażliwe na środki do czyszczenia, mogą pojawić się objawy alergii. Nie mówiąc już o tym, że wydzielane w czasie spryskiwania powierzchni cząsteczki związków np. chloru, amoniaku, benzenu trafiają prosto do naszego układu oddechowego.

— Jak sprzątać mądrze?

— Tak naprawdę, by skutecznie oczyścić powierzchnie, wystarczy przygotować pastę sodową. By sporządzić taką pastę możemy wymieszać: 200 g sody oczyszczonej, 30 ml płynnego szarego mydła, 70 ml wody, 10 kropli olejku eterycznego np. cytrynowego. W sprzątaniu dobrze sprawdza się szare mydło w płynie. Można kupić gotowy preparat albo po prostu zetrzeć na tarce zwykłe szare mydło i wymieszać wiórki z wodą. Pastą sodową wyczyścimy całą łazienkę, kuchnię, także armaturę. Do usunięcia kamienia czy osadu z mydła wystarczy

spryskać powierzchnię octem spirytusowym na ok. 20 minut, a po tym czasie przetrzeć ją wilgotną mikrofibra, by usunąć resztki kamienia i octu. Dzięki temu nie narażamy się na kontakt ze szkodliwymi detergentami. Co więcej, kiedy na przykład nie przepadamy za zapachem octu, możemy dodać kilka kropli olejku eterycznego. W przypadku, kiedy chcemy zdezynfekować czyszczone powierzchnie, sprawdzi się olejek z drzewka herbacianego.

— Podobno octowa mikstura znakomicie sprawdzi się w myciu okien.

— Tak, wystarczy nam woda z octem. Jeśli chcemy, by na szybach wolniej osadzał się kurz, możemy dodać do wody z octem kilka kropel gliceryny. Dzięki temu nasze okna dłużej pozostaną czyste. Podobny patent można wykorzystać w przypadku luster.

— W ostatnim programie „Dzień dobry TVN” opowiadała pani, co zrobić, żeby skutecznie pozbyć się kurzu. No właśnie, jak to zrobić?

— Na pewno trzeba pamiętać, żeby sprzątać od góry do dołu. Czyli najpierw wycieramy półki, meble, na końcu odkurzamy i myjemy mopem podłogę. Także w tym wypadku nie musimy kupować żadnych detergentów ze sklepu. Możemy przygotować własny płyn, a kurz usuniemy miotłą antystatyczną czy zwykłą ściereczką z mikrofibry. Polecam jednak, by nie robić tego na sucho, a mocząc ściereczkę w zwykłej wodzie. Jeśli chcemy, by kurz zbyt szybko nie osiadał na meblach, przygotujmy sobie płyn zawierający ocet, wodę i odrobinę gliceryny oraz kilka kropli olejku eterycznego dla zapachu. To zabezpieczy czyszczone powierzchnie. By skutecznie pozbyć się kurzu warto pamiętać o codziennym wietrzeniu, co też redukuje kurz i regularnym czyszczeniu krtek wentylacyjnych, żeby w domu był odpowiedni przepływ powietrza.

Fot. Justyna Kacmarz

PAULINA CZAJKA, KTÓRA NA INSTAGRAMIE PROWADZI KONTA PAULINA.CZAJKA/_ . TAM ZNAJDZIECIE MNÓSTWO CIEKAWYCH PORAD, JAK SPRZĄTAĆ BEZ CHEMII

— ZWIĄZKI CHEMICZNE, KTÓRE UWALNIAJĄ SIĘ Z RÓŻNEGO RODZAJU CHEMII GOSPODARCZEJ, SĄ W CZOŁÓWCE ALERGENÓW. U OSÓB, KTÓRE SĄ WRAŻLIWE NA ŚRODKI DO CZYSZCZENIA, MOGĄ POJAWIĆ SIĘ OBJAWY ALERGII. NIE MÓWIĄC JUŻ O TYM, ŻE WYDZIELANE W CZASIE SPRYSKIWANIA POWIERZCHNI CZĄSTECZKI ZWIĄZKÓW NP. CHLORU, AMONIAKU, BENZENU TRAFIAJĄ PROSTO DO NASZEGO UKŁADU ODDECHOWEGO.

— Tak naprawdę też te wszystkie domowe środki do czyszczenia będą nas mniej kosztować.

— Kiedy zapytamy, ile ktoś wydaje na środki czyszczące, niemal każdy odpowie, że niewiele. Może się jednak okazać, że to 100-120 zł miesięcznie. Szczególnie, jeśli kupujemy wiele płynów do różnych powierzchni. W ciągu roku mogą się nabierać naprawdę duże kwoty. Soda i ocet z pewnością są tańsze, szczególnie, jeśli zdecydujemy się na kupno tych środków w większych opakowaniach w Internecie. Jednak, co najważniejsze, decydując się na środki czystości, którymi będą soda oczyszczona, ocet, kwas cytrynowy i naturalne olejki eteryczne, nie produkujemy dodatkowych śmieci. Kiedy używamy tyłu różnych środków do sprzątania, każdy z nich to kolejna butelka, która trafia na wysypisko. W dodatku te sklepowe detergenty wymagają też dużej ilości

wody do spłukiwania. Mało kto zastanawia się, że przy tej okazji marnujemy też wodę. Pomyślmy o naszej planecie. Im więcej sklepowych detergentów, tym większy negatywny wpływ na środowisko. To my mamy dziś wpływ na to, w jakim stanie zostawimy planetę przyszłym pokoleniom. Amy zwykle nie zwracamy na to uwagi. Po prostu na działale chemii w markecie wrzucamy do koszyka butelki z detergentami, nie myśląc, że ten nawyk negatywnie odbije się na środowisku.

— A coraz więcej osób mówi, że chce być zero waste. A patentów jest wiele. Na przykład taka cytryna.

— Cytryną można wyczyścić drewnianą deskę do krojenia. Można też ją posypać solą i cytryną. Możemy też włożyć miseczkę z cytryną i wodą do piekarnika. Dzięki temu również łatwiej usuniemy brud. Trochę włosów mi się jeży na głowie, kiedy

widzę, że ludzie radzą, by do piekarnika włożyć miseczkę z wodą, z tabletką do zmywarki. Przecież te wszystkie środki chemiczne osiadają na ściankach i trudno je potem doczyścić. Z brudem w piekarniku znakomicie poradzi sobie również pasta sodowa. Muszę tutaj powiedzieć, że ubranka mojej córki piorę we własnoręcznie przygotowanym proszku, w którego skład wchodzi m.in. soda oczyszczona i boraks. Można też zrobić środek do prania z płatków mydlanych, który sprawdza się znakomicie i nie uczuła. Przyznaję, że kupuję proszek do prania naszych ubrań, czyli męża i moich, ale staram się, żeby był ekologiczny i zawsze sprawdzam skład. Wiele osób używa płynów do płukania. To błąd. Nie dość, że ten płyn poskleja nam włókna, to jeszcze jego skład może spowodować alergię. Ja do płukania dodaję ocet. Jeśli chcemy trochę zapachu, możemy dodać odrobinę

olejku lawendowego czy drzewka herbacianego.

— Pani zastąpiła sklepowe detergenty środkami bardziej przyjaznymi środowisku. W jaki sposób to wpłynęło na pani codzienność?

— Przede wszystkim w moim domu nie unosi się zapach chemii. Natychmiast też czuję, kiedy ktoś ma ubranie wypłukane w dużej ilości syntetycznego płynu do płukania. Ten zapach po prostu mi dziś przeszkadza. Mam lepsze samopoczucie. Jeśli chcę, by w moim domu pachniało, wybieram dyfuzor i olejki eteryczne, które dodatkowo mogą mieć również działania uspokajające i odprężające. Mój mąż jest alergikiem i zauważam, że dziś jego problemy się zmniejszyły. Polecam więc zmianę podejścia. To korzystne dla naszego zdrowia, ale przede wszystkim dla naszej planety.

KATARZYNA JANKÓW-MAZURKIEWICZ

CO: ŚNIADANIE WIELKANOCNE DLA SAMOTNYCH W ELBLĄGU
GDZIE: DZIENNY DOM „SENIOR+”, UL. ZAMKOWA 16A
KIEDY: 31 MARCA, GODZ. 10

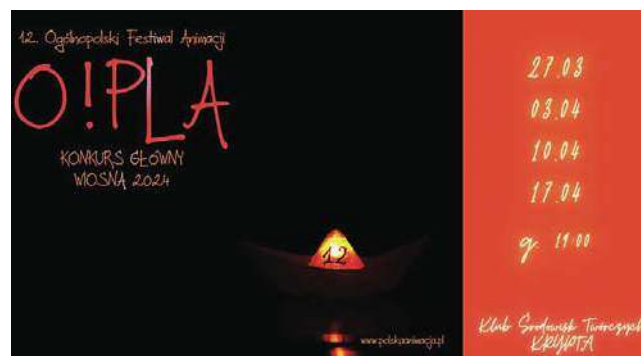
CO: WSPÓLNE BAZGRANIE
GDZIE: BIBLIOTEKA MŁODEGO CZYTELNIA BULAJ
KIEDY: 3 KWIETNIA

Miłośników rysowania, bazgrania, scrapbookingu zapraszamy na kolejne spotkanie w Bibliotece Młodego Czytelnika pod hasłem „Wspólne bazgranie”.
Będzie to kolejne spotkanie, w trakcie którego będziemy rysować, bazgrać, kreślić i wyklejać szkicowniki oraz ozdabiać je „drobnostkami” z otaczającego nas świata. Uczestnicy proszeni są o zabranie ze sobą szkicownika, drobnych rzeczy, które towarzyszyły im przez ostatni czas, np. biletów do kina/teatru, druków ulotnych, gazet, pocztówek, naklejek i tego wszystkiego, co można umieścić na stronach szkicownika, a co tworzy osobisty zapis wspomnień – zapowiada Patrycja Grochowska.
Grafik spotkań:
3 kwietnia, godz. 11:00 – spotkanie dla seniorów
Więcej informacji: Biblioteka Młodego Czytelnika „BULAJ”, ul. Zamkowa 1, tel. 55 625 60 23

CO: WARSZTATY FOTOGRAFICZNE W KLUBIE AKTYWNEGO SENIORA
GDZIE: CENTRUM SPOTKAŃ EUROPEJSKICH „ŚWIATOWID”
KIEDY: 3 KWIETNIA

Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu serdecznie zaprasza na warsztaty fotograficzne w ramach Klubu Aktywnego Seniora.
Jest to cykl spotkań, podczas których seniorzy mogą nauczyć się fotografowania oraz obróbki zdjęć smartfonem.
Nie trzeba profesjonalnego sprzętu fotograficznego! Na warsztaty wystarczy jedynie smartfon. To proste!
W programie:
- nauka fotografowania, kadrowania, zasada złotego podziału;
- kreatywne triki fotograficzne;
- obróbka zdjęć własnym telefonem;
- plener fotograficzny;
- praca w atelier.
Co należy ze sobą wziąć? Smartfon!
Rezerwacja miejsc jest obowiązkowa. Prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem telefonu: 55 611 20 85.
Pierwsze warsztaty już 3 kwietnia w godz. od 11:00 do 12:00.
Warsztaty odbędą się w pracowni tkackiej, CSE „Światowid” w Elblągu.
Warsztaty bezpłatne.

CO: 12. OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL ANIMACJI O!PLA
GDZIE: KLUB ŚRODOWISK TWÓRCZYCH KRYPTA
KIEDY: 3 KWIETNIA

Po raz kolejny zapraszamy na spotkania z najciekawszymi animacjami, które w ostatnim czasie powstały w profesjonalnych i amatorskich studiach filmowych. W tym roku w ramach Konkursu Głównego O!PLA zaprezentujemy filmy animowane:
3 kwietnia godz. 19:00
Kategoria STUDENCKA (66") filmy zrealizowane przez studentów szkół artystycznych i filmowych.

CO: MYSLOVITZ „25 LAT MIŁOŚCI W CZASACH POPKULTURY”
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA
KIEDY: 5 KWIETNIA, GODZ. 19

Zapraszamy na niezapomniane koncerty zespołu Myslovitz z okazji jubileuszu 25-lecia ikonicznego albumu „Miłość w czasach popkultury”. To wyjątkowa okazja do przypomnienia sobie tej wybitnej płyty, która na stałe wpisała się w historię polskiej muzyki rockowej.
W 1999 roku świat usłyszał album, który wywindował zespół Myslovitz na szczyty popularności zarówno w kraju, jak i za granicą. Przeboje, takie jak „Długość dźwięku samotności”, „Chłopcy”, „Dla ciebie”, „Kraków” czy „My”, stały się nieodłączną częścią muzycznej kultury.
W 2024 roku album zostanie wznowiony z oryginalną okładką autorstwa Ryszarda Horowitza, a zespół Myslovitz wyruszy w trasę koncertową. Podczas występów zespół zagra cały album „Miłość w czasach popkultury”, a także nowości i inne ważne utwory. Dołączcie do nas na koncertach w ramach trasy „25 lat Miłości w czasach popkultury”. Czekają nas niezapomniane chwile muzycznych wspomnień!
Dla fanów Myslovitz to podróż sentymentalna, a dla nowego pokolenia – możliwość odkrycia i docenienia tych niezwykłych kompozycji. Teksty z albumu, choć nietatwe i głęboko osadzone w literaturze, stały się integralną częścią polskiej kultury muzycznej i literackiej.

CO: UROCZYSTA PREMIERA „CZERWONYCH MAKÓW” W ŚWIATOWIDZIE
GDZIE: KINO ŚWIATOWID
KIEDY: 5 KWIETNIA

Kino Światowid zaprasza na uroczystą premierę filmu „Czerwone maki” Krzysztofa Łukaszewicza. Pokaz odbędzie się 5 kwietnia o godz. 19:00 i poprzedzi go minikoncert piosenek żołnierskich w wykonaniu Kingi Szarag. „Czerwone maki” w reżyserii Krzysztofa Łukaszewicza to pierwszy polski film fabularny o słynnej bitwie o Monte Cassino. Głównym bohaterem jest młody chłopak Jędrzek, który razem z Armią Andersa opuścił Związek Sowiecki. Pod wpływem zetknięcia się z żołnierzami II korpusu oraz miłości do sanitariuszki Poli zdemoralizowany pobytem w łagrze młodzieniec ulega wewnętrznej przemianie. Wszystko to dzieje się w obliczu nadciągającej, decydującej dla dalszej ofensywy aliantów bitwy. Oprócz postaci fikcyjnych w filmie nie zabraknie również postaci historycznych, w tym brytyjskiego generała Olivera Leese czy samego Władysława Andersa, w którego rolę wcielił się Michał Żurawski.
Reżyser: Krzysztof Łukaszewicz
Produkcja: Polska 2023
Obsada: Nicolas Przygoda, Michał Żurawski, Bartłomiej Topa, Leszek Lichota, Magdalena Żak, Szymon Piotr Warszawski, Mark Kitto, Łukasz Garlicki, Andrzej Mastalerz, Mateusz Banasiuk, Radosław Pazura, Szymon Nygard
Czas: 122 min
Przed seansem widzowie będą mogli wysłuchać dwóch piosenek żołnierskich: „Nim wstanie dzień” oraz „Czerwone maki na Monte Cassino”. Wykona je Kinga Szarag, solistka Klubu Pułku Wsparcia Dowodzenia Dowództwa Wielonarodowej Dywizji Północno-Wschód w Elblągu, laureatka wielu konkursów i festiwali.
Z okazji premiery w kinowej kawiarence dostępna będzie oferta specjalna, a Kino Światowid przystrojone zostanie tematycznymi dekoracjami.

CO: CZERWONY TULIPAN
GDZIE: KLUB MJAZZGA
KIEDY: 5 KWIETNIA, GODZ. 20

CZERWONY TULIPAN – powstał w 1985 roku w OLSZTYNIE. CZERWONY TULIPAN to pięć artystycznych indywidualności: Stefan Brzozowski – kompozytor, wokalista, gitarzysta i „szef” odpowiedzialny za profil artystyczny zespołu; Ewa Cichocka – wokalistka, aktorka, tancerka, artystka posiadająca rzadki talent aktorski z dużym wyczuciem komizmu; Krystyna Świętecka – wokalistka i fletistka zamknięta w sobie, oszczędna w środkach, wzruszająca liryzmem, uduchowiona; Andrzej Czamara – gitarzysta solowy stopiony całkowicie z gitarą, którą opanował perfekcyjnie; Andrzej Dondalski – gitarzysta basowy z „rockowym rodowodem”. Tak scharakteryzował zespół CZERWONY TULIPAN miłośnik i przyjaciel zespołu.
CZERWONY TULIPAN tworzy i śpiewa piosenki poetyckie – czyli „piosenki uczucia”, tworzy i śpiewa piosenki kabaretowe, zawsze literackie, lub jak nazywają je niektórzy – „piosenki artystyczne”, współpracował z „Kabaretową Sceną Trójki”, należy do „Krainy Łagodności”. Gra koncerty w całej Polsce. Koncertował w EUROPIE – (Francja, Niemcy, Anglia, Belgia, Rosja, Szwecja, Austria, Węgry, Litwa, Ukraina), był z koncertami w USA i w Kanadzie. Związany z OLSZTYNEM oraz Warmią i Mazurami – nie tylko miejscem zamieszkania. Inicjuje koncerty oraz przeglądy i festiwale na terenie Warmii i Mazur. Brał udział w wielu programach Radiowych i Telewizyjnych. Wydał 12 płyt CD oraz w 2008 roku album DVD (z płytą CD) zatytułowany: „OBRAZY i obrazy” – koncert na zamku w OLSZTYNIE. Najnowszy program: „CZERWONY TULIPAN ... JUBILEUSZOWO”, to koncert „artystyczny dokument 30-letniej działalności zespołu”.

CO: RAZ NA WODZIE, RAZ POD WODĄ: WARSZTATY POLISENSORYCZNE O MORSKICH ZWIERZĘTACH
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA, ELKAMERA
KIEDY: 6 KWIETNIA

Po entuzjastycznie przyjętych zajęciach o dinozaurach, tym razem zapraszamy do Elkamery młodych miłośników zwierząt morskich. Warsztaty odbędą się w sobotę, 6 kwietnia, o godz. 10:00. W trakcie zajęć dzieci poszerzą swoją wiedzę na temat zwierząt żyjących w wodzie. Obowiązują zapisy.
Podczas warsztatów prowadzący wykorzystają takie metody jak: czytanie wrażeń, zabawy ruchowe, elementy dramy, zajęcia polisensoryczne z wykorzystaniem żywiołu wody, zabawy muzyczne.
Przewidziane atrakcje:
– czytanie wrażeń, książek pt. „Orka w wannie”,
– tworzenie masek z wizerunkiem morskich zwierząt,
– podwodne poszukiwania zwierząt,
– zabawa ruchowa „zwierzęca gimnastyka”,
– tworzenie zwierzątek z pianki, kłosa,
– granie na instrumencie tank drum (bęben językowy),
– zagadki przyrodnicze.
Warsztaty przeznaczone są dla dzieci w wieku 6-10 lat. Obecność rodzica/opiekuna obowiązkowa.
Czas: 2h z przerwą
Ilość miejsc ograniczona, obowiązuje kolejność zgłoszeń.
Zapisy: Dział Edukacji Kulturalnej Elkamera, tel. (55) 625 60 32

CO: TRADYCYJNA MEDYCyna CHIŃSKA: FILOZOFIA ŻYCIA W RÓWNOWADZE
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA, FILIA CYBERIADA
KIEDY: 6 KWIETNIA

Filia biblioteczna Cyberiada zaprasza w sobotę, 6 kwietnia, o godz. 11:00 na spotkanie na temat tradycyjnej medycyny chińskiej, które

poprowadzi Julita Kozłowska. Obowiązują zapisy. Podczas spotkania uczestnicy zapoznają się z podstawowymi pojęciami i teoriami tradycyjnej medycyny chińskiej. Porozmawiamy o rodzajach zabiegów wspierających zdrowienie i zachowanie życiowego balansu. A tak z bardziej przyziemnych spraw, poruszymy temat odżywiania i jego wpływu na naszą kondycję umysłową i cielesną. Prowadząca: Julita Kozłowska – studentka Tradycyjnej medycyny chińskiej i dietetyki energetycznej. Pasjonatka naturalnego leczenia i odżywiania organizmu, a także treningu w rytmie słów. Łączy kilka podejść terapeutycznych, które pozytywnie wpływają zarówno na ciało, jak i umysł człowieka. Warsztat dedykowany jest osobom dorosłym. Więcej informacji i zapisy: Cyberiada, ul. Hetmańska 16-22, tel. (55) 611 00 66

CO: MROK / DEATH CRUSADE / PROCEZ
GDZIE: KLUB MJAZZGA
KIEDY: 6 KWIETNIA

Bramka: 19:00
Start: 20:00
Zagrają: MROK, DEATH CRUSADE, PROCEZ.
MROK to zespół death - metalowy z Kwidzyna. Surowe brzmienie i teksty w języku polskim to cechy charakterystyczne tej grupy. MROK powstał w 2014 roku. Ma na swym koncie wiele zagranich koncertów m.in. z Mortis Dei, Trauma, Insidius. W 2021 roku wydał EPkę „Przepowiednia”. DEATH CRUSADE dbeat/crust/metal Gdańsk Brud, prędkość, wściekłość okraszane pulsującym punkowym dbeatem z przeplatającymi się metalowymi riffami i potężnym dołtem, które wejdą w Ciebie jak pączek w tłusty czwartek. Muzyka nadziana lirycznym przestaniem nokautującym wszelkie wypaczenia i deprawacje otaczającego nas świata. Polityczny sprzeciw i policzek we wszelkich szubrawców odzierających z godności człowieka. No racism, no fasizm, no religion, no war!!! PROCEZ - alternative metal z domieszką sludge/stoner metal, Gdańsk. Skład: Adam Murawski – Gitara, wokół Tomasz Nakielski – Bas, drugi wokół, Grzegorz Jaszczurowski - Perkusja. Procez to zespół z Gdańska, którego historia sięga 2005 roku. Po zmianach w składzie obecnie Procez to trzyosobowy kolektyw prezentujący muzykę z pogranicza brzmień robotniczego. Birmingham lat 70. XX wieku oraz gdańskiego Nowego Portu w latach transformacji, jak również brzmień Nowego Orleanu. W dorobku zespołu jest tryptyk trzech sześć utworowych Epek tj. „Sześć pierwszych” 2010r., „Sześć drugich” 2012r. i „Sześć trzecich” 2020 oraz płyta „Jeden” 2020r. Zespół na tegorocznych koncertach będzie promował ostatnie wydawnictwa czyli EPkę „Sześć trzecich” i płytę „Jeden”.

CO: XLII POCIĄG DO MUZYKI – POEZJA ŚPIEWANA
GDZIE: KLUB MJAZZGA
KIEDY: 7 KWIETNIA

Po raz kolejny zapraszamy wszystkie osoby, które LUBIĄ śpiewać i/lub grać w większym gronie, a zwłaszcza miłośników poezji śpiewanej i piosenki turystycznej. Jeśli tęsknicie za śpiewaniem w górskim schronisku, przy harcerskim ognisku, czy po prostu w gronie znajomych, to taki właśnie klimat chcielibyśmy stworzyć w czasie naszego spotkania. Nie zabraknie piosenek z Krainy Łagodności, projektu „W górach jest wszystko co kocham”, czy poezji śpiewanej. Repertuar będzie jednak dostosowywany do Was - uczestników.

Wszelkie instrumenty (gitary, bębny, harmonijki, „przeszkadzajki”) mile widziane. Słowa piosenek będą wyświetlane na ekranie (dostępne będą też papierowe wersje śpiewnika). Fragmenty poprzednich spotkań można obejrzeć na: Spotkania z Muzyką.

CO: KONCERT TRISTAN (HOLANDIA)
GDZIE: KLUB MJAZZGA
KIEDY: 9 KWIETNIA

Najlepsza muzyka z lat siedemdziesiątych przeniesiona do 2024 roku. O muzyce zespołu „Tristan” najtrafniej można powiedzieć, że jest to „stary, dobry acid jazz”. W wykonaniu czołowych europejskich muzyków jazzowych i popowych nabiera ona specyficznego, nowoczesnego brzmienia. Funkowe, rytmiczne gitary, organy Hammonda, elektryczne pianino Fendera, syntezatory i instrumenty perkusyjne tworzą przyjemny nastrój i wyraziste tło dla pięknego głosu Jaycilee Teterissa, wokalistki zespołu. Z „Tristanem” łatwo przenieść się z powrotem do ciepłej, muzycznej atmosfery lat siedemdziesiątych ubiegłego stulecia, odświeżonej orzeźwiającym powiewem współczesnych stylów. Doskonałej jakości nagrania zespołu i jego występy na żywo często wzbogaca i uatrakcytnia sekcja instrumentów dętych, kwartet smyczkowy i chórki. W muzyce „Tristana” przewijają się wprawdzie motywy typowe dla takich grup, jak TOTO, Tower of Power, Snarky Puppy i formacji wykonujących klasyczny acid jazz (np. Incognito czy Brand New Heavies), ale zyskuje on coraz większe grono fanów swoim wysoko energetycznym groovem oraz wyjątkową jakością kompozycji i aranżacji. Wystąpią: Jaycilee Teterissa – wokal, Coen Molenaar – instrumenty klawiszowe, Glenn Black – gitara, Frans Vollink – gitara basowa, Sebastiaan Cornelissen – perkusja.

CO: WARSZTATY FOTOGRAFICZNE W KLUBIE AKTYWNEGO SENIORA
GDZIE: CENTRUM SPOTKAŃ EUROPEJSKICH „ŚWIATOWID”
KIEDY: 10 KWIETNIA

Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu serdecznie zaprasza na warsztaty fotograficzne w ramach Klubu Aktywnego Seniora. Jest to cykl spotkań, podczas których seniorzy mogą nauczyć się fotografowania oraz obróbki zdjęć smartfonem. Nie trzeba profesjonalnego sprzętu fotograficznego! Na warsztaty wystarczy jedynie smartfon. To proste! W programie:
- nauka fotografowania, kadrowania, zasada złotego podziału;
- kreatywne triki fotograficzne;
- obróbka zdjęć własnym telefonem;
- plener fotograficzny;
- praca w atelier.
Terminy: 10.04., 17.04., 24.04.
Godzina: 11:00 - 12:00
Co należy ze sobą wziąć? Smartfon!
Rezerwacja miejsc jest obowiązkowa. Prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem telefonu: 55 611 20 85.
Warsztaty odbędą się w pracowni tkackiej, CSE „Światowid” w Elblągu.
Warsztaty bezpłatne.

CO: SPOTKANIE Z AGNIESZKĄ PIETRZYK: PROMOCJA NAJNOWSZEJ KSIĄŻKI „OSTATNIE SŁOWO”
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA
KIEDY: 10 KWIETNIA, GODZ. 18
Agnieszka Pietrzyk nigdy nie mówi ostatniego słowa i właśnie wydała swoją dwunastą książkę, tj. thriller psychologiczny z moty-

OGŁOSZENIA DROBNE

PRACA

sprzedam

ZATRUDNIĘ pracownika do prac gospodarczych z możliwością zakwaterowania, 504-262-593.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

maszyny rolnicze

PRZYCZEPĘ jednoosiową 10T, pługi zagonowe Kverneland pięć i cztery skibowe, kultywator uprawowy 4m hydraulicznie składany, wały posiewne 6m hydraulicznie składane- sprzedam tel.698-703-449.

WAŁY posiewne 6m,5,2m,5m ciągane, rozsiewacz nawozu, wał kruszący 6m hydraulicznie składany, głębosze 3m i 4m- sprzedam tel.698-703-449.

ZWIERZĘTA

sprzedam

SPRZEDAM amura, karpia i tolpygę - do dalszej hodowli. Bornity 18, gm. Pieniężno, 669-483-895.

ZDROWIE I URODA

GINEKOLOG, 790310034.

TURYSTYKA

WCZASY DLA SENIORA - Stegna - 8 dni - maj od 1099zł/os., czerwiec od 1399zł/os., lipiec od 1349zł/os., sierpień od 1349zł/os., wrzesień od 1199zł/os., (55) 247-60-30, 534-244-044. www.ow-cubex.pl, (55) 247-83-47. WWW.WCZASY-SENIOR.PL

WCZASY DLA SENIORA - Krynica Morska - 8 dni, marzec od 999zł/os., kwiecień od 1099zł/os., maj od 1249zł/os., czerwiec od 1649zł/os. i inne www.owjantar.pl, (55) 247-60-30, 534-244-044, www.ow-cubex.pl, (55)247-83-47. WWW.WCZASY-SENIOR.PL

wem książki w księżce. Zapraszamy na spotkanie z autorką do Biblioteki Elbląskiej. Będzie jak zwykle super! O książce z opisu wydawnictwa Czwarta Strona: Zdesperowany człowiek zdolny jest do wszystkiego. „Chciałabym napisać książkę o największym koszmarze. O tym, czego ludzie najbardziej się boją”. Z takim pomysłem w drzwiach Williama Krigera staje klientka inna niż wszystkie. W zadaniu, jakie postawiła przed nim Weronika, pozornie nie ma nic nietypowego. W końcu Kriger zarabia na życie, wymyślając początki książek. Ale choć mężczyzna realizuje zlecenie, Wera nie zniką z jego życia. Przeciwnie. Jej oczekiwania rosną, a obecność staje się coraz bardziej uciążliwa. Kobieta koniecznie chce znać dalszy ciąg historii jednej z bliźniaczek, która zostawiona przez roztargnionego ojca w samochodzie, zniknęła bez śladu. Wobec natarczywości klientki William jest bezradny. Wie, że musi zgodzić się na wszystko, by utrzymać w ukryciu swój mroczny sekret. Jednak nie zdaje sobie sprawy z tego, co się wydarzy, gdy napisze ostatnie słowo. Agnieszka Pietrzyk (ur. 1975) – elblążanka; doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa; autorka książek: „Obejrzyj się królu” (Wyd. Replika, 2008), „Pałac tajemnic” (Wyd. Replika, 2011), „Urlop nad morzem” (Prószyński i S-ka 2014), „Śmierć kolekcjonera” (Czwarta Strona, 2016), „Czas na miłość, czas na śmierć” (Rebis, 2017), „Porwanie” (Czwarta Strona, 2018), „Zostań w domu” (Czwarta Strona, 2019), „Nikt się nie dowie” (Czwarta Strona 2020), „Kto czyni zło” (Czwarta Strona 2021), „Las zaginionych” (Czwarta Strona, 2022), „Terytorium” (Czwarta Strona, 2023). Najnowsza książka nosi tytuł „Ostatnie słowo” (Czwarta Strona, 2024). Akcję swoich książek umieszcza zwykle w Elblągu i jego dalszych lub bliższych okolicach, m.in. na Żuławach czy Mierzei Wiślanej. Rozmowę poprowadzi Aleksandra Buła.

CO: 12. OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL ANIMACJI OIPLA
GDZIE: KLUB ŚRODOWISK TWÓRCZYCH KRYPTA
KIEDY: 10 KWIETNIA
Po raz kolejny zapraszamy na spotkania z najciekawszymi animacjami, które w ostatnim czasie powstały w profesjonalnych i amatorskich studiach filmowych. W tym roku w ramach Konkursu Głównego OIPLA zaprezentujemy filmy animowane: 10 kwietnia godz. 19:00 OFF&GO! (74") filmy w pełni niezależne, powstałe poza szkołą/systemem produkcyjnym i grantowym, a także filmy zrealizowane przez amatorów, w tym powstałe w ramach warsztatów animacji skierowanych do DOROSŁYCH amatorów.

PIĄTEK-CZWARTEK 29.03-04.04.2024 | DZIENNIKELBASKI.PL | ROZRYWKA | 20

46) część naboju; 47) murawa; 48) hotel z baldachimem do noszenia; 49) przyrząd do ubijania piany; 50) dziecinny instrument muzyczny; 51) płat mięsa wołowego; 52) autor "Lokomotywy"; 53) element zawieszenia pojazdu; 54) wąski, skrózany pasek; 55) na nim obłoki; 56) stolica Finlandii; 57) biały serek; 58) domena wróżek i magów; 59) ruskie na talerzu; 60) grecka bogini zemsty i sprawiedliwości; 61) hostia; 62) stolica Brandenburgii; 63) szklane pojemniki do hodowania rybek; 64) sąsied USA; 65) kraina św. Mikołaja; 66) naklejka; 67) czerwony lub ukraiński; 68) zapiski; 69) Toskania w starożytności; 70) gra dla kobiet podobna do koszykówki; 71) duszoros. sknera; 72) Indianin z plemienia Winnetou

8	5	2	1	9				
4	7	1	8	5	6		9	3
3		9	7					8
5	1	4			8			
	3					5		4
6		8				7		
2			4	8				5
						6		7
	4			1				

280

						5		
6			9			1	4	
	9	5	4	6		8		
	4			9	6	7		1
1					7			2
3	6			5	2	4		
9	2			1		3		8
				3	9		1	
5			7		8	9	6	

290

6		1	8			3	7	5
	2	8				4		9
	9		3	4				
	6	2	9			5		
					4		9	7
9	7		1		2	6		
5	1		2			9		3
	3	9	5				8	
2				9				

201

OLIMPIA BEZ PUNKTÓW W SIEDLCACH

II LIGA PIŁKI NOŻNEJ\\ Wydawało się, że znów elblążanie zapunktują na wyjeździe. W meczu z Pogonią Siedlce do 87 minuty utrzymywali wynik bezbramkowy. Wystarczył jeden błąd w defensywie, by miejscowi wygrali 1:0.

• **Pogoń Siedlce**
— **Olimpia Elbląg 1:0 (0:0)**
1:0 — Walczak (88)

OLIMPIA: Witan — Sarnowski (81 Łaszak), Wierzba (64 Józwicki), Filipczyk, Mruk, Kuczałek, Famulak, Spychała, Yacenko (57 Bartoś), Sangowski, Gabrych (57 Kozera).

Elblążanie przystąpili do meczu bez kilku czołowych zawodników, co miało znaczny wpływ na ich grę. Nie zagrałi Kacper Szczudliński, Dawid Danilczyk, Adam Żuk (za kartki) oraz Yan Senkevich i Patryk Jakubczyk (kontuzje). Natomiast od pierwszej minuty tym razem wystąpili Dawid Wierzba i Mateusz Gabrych. Mimo licznych roszad w składzie goście dobrze weszli w mecz. Zatakowali pierwsi, uzyskali optyczną przewagę i już na początku postraszyli rywala. W 3 minucie strzelał z pola karnego Aleksandr Yacenko, ale bramkarz gospodarzy Jakub Burko w ostatniej chwili zażegnał niebezpieczeństwo. W kolejnych mi-

nutach gra się wyrównała. W pierwszych 20 minutach meczu groźniejszych sytuacji z obu stron było jak na lekarstwo. Drugą groźniejszą sytuację kibice zobaczyli dopiero w 26 minucie, kiedy to strzał z bliska Ernesta Dzieciola obronił Andrzej Witan. Od tego momentu zarysowała się przewaga gospodarzy. Dziesięć minut później, po dośrodkowaniu z rzutu różnego, strzelał z narożnika pola karnego Dzieciol, ale świetnym refleksem popisał się Witan, ratując swój zespół przed utratą gola. W odpowiedzi w 42 minucie piłka po uderzeniu głową przez Michała Kuczałka przeleciała nad poprzeczką. Pierwsza odsłona meczu stała na przeciętnym poziomie. Po przerwie elblążanie zepchnięci zostali do defensywy. W 50 minucie piłkę po uderzeniu Cezarego Demianiuka z linii bramkowej wybił Bartłomiej Mruk. W rewanżu strzelali Dominik Kozera oraz Mruk, ale piłka została zablokowana przez obrońców Pogoni. W 87 minucie

foto: Ryszard Biel, zdjęcie ilustracyjne

siedlczanie przeprowadzili akcję prawą stroną boiska, gdzie Krystian Miś obsłużył Tomasza Walczaka. Ten wykorzystał błąd w ustawieniu defensywy elbląskiej i trafił do siatki. To była siódma porażka Olimpii w rozegranych dwunastu spotkaniach na wyjeździe. Kolejny mecz Żółto-Biało-Niebiescy rozegrają znów na wyjeździe. Zmierzą się z Wisłą Puławy.

CZY Z PUŁAW PRZYWIOŻĄ PUNKTY?

Za nami już 25 kolejek spotkań. W tabeli tak na gorzej, jak i na dole panuje duży ścisk. Jedne zespoły

walczą zarówno o awans, jak i na grę w barażach o I ligę, jeszcze inne bronią się przed spadkiem do III ligi. Wśród nich jest najbliższy rywal Olimpii Elbląg — Wisła Puławy. Drużyna z województwa lubelskiego, po ostatnim remisie na wyjeździe z Polonią Bytom 2:2, „uciekała” ze strefy spadkowej, a to tylko dlatego, że ma lepszy bilans bramkowy od GKS Jastrzębie, który ma także do rozegrania jeden mecz zaległy z Lechem II Poznań. Patrząc na zmagania ligowe, każda kolejka przynosi niespodzianki. Dobrze byłoby, gdyby taką na tegoroczne

Święta Wielkanocne swoim kibicom sprawili elblążanie. To nie będzie łatwy mecz dla żadnej z drużyn. Atutem gospodarzy jest własny stadion i publiczność. Z kolei goście tworzą bardziej zgrany kolektyw, który może być drogą do sukcesu. Podopieczni trenera Przemysława Gomułki zagrają już w znacznie silniejszym składzie niż ostatnio. Do zespołu powracają Kacper Szczudliński, Marcel Stefaniak, Adam Żak, którzy musieli pauzować za kartki. Wynik jest sprawą otwartą i każda z drużyn może w nim zdobyć punkty.

• Wyniki 25. kolejki

spotkań: Skra Częstochowa — Chojniczanka Chojnice 0:0, Sandecja Nowy Sącz — ŁKS II Łódź 0:1, KKS Kalisz — Stomil Olsztyn 0:0, Olimpia Grudziądz — Radunia Stężyca 1:1, Hutnik Kraków — Stal Stalowa Wola 1:1, Polonia Bytom — Wisła Puławy 2:2. Spotkania przetożone: Kotwica Kołobrzeg — Zagłębie II Lubin (9.04), Lech II Poznań — GKS Jastrzębie (10.04).

PO 25 KOLEJKACH

1. KKS	44	38:22
2. Pogoń	44	42:33
3. Kotwica	42	46:32
4. Chojnice	38	32:29
5. Radunia	37	32:30
6. ŁKS II	36	37:33
7. Stal	36	28:29
8. Hutnik	35	34:32
9. Skra	33	29:26
10. Zagłębie II	33	36:34
11. Olimpia E	33	30:32
12. Lech II	33	29:36
13. Polonia	31	33:36
14. Wisła	27	36:40
15. GKS	27	27:33
16. Stomil	25	21:32
17. Sandecja	24	26:38
18. Olimpia G.	23	25:34

W 26. kolejce grać

będą: Wisła — Olimpia E, GKS — Kotwica, Stal — Sandecja, Radunia — Skra, Stomil — Hutnik, Zagłębie II — Olimpia G, Chojniczanka — KKS, Pogoń — Lech II, ŁKS II — Polonia.

JERZY KUCZYŃSKI

TERAZ WALKA O II LIGĘ. BASKETBALL POZNAŁ RYWALI

KOSZYKÓWKA\\ Na zakończenie sezonu zasadniczego w III lidze pomorsko-warminsko-mazurskiej Energa Basket Ball Elbląg pokonał swojego najgroźniejszego rywala Szkołę Gortata Politechnikę Gdańsk, tym samym zakończył boje bez straty punktu.

• **Energa Basketball**
Elbląg — Szkoła Gortata Politechnika Gdańsk 65:62

(20:10, 14:15, 14:16, 17:21)

BASKETBALL: Zamojski 19, Pawlak 11, Szuszkiewicz 10, Budziński 10, Jastrzębski 7, Prokurat 6, Szerszewski 2, Batabuch.

Już wcześniej, bo na tydzień przed zakończeniem rozgrywek, elblążanie zapewnili sobie już tytuł mistrzowski. W minioną niedzielę doszło do meczu na szczycie, w którym elblążanie podejmowali wicemistrza tej ligi, Szkołę Gortata Politechnikę Gdańsk. Po dłuższej nieobecności w zespole gospodarzy zagrał znów Przemysław Zamojski. Jeśli chodzi o mecz, dobrze w niego wszedł Basketball.

W pierwszej kwarcie po 6 minutach gry prowadził 11:5. Dzięki dobrej dyspozycji strzeleckiej Dominika Pawlaka, Kacpra Szuszkiewicza i Kacpra Jastrzębskiego po 10 minutach gry podopieczni trenera Arkadiusza Majewskiego wygrywali 20:10. W drugiej kwarcie trwała już wyrównana walka. Gdańszczanie gonili wynik. Wykorzystali przestoje elbląskiej drużyny i w 18 minucie zmniejszyli różnicę porażki do 5 punktów (23:28). Mimo to nadal na prowadzeniu był lider rozgrywek, który po 20 minutach walki prowadził 34:25. Druga część spotkania była bardzo nerwowa z obu stron. Błędy popełniały oba zespoły, ale emocji nie brakowało. Po 30 minutach tablica wyników pokaza-

foto: Ryszard Biel, zdjęcie ilustracyjne

ła rezultat 48:41 dla Basketballu. O wszystkim — o końcowym rezultacie miała zadecydować ostatnia kwarta. Gdańszczanie na szalę odniesienia zwycięstwa rzucili wszystkie swoje atuty. Dobra gra pod dwoma tablicami i skuteczność. W 34 minucie przegrywali 49:52, a tuż przed zakończeniem

— 60:63. Elblążanie tej przewagi nie roztrwonili i trzypunktowe prowadzenie dowieźli do końca, wygrywając ze swoim rywalem ostatecznie 65:62. Teraz podopieczni trenera Majewskiego rozpoczną przygotowania do półfinałowych rozgrywek barażowych o wejście do II ligi, które rozegrane zostaną

w dniach 12-14 kwietnia. W środę w siedzibie Polskiego Związku Koszykówki rozlosowano grupy turniejów półfinałowych o wejście do II ligi. Energa Basketball była rozstawiona i trafiła do grupy E. Turniej odbędzie się w Pile. Rywalami elblążan będą: Energa Basket Piła, Sokół Zary, GKS Tychy.

Pozostałe wyniki

18. kolejki spotkań: Junior Basket Club Olsztyn — TSK Roś Pisz 58:92, SMS PZKosz Władysławowo — Orka Łtwa 128:55, Kolejarz Chojnice — Trójczka Olsztyn 57:87, AZS UWM Olsztyn — Wilki Etk 89:83.

PO 18 KOLEJKACH

1. Basketball	36	1710:1053
2. Politechnika	33	1524:1158
3. Trójczka	29	1600:1371

4. TSK Roś	29	1454:1317
5. SMS PZKosz	29	1454:1317
6. AZS UWM	25	1319:1438
7. Wilki	24	1226:1215
8. Orka	23	1271:1462
9. Kolejarz	20	1216:1649
10. Junior Club	19	1069:1909

Najlepsi snajperzy rozgrywek

1. Jacek Makowski (Orka) — 488 pkt
2. Mateusz Bessman (Roś) — 389
3. Kacper Majchrowicz (Trójczka) — 337
4. Adam Wąsowicz (Politechnika) — 302
5. Kacper Jastrzębski (Basketball) — 298
13. Piotr Prokurat (Basketball) — 228
14. Dominik Pawlak (Basketball) — 221
15. Przemysław Zamojski (Basketball) — 217

JERZY KUCZYŃSKI

CONCORDIA REMISUJE Z WICELIDEREM

III LIGA PIŁKI NOŻNEJ \\ Walcząca o utrzymanie się na zapleczu II ligi Concordia Elbląg zremisowała u siebie z wiceliderem tabeli Legią II Warszawa 3:3. Wynik nie krzywdzi żadnej ze stron, z czego żaden zespół nie może być zadowolony.

• **Concordia Elbląg — Legia II Warszawa 3:3 (1:0)**
1:0 — Sionkowski (21), 1:1 — Kucharczyk (47), 2:1 — Augusto (54 k), 2:2, 2:3 — Rosotek (56,74 k), 3:3 — Makarski (87)

CONCORDIA: Manikowski — Szpucha, Doniecki, Jakubowski (70 Kaczorowski), Staniak, Bukacki, Rękawek, Makarski, Augusto, Sionkowski (90 Maćkowski), Noworyta (82 Danowski).

Concordia do meczu przystąpiła bez Radosława Nowickiego (kontuzja). Z kolei zespół Legii II przyjechał do Elbląga wzmocniony sześcioma zawodnikami z szerokiej kadry pierwszego zespołu. Zagraли między innymi: Maciej Rosolek, Marco Burch, Jurgen Celhaka, Michał Kucharczyk. Mecz rozpoczął się od ataków gości. W 5 minucie na bramkę gospodarzy strzelał Wojciech Urbański, ale na miejscu był Maksymilian Manikowski. W 14 minucie w rewanżu uderzył głową Kacper Noworyta, ale piłkę nad poprzeczkę przeniósł bramkarz Legii Wojciech Banasik. Z każdą minutą Concordia poczyniała sobie

coraz śmielej. W 21 minucie na strzał z 22 metrów zdecydował się Kacper Sionkowski i piłka swoje miejsce znalazła w siatce. Drużyna stołeczna nie dawała za wygrane. Swoje szanse na doprowadzenie do remisu mieli: Kucharczyk, Jan Ziółkowski i Wiktor Puchalski, ale ze szczęściem bronił bramkarz Concordii. W drugiej części spotkania Wojskowi szybko doprowadzili do remisu. W 47 minucie Kucharczyk uderzył z 7 metrów głową i za chwilę wpadł w objęcia kolegów. Gospodarze grali jak równy z równym. W 55 minucie na bramkę przyjezdnych uderzał Sinkowski, piłkę ręką zatrzymał w polu karnym Marco Burch i arbiter pokazał na rzut karny. Jedenastkę na gola zamienił Joao Augusto. W dwie minuty Rosolek uprzedził obrońców elbląskich i z pola bramkowego oddał strzał, i piłka tuż przy słupku ugrzęzła w siatce. W 67 minucie ten sam zawodnik mógł ponownie wpisać się na listę strzelców. Mając przed sobą pustą bramkę, zwlekał ze strzałem i w ostatniej chwili Mikołaj Doniecki wślizgiem uniemożliwił mu oddanie strza-

foto: Ryszard Biel, zdjęcie ilustracyjne

łu i tym samym zdobycia gola. Kilka minut później w ferworze walki arbiter dopatrzył się zagrania piłki ręką w polu karnym u Staniaka i podyktował karne-go dla Legii. Bezbłędnie go wykonał Rosolek. Elblążanie walczyli jednak do końca ambitnie i za to należy im się pochwała. W 87 minucie z ponad 20 metrów strzelał Augusto, piłka odbiła się od defensora Legii, dopadł do niej Łukasz Makarski i z blisko skierował do siatki. Gospodarze mogli ten mecz także i wygrać. W 90 minucie Sionkowski z 5 metrów strzelił nad bramką. Kolejne spotkanie Concordia

rozegra w sobotę na wyjeździe w Łowiczu z tamtejszym Pelikanem.

PELIKAN JEDNAK FAWORYTEM

Drużyna z województwa łódzkiego od kilku sezonów całkiem dobrze spisuje się w rozgrywkach trzecioligowych. Nie inaczej jest w tym sezonie. Rywal elblążan zdołobkiem 41 punktów jest na wysokim czwartym miejscu w tabeli i do lidera Pogoni Grodzisk Mazowiecki traci zaledwie 6 punktów. Rywal Concordii w minionej kolejce pokonał na wyjeździe Broń Radom 1:0 i było to 12. zwycięstwo Pelikana w tym

sezonie. Zespół w szczególności dobrze spisuje się przed własną publicznością, gdzie wywalczył 26 punktów, ponosząc tylko jedną porażkę z GKS Bełchatów 0:1. Jak już wskazują same te wyniki, gospodarze są zdecydowanym faworytem w meczu z Concordią. Dla elblążan, którzy znaleźli się w strefie spadkowej, każdy wywalczony punkt będzie sukcesem. Czy stać Concordię na wywalczenie korzystnego dla siebie wyniku? Wszystko zależy od nich samych. Jeśli zagrają z pełnym zaangażowaniem, dobrze, skutecznie i nie będą popełniać błędów w defensy-

wie, to niespodzianka może stać się faktem.

• **Wyniki 22. kolejki spotkań:**
Lechia Tomaszów Mazowiecki — Victoria Sulejów 3:2, ŁKS Łomża — Warta Sieradz 2:0, Pogoń Grodzisk Mazowiecki — GKS Wiekielec 5:0, Unia Skierniewice — Legionovia Legionowo 0:0, Pilica Białobrzegi — Jagiellonia II Białystok 1:2, Świt Nowy Dwór Mazowiecki — GKS Bełchatów 0:2, Mławianka Mława — Olimpia Zambrów 0:1, Broń Radom — Pelikan Łowicz 0:1.

PO 22 KOLEJKACH

1. Pogoń	47	58:21
2. Legia II	45	50:22
3. GKS B	41	42:27
4. Pelikan	41	32:16
5. Lechia	36	36:34
6. Świt	35	41:30
7. Unia	34	40:29
8. Broń	33	26:25
9. Victoria	30	27:29
10. Jagiellonia	27	32:33
11. GKS W	27	25:32
12. Olimpia	26	29:30
13. Mławianka	24	28:34
14. Warta	21	25:37
15. ŁKS	20	24:40

16. Concordia	20	27:50
17. Pilica	18	23:53
18. Legionovia	17	22:45

JERZY KUCZYŃSKI

TO BYŁO WAŻNE ZWYCIĘSTWO

ORLEN SUPERLIGA PIŁKAREK RĘCZNYCH \\ Dobiegła końca I runda rozgrywek w grupie spadkowej. Start Elbląg przerwał w końcu złą passę i na wyjeździe w Łańcucie pokonał Galiczanek Łwów 30:24. To wygrana zapewniła elblążankom byt na przyszły sezon w tej lidze.

• **Galiczanka Łwów — Start Elbląg 24:30 (15:12)**

START: Ciągła, Pentek — Bancilon 2, Dworniczuk 2, Owczarek 1, Stefańska, Wiśniewska, Weber 4, Kuźmińska, Głębocka 3, Grabińska 4, Pahrabitskaya 4, Costa Pereira 1, Stapurewicz 5, Tarczyluk 1, Macedo 3, kary: 18 min.

Najwięcej dla Galiczanki: Laktosh 6, Harys 9, Kozak 5, kary: 12 min.

Mecz w Łańcucie z Galiczanek dla elblążanek był z cyklu za „sześć” punktów. Tylko wygrana wchodziła wrachubę. Przed tym pojedynkiem oba te zespoły, grając w grupie spadkowej, nie potrafiły wygrać żadnego z dwóch rozegranych już spotkań. Stawka meczu więc była duża. Po-

czątek zaczął się po myśli Startu, gdyż wynik meczu otworzyła Weronika Weber. Po 10 minutach wyrównanej gry był remis 4:4. Od tego momentu podopieczne trenera Romana Monta jakby złapały wiatr w plecy i grając skutecznie w ataku, zdobyły cztery gole z rzędu i w 16 minucie wyszły na prowadzenie 8:4. Zdobywczyniami tych goli były: Bancilon, Paulina Stapurewicz, Klaudia Grabińska i Tatsiana Pahrabitskaya. Galiczanki jednak nie spuszczały z tonu i dały do zmiany wyniku, i to im się udało. W 23 minucie doprowadziły do remisu 9:9. Na dwie minuty przed końcem pierwszej odsłony spotkania to one wygrywały 13:12, a mógł być remis, gdyby Weber

foto: Ryszard Biel, zdjęcie ilustracyjne

wykorzystała rzut karny. Kolejne dwa gole dorzuciły gospodynie i na przerwę schodziły, prowadząc 15:12. Po przerwie elblążanki, nie mając nic do stracenia, zaczęły w końcu punktować. W 34 minucie to one wyszły na prowadzenie 16:15. Pięć minut później po trzech golach z rzędu Stapurewicz powiększyła

swoją przewagę do trzech goli (19:16). Dobrze w tym czasie funkcjonowała gra w defensywie, więc i z szybkim atakiem nie było problemu, tym bardziej że lwowianki z minuty na minutę traciły siły. W 58 minucie Start wygrywał już 29:22 i właściwie było to już po meczu. Ostatecznie wygrały 30:24. Zdobyły

bardzo ważne trzy punkty i z podniesionymi głowami opuszczały Łańcut. Teraz z uwagi na występ reprezentacji Polski w dwumeczu eliminacyjnym do ME z Kosowem w rozgrywkach nastąpi przerwa do 20 kwietnia. W tym dniu Start w walce o ligowe punkty zmierzy się na wyjeździe z Handballem JKS Jarosław. W drugim spotkaniu Szczypiorno Kalisz przegrało z Handballem JKS Jarosław 26:33 (13:13).

W grupie mistrzowskiej zanotowano wyniki:

Fun Floor Lublin — Młyny Stośław Koszalin 35:23 (22:11), KPR Kobierzyc — Piotrcovia Piotrków Tryb. 27:29 (16:14), Urbis Gniezno — Zagłębie Lubin 25:34 (12:17)

GRUPA MISTRZOWSKA

1. Zagłębie	61	689:475
2. FunFloor	52	625:493
3. KPR	47	607:561
4. Urbis	37	566:576
5. Piotrcovia	24	569:607
6. Koszalin	23	535:558

GRUPA SPADKOWA

7. Start	23	563:634
8. Handball	21	492:534
9. Energa	15	525:645
10. Galiczanka	12	526:648

Najlepsze snajperki Superligi

1. Daria Michalak (Zagłębie) — 112 bramek
2. Malwina Hartman (Urbis) — 110
3. Weronika Weber (Start) — 107
4. Magda Balsam (FunFloor) — 104
5. Anna Mączka (Koszalin) — 103

JERZY KUCZYŃSKI

JUNIORKI ENERGI TRUSO BEZ AWANSU

PIŁKA RĘCZNA\\ W Elblągu w hali MOS przy ul. Kościuszki odbywał się jeden z ośmiu turniejów, 1/16 finału mistrzostw Polski juniorek młodszych. Występująca w tych zmaganiach drużyna elbląska Energa Truso zajęła trzecie miejsce i nie zakwalifikowała się do dalszych gier.

W Elblągu odwa pre-miowane miejsca, dające awans do kolejnej rundy mistrzostw Polski juniorek młodszych rywalizowały cztery drużyny: Varsovia Warszawa, Szczypiorniak Ustka, Vambresia Wąbrzeźno oraz Energa Truso Elbląg. Rozegrano sześć spotkań. O tym, kto wywalczy awans, zadecydował ostatni niedzielny dzień turnieju. Niestety, blisko tego awansu były elblążanki, ale w decydującym pojedynku uległy, po bardzo zaciętej walce drużynie z Ustki. A jak grały podopieczne Marty Czapli?

• **Energa Truso Elbląg — Varsovia Warszawa 24:27 (6:14)**

Początek spotkania dla gospodyń rozpoczął się fatalnie. Po kilku minutach gry przegrywały 1:4. W kolejnych minutach gra już była wyrównana i drużyna stołeczna prowadziła zaledwie różnicą jednej bramki 7:6. Jednak lepiej grająca Varsovia potrafiła się zmobilizować i już do przerwy wygrywała dość wysoko. Po przerwie górą nadal były przyjezdne. W 40 minucie prowadziły już 20:10. Pewna swego Varsovia spuściła nieco z tomu. Wykorzystała to elblążanki, zaczęły odra-biać straty i w 37 minucie przegrywały 23:25. Mimo ambitnej gry gospodyń Var-sowia nie wypuściła zwycię-stwa z rąk.

foto: Ryszard Biel, zdjęcie ilustracyjne

• **Energa Truso Elbląg — Vambresia Wąbrzeźno 37:23 (18:11)**

To był wyrównany pojedy-nek tylko do 10 minut (6:6).

Od tego momentu na boisku rządziły już tylko miejscowe, które do przerwy prowadziły 18:11. Po przerwie cały czas pojedynek przebiegał pod dyktando elblążanek, które

niezagrożone ani na mo-ment, zwycięstwo dowiozły do końca.

• **Energa Truso Elbląg — Szczypiorniak Ustka 26:29 (17:19)**

Elblążanki zdawały sobie sprawę, że tylko zwycię-stwo da im awans do 1/8 finału MP. Od początku walczyły jak równy z równym, o czym świadczy wy-nik 26:26, na trzy minuty przed końcem. Im bliżej było końca, tym większa była nerwowość w zespole elbląskim. Wówczas przyda-rzyły im się błędy w ataku; wykorzystały to rywalki, rzuciły trzy gole z rzędu i to one po meczu padły sobie w objęcia.

• **Pozostałe wyniki:**
Szczypiorniak — Vambresia 34:21, Varsovia — Szczy-piorniak 23:22, Vambresia — Varsovia 12:14

TABELA

1. Varsovia	9	64:58
2. Ustka	6	83:70
3. Truso	7	87:79
4. Vambresia	0	56:85

Energa Truso grało w składzie:
Dawidowicz, Diduch — Jurek (16 bramek), Jankowska (19), Ziemińska (10), Kwiatkowska (17), Szulc (8), Golon (5), Fudal (2), Kolasa (5), Ratajczyk (5), Barczewska, Tomaszewska, Biernat.
JERZY KUCZYŃSKI

REMIS UCIEKŁ W OSTATNIEJ CHWILI

IV LIGA PIŁKI NOŻNEJ\\ Dość pechowo przegrali swój mecz piłkarze Olimpii II Elbląg z Constractem Lubawa. Przy remisie 2:2 w doliczonym czasie gry stracili gola w ostatniej akcji meczu, który dał zwycięstwo gospodarzom.

• **Constract Lubawa — Olimpia II Elbląg 3:2 (2:0)**
1:0 — Madej (32), 2:0 — Stom-ski (42), 2:1 — Stefaniak (68), 2:2 — Rychter (80), 3:2 — Ry-kaczewski (90+5)
OLIMPIA II: Olbryś — Łaszak, Kasprzykowski, Łąpieś (80 Strózewski), Etmański (46 Rychter), Ruciński (75 Dzierz-kiewicz), Piróg, Tobojka (70 Furmański), Kryński, Stefa-niak, Dziurdzia (85 Łoś)

Elblążanie, zasileni Mar-celem Stefaniakiem z pierwszego zespołu se-niorów, przed meczem byli zdecydowanym faworytem.

Nad swoim rywalem, któ-ry walczy przed spadkiem, mieli 23 pkt przewagi. Po-jedynek, który rozegrany zo-stał w Grabowie, w pierwszej części przebiegał pod dyktan-do Constractu. W tym czasie gospodarze wygrywali 2:0. Pierwszą bramkę miejscowi zdobyli ze strzału Madeja nie bez winy defensywy elblą-skiej. Rezultat ten poprawił Słomski, kończąc zespółową akcję strzałem z pola karne-go. Po przerwie elblążanie ruszyli do ataków i to oni prowadzili grę. W 68 mi-nucie przed polem karnym bramkarz gospodarzy sfau-

foto: p.kabaw.com

lował Stefaniaka, za co ujrzał czerwony kartonik. Za chwilę sam poszkodowany strzelił z 17 metrów do siatki, zdo-bywając kontaktowego gola. Olimpia była w natarciu i w 80 minucie ze strzału Ada-ma Rychtera doprowadziła

do remisu. Kiedy mecz w 5 minucie doliczonego czasu gry zbliżał się do końca, luba-wianie przeprowadzili ostat-nią akcję ofensywną. Piłka po strzale Rykaczewskiego od-biła się od obrońcy gości i po rykoszecie wpadła do siatki.

To było bardzo szczęśliwe zwycięstwo Constractu. Ko-lejny mecz Olimpia II roze-gra w sobotę u siebie o godz. 13 z Granicą Kętrzyn.

• **Pozostałe wyniki 18. kolejki:** Granica Kętrzyn — DKS Dobrze Miasto 0:1 (0:1), Mamry Giżycko — Znicz Biała Piska 1:5 (0:1), Mazur Etk — Motor Lubawa 2:2 (2:1), Olimpia Olsztynek — Jeziorak Iława 0:4 (0:2), Polonia Lidz-bark Warmiński — Rominta Gołdap 8:0 (3:0), Tęcza Bisku-piec — Polonia Iłowo 2:1 (1:00, Stomil II Olsztyn — Mrągowia Mrągowo 1:5 (1:1)

PO 18 KOLEJKACH

1. Polonia LW	42	57:15
2. Znicz	40	44:23
3. Mrągowia	36	42:26
4. Granica	35	36:17
5. Rominta	35	31:22
6. Olimpia E	32	30:19
7. Tęcza	31	30:23
8. DKS	31	32:26
9. Mamry	24	32:40
10. Motor	19	19:24
11. Jeziorak	18	24:36
12. Olimpia O	18	23:36
13. Mazur	17	27:26
14. Constract	12	24:55
15. Stomil II	8	20:50
16. Polonia Ił	7	19:52

JERZY KUCZYŃSKI

SPRINTEM

• **KICKBOXING**
DURMA Z BRĄZOWYM MEDALEM PŚ
W dniach 20-24 marca we Wło-szech odbył się Puchar Świata, w którym wystąpił reprezentu-jący barwy narodowe naszego kraju Adrian Durma (Silvant Ka-jak Elbląg). Elbląski zawodnik walczył w formule Kick-Light w wadze do 79 kg i wywalczył brązowy medal. W kwietniu Durma weźmie udział w Pu-charze Służb Mundurowych i Wojska Polskiego. Wystartuje także w mistrzostwach Polski.

• **JUDO**
SIELSKI NA PODIUM
W Opolu odbyły się mistrzo-stwa Polski juniorów. Z bardzo dobrej strony pokazał się Jakub Sielski (Tomita Elbląg). Elblążanin w turnieju stoczył trzy walki. Pokonał Janusa (Judo Jaćwing Filipów) i uległ Sikorskiemu (Błękitni Tarnów). Natomiast w repasażu o brązowy medal pokonał Krystiana Ziółkow-skiego (Ostrowia Ostrów Św.).

• **SPORTOWE NAGRODY PREZYDENTA**
W minionym tygodniu w Ratu-szu Staromiejskim w Elblągu prezydent miasta Witold Wróblewski miał zaszczyt po raz ostatni wręczać nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów oraz działaczy za dobre wyniki w 2023 roku. W sumie nagrodzonych i wy-różnionych zostało blisko 60 osób. — To imponująca liczba, która najlepiej świadczy o tym, że praca, którą wykonujecie podczas codziennych trenin-

gów, przynosi efekty w postaci medalowych startów na najważniejszych zawodach w kraju i za granicą — mówił do wyróżnionych prezydent i dodał: — Wasze sukcesy promują Elbląg w kraju i poza jego granicami. Wśród wyróżnionych trenerów znaleźli się między innymi: Marta i Grzegorz Czapla (Truso Elbląg, piłka ręczna), Grzegorz Rajkowski (LUKS Meyer Elbląg, podnoszenie ciężarów), Ry-szard Białkowski (UKS Viking Elbląg, tyżniarstwo szybkie),

Ireneusz Borowiecki (KS Orzeł Elbląg, short-track). Nagrodzonych zostało ponad 40 zawodniczek i zawodników z 19 klubów sportowych El-bląga, a także dwóch działaczy i jeden klub.

• **PIŁKA NOŻNA**
ĆWIERĆFINAŁ WPP ROZŁOSOWANY
W środę w siedzibie W-MZPN od-było się losowanie par 1/4 finału Bank Spółdzielczy w Szczytnie Wojewódzkiego Pucharu Polski 2023/2024. W tej fazie rozgry-

wek dojdzie do najciekawszego spotkania w Elblągu. Triumfator poprzedniego sezonu Concor-dia podejmuje III-ligowy GKS Wikielec. Mecz ten rozegrany zostanie 17 kwietnia (środa). Jeśli elblążanie wygrają ten pojedynek, to w półfinale zmierzą się ze zwycięzcą pary Start Nidzica — Pisa Barczewo. W pozostałych spotkaniach ćwierćfinałowych zagrają: Znicz Biała Piska — Polonia Lidzbark Warmiński, Constract Lubawa — Tęcza Biskupiec.

JERZY KUCZYŃSKI

MAGAZYN TURYSTYCZNY

Świat

Polska

Warmia & Mazury

DLA MIŁOŚNIKÓW PODRÓŻY

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych,
salonach Empik oraz na stacjach Orlen, dworcach i lotniskach

PIĄTEK | 29 | 03 | 2024 |

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

BIZNES

WARMII I MAZUR

PRACODAWCY

PRACODAWCA,
KTÓRY CHCE PODNIEŚĆ
KWALIFIKACJE
ZAWODOWE SWOICH
PRACOWNIKÓW,
MOŻE SKORZYSTAĆ
Z POMOCY KRAJOWEGO
FUNDUSZU
SZKOLENIOWEGO
- MÓWI BOŻENA
PIĄTEK, DYREKTOR
WOJEWÓDZKIEGO
URZĘDU PRACY
W OLSZTYNIE.
URZĄD OTRZYMAŁ
W MARCU TYTUŁ
MARKI WARMII
I MAZUR 2024 ROKU.

///czytaj na str. 4

277230TBR-C-K

CHWILE PRZYJEMNOŚCI W INNEJ RZECZYWISTOŚCI

Wyobraź sobie idealny wypoczynek nad jeziorem... Spacerować po lesie lub przejechać na rowerze po urokliwych trasach oraz bliskość piaszczystych plaż. A gdyby tak otulić się ciepłem hotelowych wnętrz, oddać się chwilom relaksu w strefie Wellness&SPA lub skorzystać z uroków pobliskiej starówki Olsztyna. Mamy tu mnóstwo możliwości! Sam decydujesz, jak wypoczywasz.

W HOTELU:

- 96 klimatyzowanych pokoi typu: standard, superior i apartament
- Strefa Wellness&SPA z saunami oraz łaźnią solankową
- Sale bankietowe oraz konferencyjne
- Restauracja KOYA z tarasem oferująca piękny widok na jezioro z menu kuchni Warmińskiej z autorskimi przepisami Szefa Kuchni
- Piękny ogród z letnim barbecue
- Duży, monitorowany parking bezpośrednio przy hotelu

W SĄSIĘDZTWIE HOTELU:

- Piaszczysta plaża
- Promenada prowadząca wzdłuż urokliwego jeziora Ukiel
- Wypożyczalnia sprzętu sportowego
- Boiska do gry w siatkówkę, piłkę nożną lub koszykówkę
- Leśne trasy spacerowe i rowerowe
- Skatepark i wakeboarding

ATRAKCJE OLSZTYNA:

- Klimatyczne Stare Miasto
- Zamek Kapituły Warmińskiej
- Nowoczesne planetarium
- Koncerty i imprezy w ramach Olsztyńskiego Lata Artystycznego
- Nowoczesna filharmonia

NAJWIĘKSZE W OLSZTYNIE CENTRUM KONFERENCYJNE:

- klimatyzowane, wielofunkcyjne sale o łącznej powierzchni 900 m²
- Naturalne oświetlenie, z możliwością zaciemnienia
- przestronne foyer
- Organizacja targów i dużych konferencji
- Możliwość organizacji wydarzenia nawet na 580 osób

KOYA RESTAURACJA

Omega Hotel sp. z o.o.
Ul. Sielska 4A
10-802 Olsztyn, Polska

Całodobowa recepcja | T: +48 89 522 05 00 | E: hotel@omegahotel.pl
Konferencje i szkolenia | T: +48 89 522 05 55 | E: marketing@omegahotel.pl
Wesela, komunie, imprezy okolicznościowe | T: +48 89 522 05 43 | E: marketing@omegahotel.pl

36424otbr-a-K

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

PARTNER MERYTORYCZNY

GLOBALIZACJA A RYNEK PRACY W UE

TO WAŻNE DLA KAŻDEJ OSOBY AKTYWNEJ NA RYNKU PRACY: UE ZAMIERZA SKORZYSTAĆ Z GLOBALIZACJI, JEDNOCZEŚNIE ZWALCZAJĄC JEJ NEGATYWNY WPŁYW NA ZATRUDNIENIE. BO GLOBALIZACJA STWARZA MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA, ALE MOŻE RÓWNIEŻ POWODOWAĆ UTRATĘ MIEJSC PRACY.

Zarządzanie globalizacją w celu jak najlepszego jej wykorzystania jest dla Unii Europejskiej priorytetem — podobnie jak starania o stworzenie Europy bardziej socjalną, która pomaga zwolnionym pracownikom w znalezieniu nowej pracy.

Możliwości pracy w Europie

Liczba miejsc pracy wspieranych bezpośrednio lub pośrednio przez eksport z UE poza Unię stale rośnie. Liczba miejsc pracy wzrosła z 21,7 mln w 2000 r. do 38 mln w 2019 r. Jedno na 5 miejsc pracy w UE zależy od eksportu. Możliwości zatrudnienia nie ograniczają się jednak do firm eksportujących. Obejmują one również firmy dostarczające im towary i usługi.

Na przykład w Niemczech eksport do krajów spoza UE zapewnia 7,7 miliona miejsc pracy. Dzięki jednolitemu rynkowi UE dodatkowe 1,2 miliona niemieckich miejsc pracy zależy od eksportu z innych krajów UE do krajów spoza UE. W sumie 20 proc.

miejsc pracy w Niemczech opiera się na eksporcie z UE.

Udział wysoko wykwalifikowanych pracowników na stanowiskach związanych z eksportem rośnie, a zawody związane z eksportem są średnio o 12 proc. lepiej opłacane niż inne zawody.

Negatywny wpływ globalizacji na zatrudnienie

Globalizacja prowadzi do zwiększonej konkurencji między firmami, co może skutkować zamknięciem przedsiębiorstw, przenoszeniem ich poza granice kraju i utratą miejsc pracy. Najbardziej wrażliwe sektory UE charakteryzują się przewagą zawodów wymagających niskich kwalifikacji — to przemysł włókienniczy, odzieżowy, obuwniczy i skórzany, metali podstawowych i wyrobów metalowych gotowych oraz przemysł wytwórczy.

Produkcja jest sektorem najbardziej narażonym na offshoring ze względu na konkurencję ze strony krajów o niskich płacach. Pande-

mia covid-19 pokazała potrzebę przeniesienia produkcji krytycznych sektorów i produktów, takich jak leki, z powrotem do Europy. Obecnie trendy w offshoringu zmieniają się i obecnie zdarza się to częściej w krajach Europy Wschodniej niż w zachodnich państwach członkowskich. Kraje docelowe znajdują się w Afryce Północnej i Azji.

Chociaż ogólne wyniki liberalizacji handlu międzynarodowego są pozytywne, niektóre sektory mocno ucierpiały, a długość okresu dostosowawczego potrzebnego pracownikom do przeniesienia się do innych sektorów może osłabić początkowe korzyści.

Fundusz Globalizacyjny: większa pomoc po zwolnieniu

Aby ograniczyć negatywny wpływ globalizacji i zmniejszyć bezrobocie, UE stworzyła w 2006 roku Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji. Jego celem jest udzielanie wsparcia zwalnianym pracownikom, którzy

stracili pracę w wyniku globalizacji. Ten nadzwyczajny fundusz solidarności współfinansuje politykę pracy w celu ponownego zatrudnienia pracowników lub tworzenia przedsiębiorstw. Dofinansowane projekty obejmują edukację i szkolenia, doradztwo zawodowe, a także pomoc w poszukiwaniu pracy, mentoring i tworzenie firm.

W 2009 r. fundusz został rozszerzony, aby pokryć utratę miejsc pracy w wyniku poważnych zmian strukturalnych wywołanych kryzysem gospodarczym i finansowym. W kwietniu 2021 r. posłowie do PE zgodzili się na aktualizację przepisów, aby fundusz mógł zostać wykorzystany do pomocy większej liczbie europejskich pracowników.

Z funduszu można skorzystać, gdy jedno przedsiębiorstwo i jego dostawcy zwolnili ponad 200 pracowników, lub gdy duża liczba pracowników traci pracę w określonym sektorze w jednym lub kilku sąsiednich regionach. Można też ubiegać się o jednora-

zową inwestycję w wysokości 22 tys. euro na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej lub przejęcia pracowników. Dzięki funduszowi można też skorzystać ze środków specjalnych, takich jak zasilek opiekuńczy dla opiekunów dziecka, z którego mogą korzystać podczas odbywania szkolenia lub poszukiwania pracy.

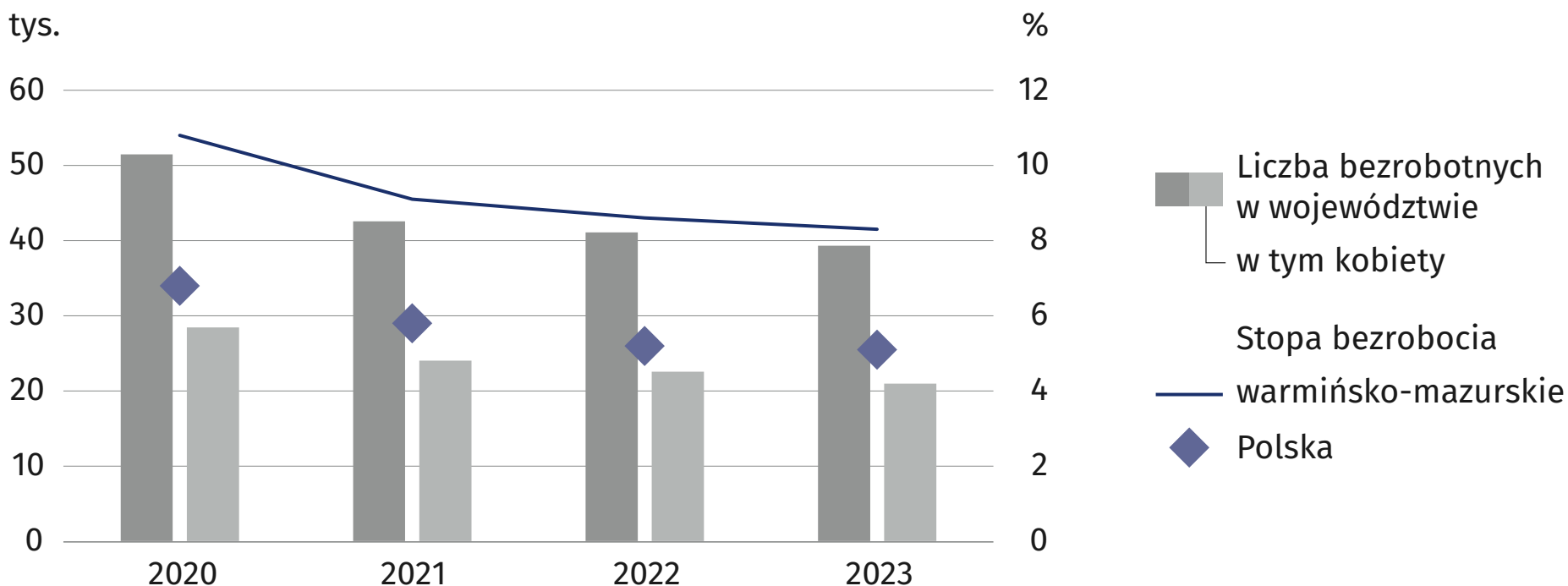
Od 2007 r. fundusz wydał 687,7 mln euro na pomoc około 170 000 zwolnionych pracowników. Na przykład fundusz wydał 1,2 mln euro na pomoc 303 zwolnionym pracownikom w Hiszpanii i 1,9 mln euro na 559 pracowników w Belgii. Wśród polskich firm z funduszu skorzystały m.in. poznańskie Zakłady Cegielskiego i Fiat Auto Poland.

Oprac. mmb

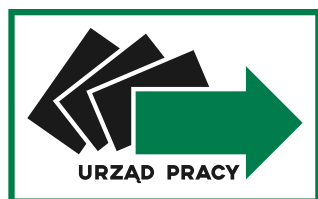
EUROPE DIRECT
Warmia i Mazury

Bezrobocie rejestrowane

W końcu grudnia 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 39,3 tys. osób i była niższa o 4,3% niż w grudniu 2022 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 8,3% i była niższa niż rok wcześniej.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

Krajowy
Fundusz
Szkoleniowy

KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY (KFS) FUNKCJONUJE JUŻ 10 LAT, ZAPOBIEGAJĄC UTRĄCIE PRACY Z POWODU BRAKU DOPASOWANIA KOMPETENCJI PRACOWNIKÓW I PRACODAWCÓW DO WYMAGAŃ DYNAMICZNIE ZMIENIAJĄCEJ SIĘ GOSPODARKI. OSTATNIE BADANIE „OCENY EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA UDZIELONEGO W 2022 ROKU ZE ŚRODKÓW KFS W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM” POKAZAŁO, IŻ PONAD 95% PRZEDSIĘBIORCÓW DOSTRZEGA POZYTYWNE ZMIANY W SWOJEJ FIRMIE, A 96% PRACODAWCÓW DEKLARUJE, IŻ W PRZYSZŁOŚCI PONOWNIE ZAWNIOSKUJE O ŚRODKI KFS.

Cieszy mnie duże zainteresowanie pracodawców, gdyż dzięki środkom z KFS mogą zwiększać inwestycje w najcenniejszy zasób w przedsiębiorstwie jakim są ludzie. Poniższe przykłady działań oraz ich rezultaty, pokazują, iż zyskuje na tym również firma oraz lokalny rynek pracy – mówi Bożena Piątek Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie.

Nazwa wnioskodawcy:

TEWES-BIS SP. Z O.O.

Urząd, który przyznał dofinansowanie: Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego
Rok dofinansowania: 2022

Pracodawca złożył wniosek na szkolenie 39 pracowników, w tym 11 osób zostało przeszkolonych z zakresu operatora suwnic, 20 osób zostało przeszkolonych w zakresie uprawnień do spawania metodą TIG 141 oraz 8 pracowników z zakresu automatyki przemysłowej. TEWES-BIS Sp. z o.o. specjalizuje się w produkcji maszyn i urządzeń oraz całych linii technologicznych dla przemysłu spożywczego – głównie mleczarskiego. Pracodawca wdrożył duży projekt dotyczący rozwoju nowych technologii w zakresie wykonywanej produkcji. W tym celu zostali przeszkoleni pracownicy, którzy nabyli odpowiednie uprawnienia. Zastosowanie nowych urządzeń wpłynęło na znaczne skrócenie czasu wykonywanych czynności oraz na poprawę bezpieczeństwa pracy. Ukończone szkolenia umożliwiły nabycie przez pracowników nowych umiejętności z zakresu pracy ze specjalistycznym oprogramowaniem firmy Siemens, używanym przy programowaniu procesów produkcyjnych przez pracowników.

celów przedsiębiorstwa, które dba o ich rozwój zawodowy. Pracownicy, którzy uzyskali możliwość szkolenia czują się wyróżnieni, co wpływa na ich motywację przy wykonywaniu zadań. Pozyskane środki z KFS przeznaczone zostały na kształcenie pracowników, zarówno kadry inżynierskiej, która stanowi bardzo ważne ogniwo w budowaniu potencjału pracowniczego i wizerunku firmy, jak również pracowników związanych z produkcją bezpośrednią, dla których rosną coraz bardziej wymagania posiadania bardzo wysokich kwalifikacji i umiejętności. Wszelkie szkolenia specjalistyczne, które finansowane były ze środków KFS mają na celu nabycie nowych umiejęt-

ności i kwalifikacji przez pracowników, co pozwala wyróżniać Spółkę na tle innych firm, sprostać konkurencji, uzyskać najlepszą jakość i z optymalnie dobraną technologią spełniać wymagania klientów.

Nazwa wnioskodawcy:

**DOMOWA AKADEMIA „SMYK”
MAGDALENA CHRZĄSZCZ**

Urząd, który przyznał dofinansowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Lidzbarku Warmińskim
Rok dofinansowania: 2023

Domowa Akademia „SMYK” Magdaleny Chrzęszcz w Ornie to przedszkole niepubliczne, które stawia na nieustanny

Podczas Kongresu Przyszłości Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie został nagrodzony Marką Warmii i Mazur. To specjalne statuetki Gazety Olsztyńskiej. Trafiają one do wyróżnionych przez redakcję firm i instytucji, które przyczyniają się do budowania pozytywnego wizerunku Warmii i Mazur, a tym samym działają na rzecz rozwoju naszego regionu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie został wyróżniony między innymi za efektywność wydatkowania środków Europejskiego Funduszu Społecznego, koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy, utworzenie i koordynowanie prężnie działającego od 17 lat warmińsko-mazurskiego partnerstwa lokalnego pn. „PAKT dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego”, w ramach którego co roku organizowany jest Warmińsko-Mazurski Tydzień Kariery oraz realizację innowacyjnego wydarzenia „Miasteczko zawodów i umiejętności – Warmia i Mazury 2023”. Warty statuetki jest również modelowa współpraca z powiatowymi urzędami pracy oraz aktywne uczestnictwo w sieci EURES.

Konkurencyjność przedsiębiorstw w nowoczesnej gospodarce wymusza stosowanie przez Spółkę nowych technologii, wdrażanie nowych rozwiązań technicznych i organizacyjnych. Zatrudnieni w Spółce pracownicy to najważniejsze ogniwo w osiągnięciu stawianych

Materiał partnerski 292240TBR-A

rozwój swych przedszkolaków, jak również obdarza swą opieką dzieci z problemami lub zaburzeniami. W związku z tym, wychodząc na przeciw tym wyzwaniom, Pani Magdalena Chrzęszcz, poprzez dofinansowanie w ramach KFS, postawiła na rozwój kompetencji cyfrowych swej kadry nauczycielskiej w zakresie wsparcia rozwoju dzieci za pomocą Integracji Sensorycznej. Wspomniana Integracja Sensoryczna ma na celu przede wszystkim wspieranie i stymulowanie naturalnego rozwoju dziecka – wychodząc tym samym naprzeciw oczekiwaniom ich rodziców. Pomocne w tych działaniach stało się również zakupione specjalne oprogramowanie o nazwie „MÓWIK”, które dzięki swej nowoczesności i innowacyjności wykorzystywane jest w komunikacji wspomagającej oraz terapii mowy u dzieci w wieku przedszkolnym.

W efekcie szkolenia 3 uczestnicy nabyli umiejętności dotyczące:

- prowadzenia zajęć z zakresu Integracji Sensorycznej z wykorzystaniem asortymentu przedszkola oraz nowych technologii;
- dobierania narzędzi cyfrowych do terapeutyzowania przedszkolaków;
- przekazywania informacji o swoich spostrzeżeniach rodzicom w sposób jasny i delikatny.

Nazwa wnioskodawcy:

SALON FRYZJERSKO-KOSMETYCZNY JULIA

Urząd, który przyznał dofinansowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Braniewie

Rok dofinansowania: 2023 oraz lata wcześniejsze

Salon Fryzjersko-Kosmetyczny Julia w Braniewie zawsze stawiał na innowacje i świeże podejście do branży. Tak o KFS wypowiada się Pani Julia, właścicielka salonu:

Od lat pragniemy nie tylko świadczyć usługi najwyższej jakości, ale także aktywnie przyczyniać się do rozwoju lokalnego rynku pracy poprzez innowacyjne podejście i edukację. Dzięki wsparciu KFS nasz salon mógł wprowadzić nowoczesne technologie i szkolenia, które nie tylko podniosły nasze kompetencje, ale także przyczyniły się do zwiększenia atrakcyjności oferty dla klientów oraz rozwinięcia lokalnej społeczności zawodowej. Dzięki wsparciu KFS mogliśmy wprowadzić do naszej oferty szereg nowoczesnych technologii i zabiegów kosmetycznych. Radiofrekwencja mikroigłowa, wodorowe oczyszczanie, mezoterapia igłowa, terapie kolagenowe oraz terapie egzosomami ASCE+ to tylko niektóre z nowości, które zagościły w naszym salonie.

Dzięki udziałowi w szkoleniach z KFS zdobyliśmy nie tylko wiedzę teoretyczną, ale również praktyczne umiejętności w obsłudze najnowszych technologii i urządzeń. Te innowacje nie tylko podniosły jakość naszych usług, ale także przyciągnęły nowych klientów, poszukujących nowatorskich rozwiązań w dziedzinie pielęgnacji i urody. Nasz zespół stale podnosi swoje kwalifikacje, aby sprostać oczekiwaniom klientów oraz utrzymać naszą pozycję lidera na lokalnym rynku kosmetycznym. Dzięki tym działaniom nasz salon nie tylko rozwija się dynamicznie,

co motywują nas do dalszego pozyskiwania wiedzy i udowadniania, że zdobywanie i przekazywanie wiedzy dalej ma sens.

Na podbudowie zdobytej wiedzy i doświadczenia powstał w 2021 roku sklep internetowy z kosmetykami profesjonalnych marek. Dzięki temu przedsięwzięciu nie tylko poszerzyliśmy naszą ofertę, ale również stworzyliśmy nowe miejsca pracy. Mamy nadzieję, że kolejne szkolenia dofinansowane dzięki KFS pozwolą nam na dalszy rozwój w tym kierunku.

Nazwa wnioskodawcy:

PRZEDSIĘBIORSTWO GASTRONOMICZNO-USŁUGOWE KATARZYNA KUŚTOWSKA

Urząd, który przyznał dofinansowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi

Rok dofinansowania: 2023 oraz lata wcześniejsze

Pani Katarzyna Kuśtowska jest właścicielem Restauracji

obsługi klienta a'la carte prezentacja, sugestywna sprzedaż”, „Systemy i programy komputerowe związane z prowadzeniem gastronomii”, „Podnoszenie umiejętności, praktyki, techniki wgotowaniu: kuchnia regionalna i rosyjska, fast food”, „Inteligentne przyrządzanie potraw - icookingsuite przy użyciu pieca konwekcyjno- parowego gazowego Rational Icombi Pro”, „Gotowanie ręczne, próżniowe sous vide przy użyciu pieca konwekcyjno- parowego gazowego Rational Icombi Pro”.

W ocenie pracodawcy środki KFS bardzo pozytywnie wpływają na sytuację firmy. Pracownicy, wskazani do udziału w szkoleniach, podwyższają swoją wiedzę, dzięki czemu restauracja mogła rozwinąć nowe kierunki działań, poszerzyć menu, zastosować nowe technologie poznane podczas szkoleń oraz stać się konkurencyjną na lokalnym i regionalnym rynku. Zdaniem pracodawcy „inwe-

ale także przyczynia się do podnoszenia standardów w branży kosmetycznej w naszym regionie.

Jako nauczyciel zawodu, każdego roku kształcę kilkoro uczniów, którzy są przygotowani do podjęcia samodzielnej pracy na rynku. Współpracujemy także z lokalnymi szkołami i instytucjami edukacyjnymi, organizując zajęcia dla uczniów zainteresowanych branżą fryzjersko-kosmetyczną. Nasze staże i praktyki dają młodym ludziom możliwość zdobycia praktycznych umiejętności i doświadczenia zawodowego, co może stanowić cenną podstawę dla ich przyszłej kariery. Współpracujemy również ze studentami wyższych szkół kosmetycznych w Gdańsku, oferując praktyki zawodowe oraz możliwość zdobycia cennego doświadczenia w naszym salonie.

Wiele z nich dziś prowadzi własne działalności gospodarcze,

„Matrioszka” znajdującej się w Gołdapi. Restauracja została wybudowana w 2011 roku dzięki wsparciu środków z Unii Europejskiej. Jest to miejsce, które zaprasza w niezapomnianą podróż kulinarną do serca kuchni kresowej. Menu to oaza smaków, gdzie tradycja spotyka się z nowoczesnością, tworząc wyjątkową atmosferę. Lokal opowiada o historii nie tylko smakiem ale stylem, wpływając na kulturę polskiej i wschodniej są odczuwalne na każdym kroku. Przedsiębiorstwo-Gastronomiczno-Usługowe Katarzyna Kuśtowska w Gołdapi skorzystało ze środków KFS już w pierwszym roku jego funkcjonowania. W latach 2014-2023 pracodawca oraz jego pracownicy uczestniczyli łącznie w ponad 13 szkoleniach o różnej tematyce, m.in. „Profesjonalny catering”, „Organizacja i zasady

stycja w wiedzę teoretyczną oraz praktyczną odwiedzając się bardzo wysoką jakością świadczonych usług, a co za tym idzie zwiększeniem ilości klientów i dochodów przedsiębiorstwa”.

Przedsiębiorstwo zostało dostrzeżone w regionie i wyróżnione m.in.:

- w 2013 r. nominacją w konkursie „Patent na projekt” za projekt: Budowa Nowoczesnego Budynku Restauracyjnego „Matrioszka” w Gołdapi,
- w 2015 r. w Konkursie Najlepszy Produkt i Usługa Warmii i Mazur wyróżnieniem II stopnia w kategorii usług gastronomicznych,
- w 2023 r. i 2016 r. tytułem „Mistrza Kartaczy” w Regionalnym Festiwalu Pogranicza Kartaczewo.

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

KOBIETY: KARIERY I UKRYTE BARIERY

WIELU DYREKTORÓW GENERALNYCH, DLA KTÓRYCH RÓŻNORODNOŚĆ PŁCI JEST PRIORYTETEM — POPRZECZ WYZNACZANIE ASPIRACYJNYCH CELÓW DOTYCZĄCYCH ODSETKA KOBIET NA STANOWISKACH KIEROWNICZYCH, NALEGANIE NA ZRÓŻNICOWANĄ LISTĘ KANDYDATÓW NA STANOWISKA KIEROWNICZE ORAZ OPRACOWYWANIE PROGRAMÓW MENTORSKICH I SZKOLENIOWYCH — PRZEŻYWA FRUSTRACJĘ. ONI I ICH FIRMY POŚWIECAJĄ CZAS, PIENIĄDZE I DOBRE INTENCJE NA WYSIŁKI MAJĄCE NA CELU ZBUDOWANIE SOLIDNIEJSZEGO RUROCIĄGU KOBIET ZDOLNYCH DO AWANSU, A POTEM... NIEWIELE SIĘ DZIEJE.

Problem polega na tym, że kobiety wciąż zbyt często nie uwzględniają kruchego procesu dochodzenia do postrzegania siebie i bycia postrzeganymi przez innych jako lidera. Bycie liderem to znacznie więcej niż tylko objęcie roli przywódczej, zdobycie nowych umiejętności i dostosowanie własnego stylu do wymagań tej roli. Wiąże się to z fundamentalną zmianą tożsamości. Tymczasem korporacje nieumyślnie podważają ten proces, doradzając kobietom, aby aktywnie starały się o role przywódcze — nie odnosząc się jednocześnie do polityk i praktyk, które komunikują rozbieżność między sposobem postrzegania kobiet a cechami i doświadczeniami, które ludzie zwykle kojarzą z liderami.

Znaczna część badań pokazuje, że w przypadku kobiet subtelne uprzedzenia związane z płcią, które utrzymują się w organizacjach i społeczeństwie, zakłócają cykl uczenia się będący podstawą stawania się liderem. Badanie to wskazuje również na pewne kroki, które firmy mogą podjąć, aby naprawić tę sytuację. Nie wystarczy zidentyfikować i zaszczerpić „właściwe” umiejętności i kompetencje, jakby w próżni społecznej. Kontekst musi wspierać motywację kobiety do przewodzenia, a także zwiększać prawdopodobieństwo, że inni docenią jej wysiłki i będą do nich zachęcać — nawet jeśli nie wygląda lub nie zachowuje się jak obecne pokolenie kadry kierowniczej wyższego szczebla.

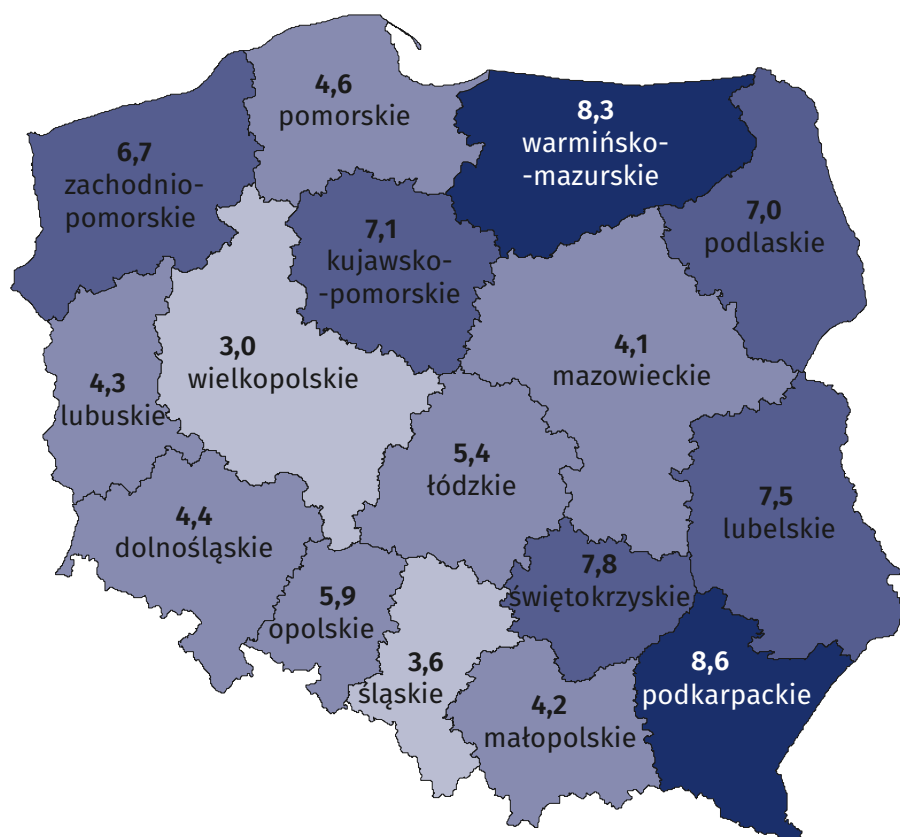

Tradycyjne programy kształcenia wysokiego potencjału, mentoringu i edukacji przywództwa są konieczne, ale niewystarczające. Badania, nauczanie i doradztwo ujawniają trzy dodatkowe działania, które firmy mogą podjąć, aby zwiększyć szanse kobiet na zyskanie poczucia siebie jako liderki, na bycie uznane za takie i na ostateczny sukces.

Zostać liderką

Ludzie stają się liderami poprzez internalizację tożsamości przywódczej i rozwijanie poczucia celu. Kobieta potwierdza przywództwo swoje podejmując celowe działania — na przykład zwołując spotkanie w celu ożywienia uspionego projektu. Inni potwierdzają lub opierają się

Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.

Na koniec grudnia 2023 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 8,3% i była jedną z najwyższych w kraju.

Najwyższą stopę odnotowano w województwie podkarpackim, najniższą w wielkopolskim.

W porównaniu z 2022 r. stopa bezrobocia w województwie, podobnie jak w kraju, zmniejszyła się.

W %

8,1 – 8,6

6,1 – 8,0

4,1 – 6,0

3,0 – 4,0

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

PARTNER MERYTORYCZNY

temu działaniu, zachęcając lub zniechęcając do kolejnych działań. Interakcje te kształtują poczucie własnej wartości kobiety jako lidera i komunikują, jak inni postrzegają jej kompetencje do tej roli.

W miarę wzrostu zdolności przywódczych kobiety i poszerzania się możliwości ich wykazania, coraz większe staje się prawdopodobieństwo otrzymania prestiżowych, wymagających zadań i innych wyróżnień organizacyjnych. Taka afirmacja daje jej siłę do wyjścia ze strefy komfortu i eksperymentowania z nieznanymi zachowaniami i nowymi sposobami sprawowania przywództwa. Brak afirmacji zmniejsza jednak pewność siebie i zniechęca do poszukiwania możliwości rozwoju i eksperymentowania. Tożsamość przywódcza, która zaczyna się jako próba, peryferyjny aspekt siebie, ostatecznie zanika wraz z możliwościami rozwoju dzięki nowym zadaniom i prawdziwym osiągnięciom.

Skuteczne liderki rozwijają poczucie celu, dążąc do celów zgodnych z ich osobistymi wartościami i sprzyjających dobru zbiorowemu. Pozwala im to spojrzeć poza status quo na to, co jest możliwe, i daje im przekonujący powód do podjęcia działań pomimo osobistych obaw i niepewności. Takie liderki są postrzegane jako autentyczne i godne zaufania, ponieważ są gotowe podejmować ryzyko w służbie wspólnych celów. Łącząc innych z większym celem, inspirować zaangażowanie, wzmacniają determinację i pomagają współpracownikom odnaleźć głębszy sens w ich pracy.

Włączenie przywództwa w swoją podstawową tożsamość stanowi szczególne wyzwanie dla kobiet, które muszą zdobyć wiarygodność w kulturze, w której panuje głęboki konflikt dotyczący tego, czy, kiedy i jak powinny sprawować władzę. Praktyki utożsamiające przywództwo z zachowaniami uważanymi za bardziej powszechne u mężczyzn sugerują, że kobiety po prostu nie nadają się na przywódczynię. Co więcej — ludzka tendencja do przyciągania ludzi takimi jak my prowadzi do wpływowości mężczyzn do sponsorowania i wspierania innych mężczyzn, gdy pojawiają się możliwości przywództwa. Potencjał przywódczy kobiet czasami objawia się w mniej konwencjonalny sposób — na przykład poprzez reagowanie na potrzeby klientów, zamiast odważne przedstawianie swojego punktu widzenia — i czasami potrzeba potężnych kobiet, aby rozpoznać ten potencjał. Ale potężnych kobiet jest mało.

Pomimo braku intencji dyskryminacyjnych, subtelne formy uprzedzeń ze względu na płeć w

miejsu pracy „drugiej generacji” mogą utrudniać rozwój tożsamości przywódczej całej populacji kobiet w firmie. Wynikająca z tego niedostateczna reprezentacja kobiet na najwyższych stanowiskach wzmacnia utrwalone przekonania, skłania mężczyzn do dążenia do przywództwa i je wspiera, a tym samym utrzymuje status quo.

Uprzedzenia? Wszystkim potrzebna jest edukacja

Ponad 25 lat temu psycholog społeczna Faye Crosby natknęła się na zaskakujące zjawisko: większość kobiet nie zdaje sobie sprawy, że osobiście padła ofiarą dyskryminacji ze względu na płeć i zaprzecza temu, nawet jeśli jest to obiektywnie prawdą i widzi, że kobiety na ogół tego doświadczają.

Wiele kobiet ciężko pracowało, by po prostu zostać docenioną za swoje umiejętności i talenty. Uprzedzenia związane z płcią w polityce i praktykach organizacyjnych może sugerować, że nie mają one mocy determinowania własnego sukcesu. Zapytane, co może powstrzymać kobiety od pracy w ich organizacjach, odpowiadają: „Rozglądałam się i widzę, że moi koledzy ponoszą odpowiedzialność za zyski i straty na stanowiskach kierowniczych. Po urodzeniu drugiego dziecka poradzono mi, abym przeszła na niższe stanowisko. Mówiono mi, że tak będzie łatwiej. Ale teraz zdaję sobie sprawę, że nie ma drogi powrotnej do tamtej ścieżki.”

„Moja firma ma najlepsze intencje, jeśli chodzi o kobiety. Wydaje się jednak, że za każdym razem, gdy pojawia się rola przywódcy,

kobiety nie są uwzględniane. Twierdzą, że po prostu nie mogą znaleźć kobiet z odpowiednimi umiejętnościami i doświadczeniem”.

Stwierdzenia te zaprzeczają poglądom, że uprzedzenia związane z płcią są nieobecne w życiu zawodowym tych kobiet. Stronniczość nie wymaga zamiaru wykluczenia. Nie musi też koniecznie powodować bezpośredniej, natychmiastowej szkody dla jakiegokolwiek osoby. Tworzy raczej kontekst — coś w rodzaju „czegoś w wodzie” — w którym kobietom nie udaje się prosperować ani osiągać pełnego potencjału. Poczucie mniejszej więzi ze swoimi kolegami, rady, by przyjąć rolę niższego personelu, by pogodzić karierę z rodziną, poczucie wykluczenia z rozważań na kluczowe stanowiska — wszystkie te sytuacje dotyczą struktury i praktyk, które stawiają kobiety w niekorzystnej sytuacji.

Bez zrozumienia uprzedzeń pozostają nam stereotypy wyjaśniające, dlaczego kobietom jako grupie nie udało się osiągnąć równości z mężczyznami: jeśli nie mogą osiągnąć szczytu, dzieje się tak dlatego, że „nie pytają”, są „zbyt miłe” lub po prostu „rezygnują”. Te przesłania mówią kobietom, którym udało się odnieść sukces, że są wyjątkami. Reszcie kobiet pozostaje poczucie, że niepowodzenia, których doświadczają — to ich wina, bo nie były wystarczająco agresywne i nie zaangażowały się w swoją pracę.

Kiedy kobiety dostrzegają subtelne i wszechobecne skutki uprzedzeń, czują się wzmocnione, a nie prześladowane. Mogą wtedy podjąć działania przeciw-

działające tym skutkom. Mogą ubiegać się o role przywódcze, jeśli mają kwalifikacje, ale zostały przeoczone. Mogą szukać sponsorów i innych osób, które będą ich wspierać i rozwijać w tych rolach. Mogą negocjować warunki pracy, które odpowiadają zarówno ich życiu, jak i wymaganiom wydajnościowym ich organizacji. Takie zrozumienie ułatwia kobietom rozwój.

Znaczenie celu przywództwa

W niedawnym wywiadzie udzielonym członkom korpusu prasowego pierwszej damy USA doświadczony reporter zauważył: „Historia nigdy nie jest taka, jak mówi pierwsza dama, choć byśmy tego chcieli. Historia zawsze dotyczy tego, jak wyglądała, kiedy to mówiła. Jill Biden twierdzi, że już z tym nie walczy; ona po prostu skupia się na wykonaniu swojej pracy”.

To, jak kobiety są postrzegane — jak się ubierają, jak mówią, ich „obecność kierownicza”, ich zdolność do „wypełnienia sali” i styl przywództwa — było przedmiotem wielu wysiłków, by jak najwięcej z nich dotarło na szczyt. Trenerzy głosu, konsultanci ds. wizerunku, instruktorzy wystąpień publicznych i eksperci ds. brandingu zauważają, że zapotrzebowanie na ich usługi rośnie. Założenie jest takie, że kobiety nie zostały skutecznie konkurować w męskim świecie — dlatego należy je uczyć umiejętności i stylu, które nabywają ich mężczy odpowiednicy.

By poradzić sobie z kompromisem między kompetencjami a sympatią — pozornym wyborem między byciem szanowanym a lubianym — kobiety uczą się bagatelizować kobiecość, łagodzić styl rzucania nacisków lub próbować znaleźć idealną równowagę między jednym i drugim. Jednak czas i energia poświęcone na zarządzanie tymi spostrzeżeniami mogą ostatecznie przynieść skutek samobójczy. Nadmierne inwestowanie we własny wizerunek zmniejsza zasoby emocjonalne i motywacyjne dostępne dla większych celów. Ludzie, którzy skupiają się na tym, jak postrzegają ich inni, są mniej pewni swoich celów, są mniej otwarci na uczenie się na błędach i mniej zdolni do samoregulacji.

Zafiksowanie na tym celu umożliwia kobietom przekierowanie ich uwagi na wspólne cele i rozważenie, kim muszą być i czego muszą się nauczyć, aby je osiągnąć. Zamiast definiować się w odniesieniu do stereotypów związanych z płcią — niezależnie od tego, czy odrzucają stereotypowo męskie podejścia, ponieważ czują się nieautentyczne, czy

odrzucają stereotypowo kobiece podejścia z obawy, że świadczą o niekompetencji — kobiety-liderki mogą skupić się na byciu w sposób, który sprzyja celom, które reprezentują.

Koncentrowanie się na celu może również skłonić kobiety do podejmowania działań kluczowych dla ich sukcesu, takich jak tworzenie sieci kontaktów. Kobiety rzadko kiedy nawiązują kontakty w sposób naturalny, dlatego muszą wykazywać się proaktywnością w rozwijaniu więzi; ale odkrywamy również, że wiele kobiet unika tworzenia sieci kontaktów, ponieważ postrzegają je jako nieautentyczne — jako rozwijanie relacji, które mają jedynie charakter transakcyjny i wydają się zbyt instrumentalne — lub dlatego, że przywodzą na myśl zajęcia, którymi nie są zainteresowane lub na które nie mają czasu ze względu na swoje obowiązki wykraczające poza pracę. Jednak gdy postrzegają to jako środek do osiągnięcia większego celu, takiego jak rozwój nowego biznesu w celu urzeczywistnienia ich wizji firmy — angażują się chętniej. Uczenie się, jak być skutecznym liderem, jest jak uczenie się jakiegokolwiek złożonej umiejętności: rzadko przychodzi naturalnie i zwykle wymaga dużo praktyki. Pomyślnie przejście na stanowiska kierownicze wyższego szczebla wiąże się z porzuceniem wcześniejszej skutecznej tożsamości zawodowej i opracowaniem nowej, bardziej dopasowanej. Jednak ludzie często mają ambiwalentne uczucia w związku z opuszczeniem wygodnej roli, w której się spisali, ponieważ oznacza to dążenie do niepewnego wyniku.

Uprzedzenia związane z płcią drugiego pokolenia mogą sprawić, że te zmiany będą dla kobiet większym wyzwaniem, a skupianie się wyłącznie na zdobywaniu nowych umiejętności nie wystarczy; uczeniu się musi towarzyszyć rosnące poczucie tożsamości lidera. Dlatego lepsze zrozumienie uprzedzeń drugiego pokolenia, bezpieczne przestrzenie dla rozwoju tożsamości przywódczej i zachęcanie kobiet do zakotwiczenia się w swoim celu przywództwa przyniosą lepsze rezultaty niż ścieżki, którymi obecnie podąża większość organizacji.

Magdalena Maria Bukowiecka
Korzystałam z materiałów
Harvard Business Review.

EUROPE DIRECT
Warmia i Mazury

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

CZEMPIONI BIZNESU

PODCZAS KONGRESU PRZYSZŁOŚCI PO RAZ PIERWSZY WRĘCZYLIŚMY STATUETKI - CZEMPIONI BIZNESU. SZEŚĆ NAGRÓD TRAFIŁO DO LAUREATÓW WYBRANYCH PRZEZ KAPITUŁĘ REDAKCJI „GAZETY OLSZTYŃSKIEJ”.

Czempioni Biznesu w kategorii Pracodawca 2023 Roku

**Laureaci - bank Citi
Handlowy oraz Citibank
Europe PLC.**

Grupa Citi zatrudnia ekspertów w wielu dziedzinach oraz umożliwia pracę ludziom rozpoczynającym swoją ścieżkę kariery pod okiem doświadczonych i kompetentnych profesjonalistów, dając szansę wszechstronnego rozwoju w atmosferze wzajemnego szacunku i wsparcia. To jeden z największych pracodawców Warmii i Mazur, który umożliwia rozwój mieszkańcom regionu, oferując bogatą ofertę stanowisk i ścieżki zawodowej.

Czempion Biznesu w kategorii Lider Eksportu 2023 Roku

**Laureat - Huta Stalowa
Wola S.A.**

W związku z dynamicznie rozwijającą się produkcją oraz sukcesywnym wzrostem dostaw na rynek krajowy oraz zagraniczny, m.in. armato-haubic „Krab” oraz podpisaniem wielu przełomowych umów handlowych, kapituła „Gazety Olsztyńskiej” postanowiła przyznać Hucie Stalowa Wola S.A. tytuł – Lidera Eksportu 2023 roku. To docenienie osiągnięć, jakie spółka zdobyła na światowej scenie, dostarczając produkty i usługi najwyższej klasy.

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

PARTNER MERYTORYCZNY

**Czempion Biznesu w kategorii Lider
Sektora Rolniczego 2023 Roku**

Laureat - Krajowa Grupa Spożywczej S.A.

Krajowa Grupa Spożywczej S.A. staje się silną, państwową spółką rolno-spożywczą. Nowy polski holding będzie budować przewagę konkurencyjną na krajowym rynku rolnym oraz przyczyni się do wzmocnienia rozwoju polskiego rolnictwa na rynkach zagranicznych. Nagroda jest wyróżnieniem za nieustanne dążenia do poprawy sytuacji rynku rolno-spożywczego w Polsce.

**Czempion Biznesu
w kategorii
– Gospodarczy Lider
Roku 2023**

**Laureat - PKO Bank
Polski S.A.**

Za kompleksowość oferty, innowacyjność oraz wyznaczanie trendów sektora bankowego, kapituła „Gazety Olsztyńskiej” postanowiła przyznać PKO Bankowi Polskiemu S.A. tytuł – Gospodarczy Lider Roku 2023. Ta nagroda to też wyróżnienie za osiągnięcia, zaangażowanie oraz nieustanne dążenie do najwyższej jakości standardów pracy oraz obsługi klientów.

DUŻE MIESZKANIE NA OBRZEŻACH MIASTA — ZAMIAST DOMU?

Zastanówmy się nad zaletami posiadania mieszkania o większym metrażu w kontrze do kupna domu. Szybkość i prostota transakcji zarówno kupna, jak i sprzedaży, przejrzysta sytuacja prawna. Sprawny dostęp do infrastruktury i usług miasta w zasięgu ręki, a co za tym idzie — oszczędność czasu związana z dojazdami do miejsca pracy, szkoły, sklepu. Argumentem przemawiającym za kupnem większego mieszkania są również niższe koszty utrzymania, brak często problematycznych obowiązków związanych z utrzymaniem nieruchomości. Pieczę nad administracją takiego budynku sprawuje wspólnota i zarządca.

Nowy i rodzinny początek z Kołobrzeską 36B w Olsztynie!

Często mówi się, że Nowy Początek życia każdego z nas wyznacza moment, kiedy urządzamy się w swoich własnych mieszkaniach. Kołobrzeska 36B to miejsce, w którym zrealizujesz swój wymarzony plan. Na Kołobrzeskiej 36B wszystko jest w zasięgu Twojej ręki: centrum miasta, liczne punkty handlowo-

-usługowe, sklepy, przedszkola, szkoły, przychodnie zdrowia, dogodna komunikacja i przystanki autobusowe. W tej lokalizacji nie tracisz czasu na dojazdy, przeciwnie — korzystasz bez przeszkód z udogodnień życia w mieście.

Gotowe mieszkania o pow. ok 84 m² (od 6990 zł/m²) — na już

W ofercie sprzedaży mamy przestronne mieszkania 4-pokojowe z możliwością obejrzenia przed zakupem. Wchodząc do jednego, z nich wita nas jasny korytarz z możliwością zaaranżowania garderoby. Komunikacja zaprasza nowego właściciela do 3 pokoi o pow. w granicach 10-11 m² oraz do ponad 30-metrowego salonu z aneksem. Ta przestrzeń daje ogromne możliwości aranżacyjne — w końcu to główne miejsce, w którym toczy się nasze życie rodzinne. Salon jest przestronny i doświetlony pięknym szklanym narożnikiem z wyjściem na prawie 8-metrowy balkon od strony wschodniej. Zapraszamy na wizytę, pomożemy w uzyskaniu kredytu.

Osiedle Premium bloki D3 i D4 w budowie (od 8290 zł/m²)

Osiedle Pieczewo w Olsztynie oferuje w sprzedaży również przestronne mieszkania 3- i 4-pokojowe o pow. 65-72 m². Te metraże cieszą się popularnością zarówno wśród młodych osób planujących powiększyć rodzinę, jak i rodzin posiadających już dzieci w wieku szkolnym. Osiedle Premium to miejsce przyjazne dla osób z jednej strony ceniących bliskość natury, z drugiej — dostęp do pełnej infrastruktury miasta. A do tego ceniony przez Klientów

atut lokalizacji: mieszkania od strony wschodniej posiadają widok na las.

Mieszkania małe 2-pokojowe pewną inwestycją na przyszłość. Osiedle Premium oferuje w sprzedaży także mieszkania 2-pokojowe o pow. od 41 m², rozkłady z sypialnią oraz salonem z aneksem lub oddzielną kuchnią. Dostępne są również cieszące się ogromną popularnością mieszkania o pow. 51 m² (niewielki metraż, a 3-pokoje). Skontaktuj się z biurem sprzedaży i umów się na wizytę!

www.premiumdeweloper.pl

Biuro sprzedaży na terenie inwestycji Osiedla Premium: ul. M. Dąbrowskiej 11
mieszkania@piezewopremium.pl

Wioleta Puchalska + 48 530 193 192, Aneta Biegańska + 48 730 196 192

OSIEDLE PREMIUM

PIECZEW O

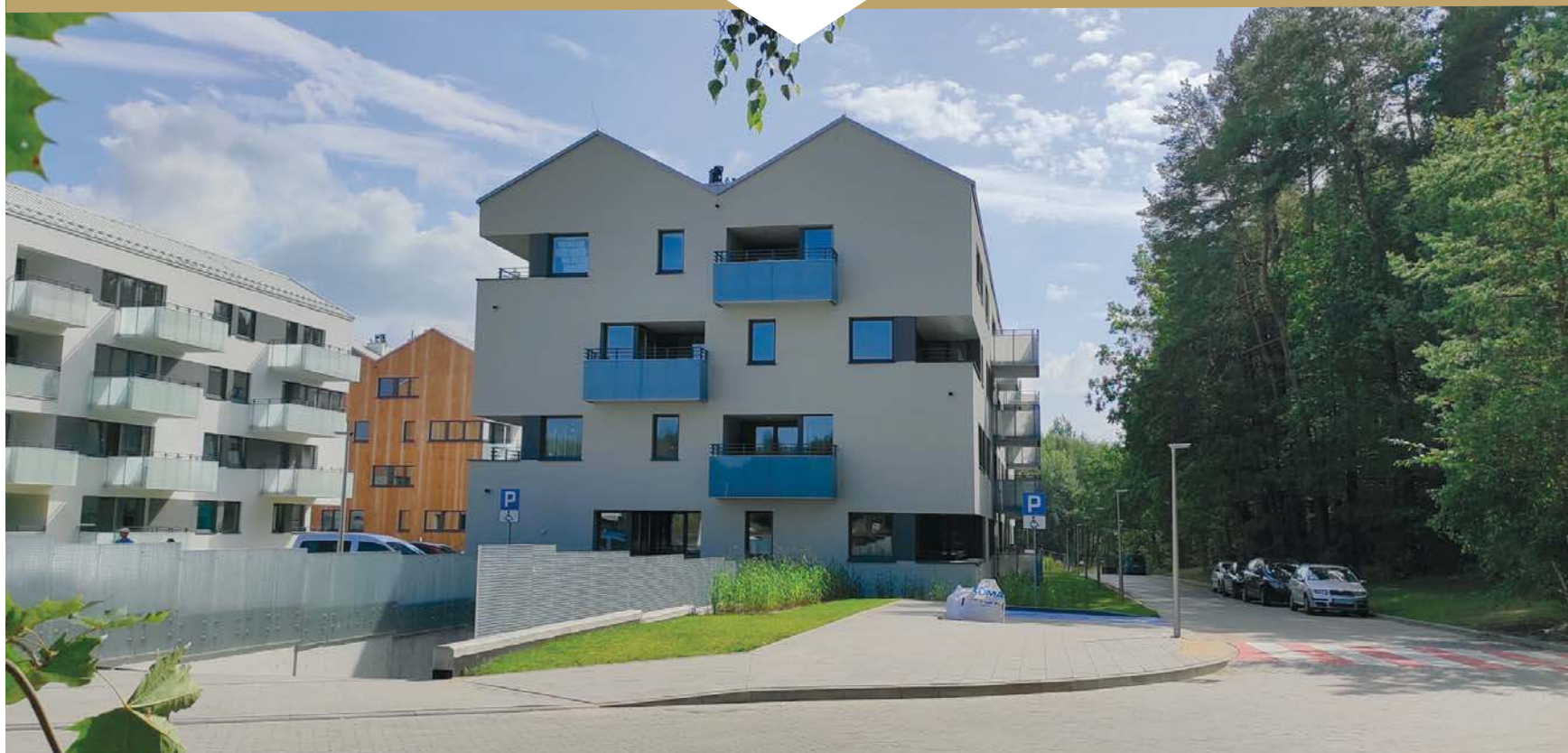
Sprawdź wiosenną ofertę!

2, 3, 4 pokoje — III etap budowy
Osiedla Premium

www.pieczewopremium.pl

KOŁOBRZESKA

Gotowe do odbioru mieszkania na Kołobrzskiej 36b

www.kolobrzeka36b.pl

BIURO SPRZEDAŻY: ul. Marii Dąbrowskiej 11,
10-689 Olsztyn, e-mail: mieszkania@piezewopremium.pl,
tel. +48 530-193-192, tel. + 48 730-196-192, pn.-pt. od 8:00 do 16:00

Materiał partnerski 38524otbr-a

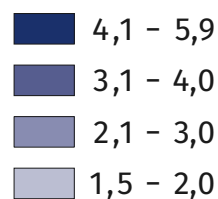
Stopa bezrobocia w 4 kwartale 2023 r. (BAEL)

Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) stopa bezrobocia (udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii, wśród osób w wieku 15–89 lat) w 4 kwartale 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 2,9% i była niższa od średniej krajowej.

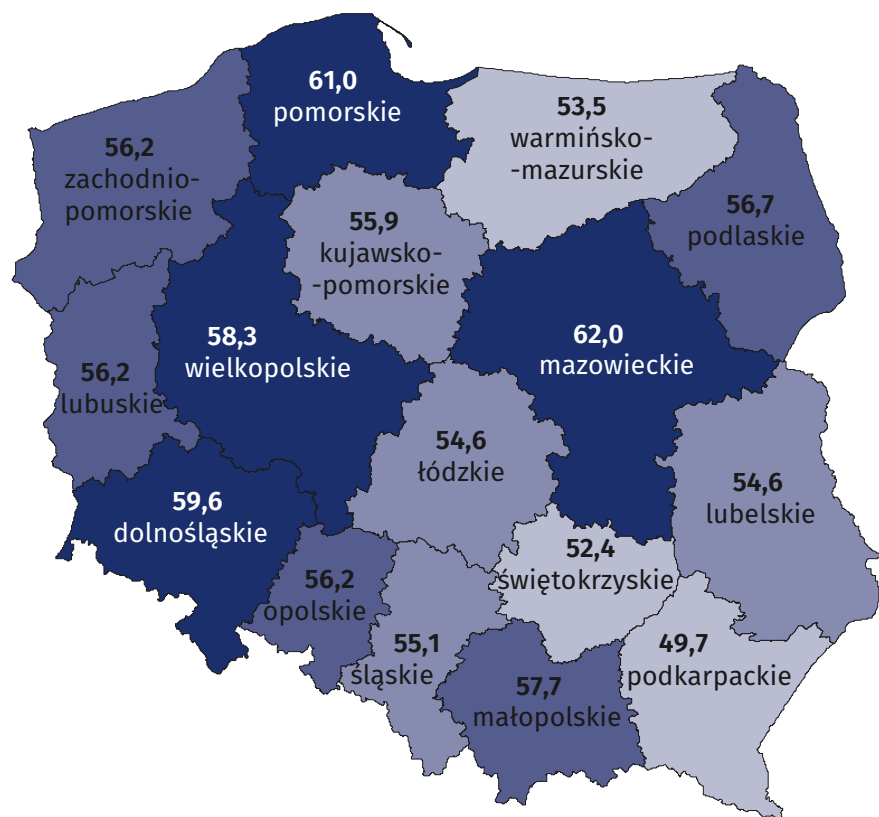
Najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w województwie podkarpackim, a najniższa w lubuskim.

W %

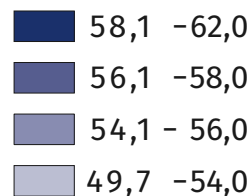
Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. (BAEL)

Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wskaźnik zatrudnienia (udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności tej kategorii, wśród osób w wieku 15–89 lat) w 4 kwartale 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim wyniósł 53,5% i był jednym z najniższych w kraju. Najwyższy wskaźnik wystąpił w województwie mazowieckim, a najniższy w podkarpackim.

W %

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

PARTNER MERYTORYCZNY

LICZĄ SIĘ NIE TYLKO PIENIĄDZE

WYPADKI PRZY PRACY ZDARZAJĄ SIĘ CORAZ CZĘŚCIEJ. WARMIA I MAZURY W STATYSTYKACH ZNAJDUJĄ SIĘ TUŻ ZA ŚLĄSKIEM. CZYŻBYŚMY MIELI PROBLEM Z BEZPIECZEŃSTWEM W PRACY? W JAKIEJ BRANŻY JEST NAJGORZĘJ?

Czy masz bezpieczną pracę? Nawet jeśli wszystkie zasady bezpieczeństwa są zachowywane, to „nie znasz dnia ani godziny”. Wypadki w pracy się zdarzają. Według GUS najczęściej dochodzi do nich na Śląsku, gdzie statystycznie jest 4,23 poszkodowanych na 1000 pracujących. Wypadkom ulegają najczęściej górnicy. Właściwie nie ma roku, żeby nie słyszało się o tapnięciach czy wybuchach metanu w kopaniach. Już samo zjeżdżanie w głąb kopalni, nie raz na tysiące metrów w dół, jest niepokojące. A co dopiero praca w takich warunkach. Dlatego nie ma się co dziwić, że właśnie górnicy są najbardziej narażeni na wypadki przy pracy. Zastanawiają jednak wysokie statystyki takich zdarzeń na Warmii i Mazurach. Nasz region jest tuż za Śląskiem. U nas wypadki dotyczą 4,01 pracownika na 1000 zatrudnionych.

— Czy Warmia i Mazury rzeczywiście pod względem wypadków są w krajowej czołówce? Dane GUS odbiegają od metodologii, którą ma przyjęta Państwowa Inspekcja Pracy. Na terenie naszego województwa pracuje najmniej osób w Polsce, co powoduje, że wskaźnik wypadków jest zawsze wysoki. Na szczęście nie wypadamy tak źle na tle kraju, jak pokazuje GUS. Ale nie zmienia to faktu, że do wypadków dochodzi. I martwi mnie każdy, który się zdarza — mówi Jarosław Kowalczyk, okręgowy inspektor pracy w Olsztynie. — A co jest najczęstszą przyczyną wypadków? Niestety ludzka głupota. Jeżeli ktoś podejmuje decyzję, że chce zatrudniać ludzi i nadzorować ich pracę, to oprócz spełniania aspektów prawnych, musi być odpowiedzialny za czyjeś zdrowie i życie. Liczą się przecież nie tylko pieniądze. Niektórym nawet BHP kojarzy się z „głęboką komuną”. A uczenie pracowników dobrych praktyk zawsze się opłaca. Oczywiście nie można wszystkich pracodawców wrzucać do jednego worka. Mamy wzorce na Warmii i Mazurach, na których można się uczyć. Niektórzy pracodawcy nie tylko stosują przepisy, ale budują nawet swoje strategie realizacji „wizji zero”, czyli bez żadnego wypadku. Niestety nie wszędzie tak jest.

Siebie nie odbudujesz

Tylko do września 2023 roku w naszym regionie doszło do 22 wypadków śmiertelnych, 45 ciężkich i 190 wypadków lekkich przy pracy. I choć nie ma u nas górnictwa, to naszą piętą achillesową jest budownictwo.

I tak, w marcu przy budowie ekociepłowni przy ul. Bublewicza w Olsztynie z nieznanых przyczyn doszło do wywrócenia ładowarki teleskopowej, której ramię przygniotło jednego z mężczyzn. Pomimo podjętej reanimacji pracownik nie przeżył.

Inna tragedia wydarzyła się w maju w Szczytnie. Podczas prac ziemnych na placu budowy 59-letni mężczyzna został przyśpany ziemią. Znalazł się ok. 1,5 metra poniżej gruntu. Strażacy przy użyciu łopat i koparki, która była na miejscu, udało się wykonać odpowiedni dostęp do 59-latka i go wyciągnąć. Ratownicy rozpoczęli reanimację, ale nie udało się przywrócić funkcji życiowych.

Do wypadku doszło również w lipcu na placu budowy dworca głównego w Olsztynie. 48-letni mężczyzna zginął tragicznie, spadając z dużej wysokości. Z kolei w listopadzie podczas prac budowlanych w Elku, mężczyzna wypadł z drugiego piętra. Pracował bez zabezpieczeń. Trafił do szpitala. Również w grudniu na budowie w Miłomylinie zginął 21-letni mężczyzna. Przybił z trzema kolegami z brygady izolację na hali produkcyjnej w tartaku w Miłomylinie. Tego dnia padał śnieg, było bardzo ślisko. Goniące terminy nie pozwalały przerwać budowy. 21-latek, jak wspominają świadkowie wypadku, wdrapał się na drewnianą konstrukcję. Podczas przechodzenia z jednej belki na drugą poślizgnął się i spadł z 10 metrów prosto na betonową posadzkę.

— 45 proc. zdarzeń na budowie dzieje się z „przyczyny ludzkiej”. Najczęściej zdarzają się upadki z wysokości, na drugim miejscu jest praca w niezabezpieczonych wykopach. Nie zawsze jednak winny jest

W 2023 roku w Polsce wypłacono 42,6 tys. jednorazowych odszkodowań za wypadek przy pracy lub uszczerbek na zdrowiu z tytułu choroby zawodowej. Średnia kwota świadczenia to 8391 zł. Łącznie to 294 mln zł.

pracownik. Często system szkoleń, jaki pracodawca powinien zapewnić pracownikowi, jest niewydolny. Bywa, że pracownik nie jest dobrze przygotowany do wykonywania swoich zadań. Na przykład pracodawca wyposaża pracownika w środki ochrony indywidualnej — w szelki z linką bezpieczeństwa i kask ochronny — ale nie szkoli go, jak je stosować. Gdy doszło do wypadku w Miłomylinie, okazało się, że pracownik miał szelki, ale nie był przypięty — zauważył Jarosław Kowalczyk. — Za wypadki odpowiada też zła organizacja pracy. Gdy mówimy o placach budowy, często pracownik nie ma zapewnionego bezpiecznego dojścia do stanowiska pracy. To też zły stan techniczny rusztowań czy drabin lub dopuszczenie do operowania urządzeniami technicznymi osób, które nie mają uprawnień. Ale zdarza się też, że pracodawcy podrabiają zaświadczenia lekarskie. Mieliśmy taki przypadek na terenie Wrocławia. Dwie firmy z Olsztyna wykonywały tam prace budowlane, a pracownicy mieli

podrobione zaświadczenia o braku przeciwwskazań do pracy na wysokościach — wyjaśnia Jarosław Kowalczyk.

I dodaje: — Prowadzimy kampanię skierowaną do branży budowlanej „Budowa. STOP wypadkom” z hasłem „Szanuj życie, siebie nie odbudujesz”. Prowadzimy szkolenia dla osób kierujących pracami na budowach, ale również dla samych pracowników. Jeśli pracodawca i chce i widzi potrzebę, znajduje wsparcie. My nie tylko kontrolujemy, ale również stawiamy na prewencję.

Sprawa w sądzie

Do wielu wypadków dochodzi również w zakładach przetwórstwa przemysłowego. Na przykład pod koniec listopada w ławskim zakładzie produkującym meble 36-latek został przygnieciony maszyną i zmarł w wyniku odniesionych obrażeń. Do wypadków dochodzi też przy pozyskaniu drewna w leśnictwie — na przykład przy wyrębie. Ale Warmia i Mazury to też rolnictwo. Tu również zdarzają się upadki z wysokości, obrażenia związane z obsługą

maszyn i przygniecenia. Na początku grudnia w miejscowości Wola koło Budr w powiecie węgorzewskim doszło do tragicznego wypadku. 67-latek został przygnieciony balotem. Mimo reanimacji mężczyzny nie udało się uratować.

— Za naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy grozi grzywna do 30 tys. zł. Natomiast inspektor w postępowaniu mandatowym może zastosować mandat w wysokości 2 tys. zł. Jeśli jest to recydywa, czyli popełnienie wykroczenia następuje ponownie w ciągu roku, wtedy mandat wynosi do 5 tys. zł — podkreśla okręgowy inspektor pracy w Olsztynie. — Wypadek śmiertelny wiąże się ze skierowaniem wniosku o ukaranie do sądu karnego. Kierowane jest też zawiadomienie do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. Wówczas prokurator prowadzi swoje dochodzenie. W większości przypadków kończy się to sformułowaniem aktu oskarżenia. Inspektor pracy może wtedy występować w roli świadka i eksperta. Życia jednak się nie odbuduje.

ADA ROMANOWSKA

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

5 NAJWAŻNIEJSZYCH BRANŻ WARMII I MAZUR

Turystyka

Z pewnością najbardziej kojarzona z tym regionem. „Na Mazury, Mazury, Mazury popłyniemy tą łajbą z tektury”, a obecnie raczej eleganckim jachtem rodzimej produkcji lub motorówką oraz udamy się do równie eleganckiego SPA, hotelu lub klimatycznego pensjonatu, ale także na pole namiotowe czy kemping. Prawie 3000 – tyle jezior znajduje się na Warmii i Mazurach. Zostały one jako jedyny zakątek Europy zaliczone do 14 najpiękniejszych miejsc na świecie. Piękne lasy i rzeki to kolejne atuty regionu.

Okolica ma wciąż ogromny potencjał do zagospodarowania. Atrakcje dla rodzin z dziećmi, parki rozrywki to inwestycje, które będą tu realizowane. Dynamicznie rozwija się również turystyka medyczna i biznesowa. Nie brakuje też tu turystów

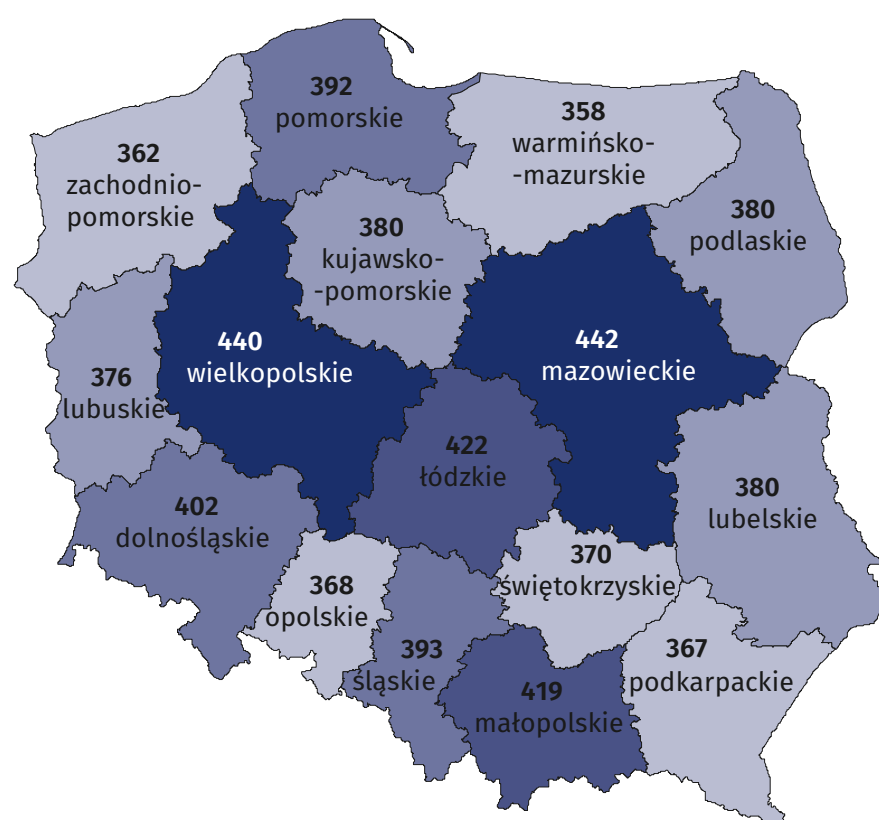
zimą, bowiem chętnie wybierają na aktywny wypoczynek tutejsze ośrodki narciarskie.

Drewno i meblarstwo

Polska jest szóstym eksporterem i czwartym producentem mebli na świecie, a Warmia i Mazury należą do czołówki regionów tej branży. Tu jest największa koncentracja zakładów meblarskich w całej Europie. Meble trafiają aż w 90 procentach na eksport, głównie do Niemiec, Wielkiej Brytanii, Czech, Francji i Holandii, ale także Arabii Saudyjskiej czy Chin. A więc nie jest przesadą powiedzieć, że Warmia i Mazury meblują świat.

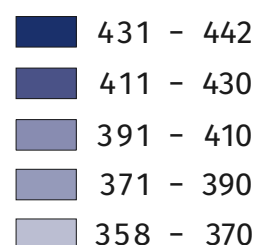
Region zajmuje 3 miejsce w Unii Europejskiej pod względem produkcji arkuszy fanirowanych, sklejek, płyt laminowanych, wiórowych oraz desek i 4 pod względem pozostałych

Pracujący^a w gospodarce narodowej na 1000 ludności w 2022 r.

W województwie warmińsko-mazurskim na koniec 2022 r. na każdy 1000 mieszkańców przypadało 358 osób pracujących, a w Polsce 402. Wskaźnik liczby pracujących na 1000 mieszkańców w warmińsko-mazurskim był najniższy w kraju. Najwyższy poziom wskaźnika zanotowano w województwie mazowieckim, zaraz za nim znalazło się wielkopolskie.

W %

a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

PARTNER MERYTORYCZNY

Fot. JlenkoAtaman - stock.adobe.com

wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów do wyplatania.

Zdrowa żywność

Województwo warmińsko-mazurskie zajmuje 3 miejsce spośród wszystkich 270 regionów UE pod względem koncentracji produkcji, przetwórstwa i konserwowania mięsa i produktów mięsnych. Region ma też silne tradycje rolnicze i rybaccie.

Ponieważ produkcja zdrowej żywności należy do tzw. inteligentnych specjalizacji regionu, inwestorzy w tej branży mogą liczyć na szereg ułatwień i szczególne wsparcie. 11 tys. firm na Warmii i Mazurach jest związanych z produkcją rolną, w tym ponad 3 tys. produkuje żywność ekologiczną. 26 tys. małych i średnich gospodarstw dostarcza żywność naturalną, tradycyjną i ekologiczną. Ponad połowę województwa stanowią użytki rolne. To właśnie żywność wiodzie prym wśród eksportowanych z Warmii i Mazur towarów.

Ale w ramach specjalizacji "Żywność wysokiej jakości", rozwija się również przetwórstwo spożywcze, produkcja maszyn dla rolnictwa i linii produkcyjnych dla przetwórstwa rolnospożywczego czy działalność instytucji badawczych.

Ekonomia wody

Trzecia inteligentna specjalizacja Warmii i Mazur, wskazana w strategii rozwoju województwa to ekonomia wody. Obejmuje ona nie tylko turystykę, ale także m. in. produkcję jachtów i łodzi czy też odnawialne źródła energii.

Fot. ŁukaszCzapanski - stock.adobe.com

W zakresie produkcji jachtów i łodzi nasz kraj zajmuje drugie miejsce na świecie po USA, a Warmia i Mazury są jednym z głównych regionów kraju, w jakich koncentruje się ten przemysł. Mamy w tej branży długie przedwojenne tradycje, a po wojnie obok państwowych przedsiębiorstw kołem zamachowym okazały się małe prywatne zakłady szkutnicze, które rosły w siłę, a obecnie często wykupywane są przez zagranicznych gigantów.

Jeśli chodzi o odnawialne źródła energii, to aż ponad 80 proc. energii wyprodukowanej w województwie pochodzi właśnie z OZE. Obok wiatraków, czy farm fotowoltaicznych są tu liczne elektrownie wodne. Niestety, znaczną część energii i tak importuje się z województw, w któ-

Fot. Tippapaatt - stock.adobe.com

rych odbywa się nie tak czysta produkcja energii. Nie zmienia to faktu, że Warmia i Mazury zdobywają pierwsze miejsce w kategorii „Zielone Płuca Polski”. Na kolejnych miejscach uplasowały się województwa: pomorskie i podlaskie.

Branża IT

Na Warmii i Mazurach rozwijają się także inne rodzaje przemysłu: potężnym inwestorem jest Michelin, który produkuje opony. Tworzy się też różnego rodzaju opakowania. A wytwórstwo maszyn do obróbki plastycznej metali stanowi aż 46 proc. krajowej produkcji, co zapewnia Warmii i Mazuram pierwsze miejsce w tej kategorii. Jednak obszarem strategicznym inteligentnych specjalizacji jest sektor IT. Bez niego trudno obecnie o rozwój wielu innych branż. Warmia i Mazury mają duże zaplecze akademickie w tej dziedzinie. W regionie kształcą się ponad 1600 studentów na kierunkach związanych z informatyką.

To w Olsztynie powstały nagradzane na świecie drukarki 3D firmy Zortrax. Zostały one uznane za najlepsze na świecie przez międzynarodową społeczność 3DHubs.com, łączącą producentów tego sprzętu z klientami. Na olsztyńskim sprzęcie drukuje się nawet części do łazików marsjańskich. Trzy parki technologiczne na terenie województwa współpracują z przedsiębiorstwami z całego kraju. Prawie 4 tys. firm tworzących oprogramowanie, zaangażowanych w produkcję komputerów i urządzeń peryferyjnych, zajmujących się doradztwem informatycznym i budową stron internetowych ma w Krainie Tysiąca Jezior swoją siedzibę.

Dominika Kaźmierczyk

Barometr zawodów 2024

województwo warmińsko-mazurskie

www.barometrzwodow.pl

DEFICYT

Brukarze
Cieśle i stolarze budowlani
Dekarze i blacharze budowlani
Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy
Fizjoterapeuci i masażyści
Kierowcy autobusów
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych

Kucharze
Lekarze
Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy instalacji budowlanych
Murarze i tynkarze
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
Nauczyciele przedmiotów zawodowych

Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
Pielęgniarki i położne
Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Psycholodzy i psychoterapeuci
Robotnicy budowlani
Samodzielni księgowi
Spawacze
Ślusarze

RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych
Agenci ubezpieczeniowi
Akustycy i realizatorzy dźwięku
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych
Animatory kultury i organizatorzy imprez
Architekci i urbaniści
Architekci krajobrazu
Archiwiści i muzealnicy
Asystenci w edukacji
Betoniarze i zbrojarze
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej
Biolodzy i biotechnolodzy
Blacharze i lakiernicy samochodowi
Ceramicy przemysłowi
Cukiernicy
Dentyści
Diagności laboratoryjni medyczni
Diagności samochodowi
Dziennikarze i redaktorzy
Ekonomiści
Farmaceuci
Filolodzy i tłumacze
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy
Floryści
Fotografowie
Fryzjerzy
Geodeci i kartografowie
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy
Graficy komputerowi
Inspektorzy nadzoru budowlanego
Instruktorzy nauki jazdy
Instruktorzy rekreacji i sportu
Inżynierowie budownictwa
Inżynierowie chemicy i chemicy
Inżynierowie elektrycy i energetycy
Inżynierowie inżynierii środowiska
Inżynierowie mechanicy
Kamieniarze
Kelnerzy i barmani
Kierowcy samochodów osobowych
Kierownicy budowy
Kierownicy ds. logistyki
Kierownicy ds. produkcji
Kierownicy ds. usług
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu
Kierownicy sprzedaży
Kierownicy w instytucjach społecznych i kultury
Kosmetyczki
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży

Lakiernicy
Listonosze i kurierzy
Logopedzi i audiofonolodzy
Magazynierzy
Maszyniści
Mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń
Monterzy elektroniki
Monterzy konstrukcji metalowych
Monterzy okien i szklarzy
Nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego
Nauczyciele przedszkoli
Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych
Obuwnicy
Ogrodnicy i sadownicy
Operatorzy aparatury medycznej
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych
Operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych
Operatorzy maszyn włókienniczych
Operatorzy obrabiarek skrawających
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych
Opiekunki dziecięce
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Optycy i pracownicy wytwarzający protezy
Pedagodzy
Personel sprząający
Piekarze
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków
Pomoce kuchenne
Pomoce w gospodarstwie domowym
Pozostali specjaliści edukacji
Pracownicy administracji i biurowi
Pracownicy biur podróży i obsługi turystycznej
Pracownicy ds. BHP
Pracownicy ds. budownictwa drogowego i kolejowego
Pracownicy ds. jakości
Pracownicy ds. ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości
Pracownicy ds. techniki dentystycznej
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Pracownicy myjni, pralni i prasowalni
Pracownicy obsługi ruchu szynowego
Pracownicy ochrony fizycznej
Pracownicy poczty
Pracownicy poligraficzni

Pracownicy przetwórstwa metali
Pracownicy przetwórstwa spożywczego
Pracownicy służb mundurowych
Pracownicy socjalni
Pracownicy sprzedaży internetowej
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy
Pracownicy usług pogrzebowych
Pracownicy zajmujący się zwierzętami
Prawnicy
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
Projektanci wzornictwa przemysłowego i operatorzy CAD
Przedstawiciele handlowi
Przetwórcy mięsa i ryb
Ratownicy medyczni
Recepcjoniści i rejestratorzy
Robotnicy leśni
Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Robotnicy obróbki skóry
Rolnicy i hodowcy
Rybaczy
Rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych
Sekretarki i asystenci
Sociolodzy i specjaliści ds. badań społecznoekonomicznych
Specjaliści ds. administracji
Specjaliści ds. finansowych
Specjaliści ds. organizacji produkcji
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
Specjaliści ds. projektowania, wdrażania i doskonalenia produktów i usług cyfrowych
Specjaliści ds. rynku nieruchomości
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa
Specjaliści technologii żywności i żywienia
Specjaliści telekomunikacji
Spedytorzy i logistycy
Sprzedawcy i kasjerzy
Szeffowie kuchni
Tapicerzy
Technicy budownictwa
Technicy informatycy
Technicy mechanicy
Weterynarze
Windykatorzy
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2024 r. Badanie zostało przeprowadzone wśród ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2023 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

INSTYTUCJA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
Wojewódzki Urząd Pracy
w Krakowie

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Koordynator wojewódzki

Koordynator krajowy

Zlecający badanie